

Tilinpäätös 2021

Mäntyharjun kunta

Sisältö

1. TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	1
1.1.2 KUNNAN HALLINTO	2
1.1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	2
1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	3
1.1.5 KUNNAN HENKILÖSTÖ.....	3
1.1.6 YMPÄRISTÖASIAT	3
1.1.7 MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	3
1.1.8 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	3
1.1.9 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA.....	3
1.2 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	9
1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	10
1.3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN.....	10
1.3.2 TOIMINNAN RAHOITUS	11
1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET.....	13
1.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT..	15
1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	15
1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ..	16
1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS.....	16
1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT.....	16
1.6.4 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ..	16
1.6.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	17
1.6.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT..	17
1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET.. ..	21
1.7.1 ASIAA KOSKEVA SÄÄNTELY..	21
1.7.2 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY...	21
1.7.3 TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET.....	21
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN...	22
2.1 SEURANTAA KOSKEVA SÄÄNTELY..	22
2.2 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN..	22
2.3 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN.....	22
2.3.1 KÄYTTÖTALOUS.....	23
2.3.1.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	23
2.3.1.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA	24
2.3.1.3 KUNNANVALTUUSTO	25
2.3.1.4 KUNNANHALLITUS LTK.....	26
2.3.1.5 SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	34
2.3.1.6 TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	45

2.3.1.7 RAKENNUSLAUTAKUNTA.....	56
2.3.2 TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN.....	57
2.3.3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN.....	59
2.3.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	62
2.3.5 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN TOTEUTUMISESTA.....	63
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	66
3.2 TULOSLASKELMA	66
3.3 RAHOITUSLASKELMA.....	67
3.4 TASE	68
3.5 KONSERNILASKELMAT	69
4. LIITETIEDOT	73
4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	73
4.2 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	75
4.3 TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	78
4.4 OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ	79
4.5 TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	81
4.6 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	83
4.8 HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	85
5. ERIYTEYT TILINPÄÄTÖKSET.....	89
5.1 VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	89
6. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN	91
7. LUETTELOT JA SELVITYKSET	92

1. TOIMINTAKERTOMUS

OLENNAISET TAPAHTUMAT TALOUDESSA JA TOIMINNASSA

1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2021 jatkui korona-rajoitusten merkeissä. Korona-epidemia ei ottanut laantuakseen, mikä heijastui kaikkeen tekemiseen. Valtion avokäisyys valtionosuuksina kohdistui lähinnä vuoteen 2020, vaikka koronasta aiheutuvia kuluja hoitovelkana, testauksina ja rokottamiskuluina syntyi myös vuonna 2021. Talouden haasteiden lisäksi henkilöstöressurssien ja osaamisen varmistaminen on pitkällä tähtäimellä osoittautumassa haasteeksi. Työpaikanvaihtamiset ja eläköitymiset tuovat epävarmuutta ohueen kuntaorganisaatioon, sillä kilpailemme muiden kuntien ja yksityissektorin kanssa samoista resursseista. Ratkaisevaa onkin kunnan maine työnantajana ja onnistuminen rekrytoinneissa.

Mäntyharjun ansiotuloverotus on edelleen maakunnan kolmanneksi alhaisin, vaikka vuodelle 2021 kunnanvaltuusto päätti korottaa ansiotuloverotusta 0,5 %-yksiköllä 20,75 %:iin. Lähtökohtaisesti kunnan taloustilanne on kohtuullinen valmistauduttaessa hyvinvointialueiden aloittamiseen vuonna 2023. Toivottavasti tämän kuntahistorian suurimman muutoksen jälkeen kunta pystyy aloittamaan toiminnan hyvässä taloustilanteessa, sillä kunnan tulee varautua tulopohjan huomattavaan pieneneeseen. Vuoden 2021 lopussa kertynyttä ylijäämää olikin vielä 5,3 miljoonaa euroa, mutta huolta aiheuttaa heikentynyt omavaraisuusaste ja suhteellisen velkaantumisen kasvu.

Vuoden 2021 talousarvio lähti siitä, että tilikauden ylijäämäksi tulisi 143 800 euroa. Valtionosuudet toteutuivat suunnitellusti ja verotulot kasvoivat 466 682 euroa. Vaikka tulo- ja kiinteistöverot jäivät alle budjetoidun, niin verotulojen kasvua osaltaan selittää valtion määräaikainen päätös yhteisöverojen jako-osuuden muutoksesta covid-19 -toimenpiteenä. Tämä jako-osuus on palannut ennalleen vuonna 2022. Kertaluontoisia tuloja ja tuottoja olivat mm. aiempien vuosien kotikuntakorvaukset (179 839 euroa), covid-19 -avustus (385 711 euroa) ja kalliin hoidon rahaston palautus (455 540 euroa), joita ei voitu huomioida budjettia laatiessa.

Toimintakulut kasvoivat huomattavasti budjetoidusta ja keskeinen selittävä tekijä on edellisten vuosien tapaa Essoten laskutus. Essoten kulut kasvoivat vuonna 2021 alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 1,15 miljoonaa euroa ja vuoden 2020 tilinpäätökseen verrattuna 2,45 miljoonaa euroa. Vuodessa kasvua oli 9,4 prosenttia. Tästä huolimatta tilinpäätös olikin vain 135 543 euroa alijäämäinen ja konsernin tulos vain 3884 euroa alijäämäinen.

Isoimmat investoinnit kohdistuivat Kisalan vanhan osan peruskorjaukseen, terveyskeskuksen rakenekorjauksiin ja yhtenäiskoulun liikuntasalin korjaukseen. Vuoden lopussa kunnalla oli lainaa yhteensä 22,2 milj. euroa. Tämä on 3936 euroa/asukas, kun se vuonna 2020 oli 3563 euroa/asukas. Vastaavasti kuntakonsernissa lainaa oli vuoden 2021 lopussa 6126 euroa/asukas.

Kokonaisuudessaan tilinpäätös oli odotettua parempi, vaikkakin alijäämäinen, sillä Essoten palkkaharmonisoinnin kustannukset eivät aktivoituneet odotetulla lailla vielä vuodelle 2021. Kunnassa tulee tiedostaa, että vuosi 2022 on sotekuntayhtymän viimeinen toimintavuosi ja kunnat tulevat vastaamaan kuntayhtymän loppulaskusta. Vuosi 2023 ja sen jälkeiset vuodet ovat vielä kunnan osalta sumun peitossa. Ei ole varmuutta tulevasta verotulorakenteesta eikä valtionosuuksien jakoperusteista. Epävarmassa tilanteessa kunnan ei tule rakentaa palveluihin pysyviä, uusia kustannuksia, vaan virkamiehillä ja päättäjillä pitää olla kykyä ja rohkeutta toteuttaa älykästä sopeutumista.

Kiitos kaikille tahoille kuntalaistemme parhaaksi tehdystä työstä. Vuosi 2021 ei ollut helppo, mutta yhteisin ponnistuksin, toisiamme tukien ja määrätietoisin päätöksin sekä toimintatapoja jatkuvasti kehittämällä tulemme pärjäämään tulevaisuudessakin.

Jukka Ollikainen, kunnanjohtaja

1.1.2 KUNNAN HALLINTO

Mäntyharjun kunnan tilivelvolliset ajalla 1.1.2021-31.12.2021 ovat:

Toimielin	Viranhaltija
Kunnanhallitus	kunnanjohtaja hallinto- ja talousjohtaja
Sivistyslautakunta	sivistysjohtaja lukion rehtori Yhtenäiskoulun rehtori kansalaisopiston rehtori, kirjastotoimen johtaja varhaiskasvatuksen johtaja vapaa-aikasihteeri kulttuurituottaja nuorisotyöntekijä
Tekninen lautakunta	tekninen johtaja
Rakennuslautakunta	rakennustarkastaja

Tilivelvollisia ovat lisäksi kyseisten toimielinten jäsenet.

1.1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

TEM:n ja Ely-keskusten julkaisussa Alueelliset kehitysnäkymät syksyllä 2021 todetaan Suomen yleisestä taloudellisesta kehityksestä seuraavaa:

” Alueiden talous ja työllisyys ovat lähteneet koronakriisin helpottumisen ja rajoitusten purkamisen myötä vahvaan kasvuun. Odotukset lähitulevaisuudesta ovat eri puolilla maata positiiviset ja työvoiman kysyntä todella vilkasta. Käytännössä kaikilla alueilla tulevaisuuden näkymiä vaimentaa huoli osaavan työvoiman saatavuudesta. Työttömyys on vähentynyt reippaasti lomautusten purkautumisen myötä, mutta työttömyyden pitkittyminen koetaan isoksi haasteeksi.”

Etelä-Savon tulevista haasteista julkaisussa todetaan:

”Maakunnan väestö yhtä aikaa sekä vähenee että keskimäärin vanhenee. Tällä ilmiöllä on vakavia seurauksia. Paikallismarkkinat heikkenevät, vaikka matkailu ja vapaa-ajan asukkaiden kysyntä osataan tilannetta parantaakin. Markkinoiden heikohko kehitys keskittää toimintoja entisestään, vähentää kilpailua ja erikoistumisen mahdollisuuksia ja työpaikkakehitys on ollut noususuhdanteessakin laskeva. Väestökehitys vaikuttaa myös julkisiin palveluihin. Edessä on näiden palveluiden (koulutus, sote ym.) sopeuttaminen väestömuutosten raameihin, mikä vaikuttaa myös yksityisten palveluiden kysyntään.”

Tilastokeskuksen Mikkelin seutukunnassa (Mikkeli, Hirvensalmi, Kangasniemi, Mäntyharju, Pertunmaa ja Puumala) asui vuoden 2020 lopussa 69 518 henkilöä. Vuoden aikana vähennystä tuli 634 henkilöä.

Vuoden 2021 lopussa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Mikkelin seudulla 10,5 % ja Mäntyharjussa 10,5 %. Työttömiä työnhakijoita oli Mikkelin seudulla 3 192 ja Mäntyharjussa 232.

1.1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Muutokset on esitetty toimialojen toimesta.

1.1.5 KUNNAN HENKILÖSTÖ

Kunnassa tehdään erillinen henkilöstökertomus.

1.1.6 YMPÄRISTÖASIAT

Kunnan suurin ympäristöriski sisältyvät vesi- ja viemärlaitoksen toimintaan. Laitos laatii toiminnastaan vuosittain kertomuksen.

Ympäristöasioihin liittyvistä viranomaistehtävistä vastaa Mikkelin Seudun Ympäristöpalvelut.

1.1.7 MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT

Kirjanpitolain 3a luvun mukaan toimintakertomuksessa annetaan tiedot siitä, miten kunta huolehtii korrupktion ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista.

Em. asioissa on oleellista, että toimintaohjeet ja päätäntävalta on selvä. Toimintakulttuuri tulee olla sellainen, että organisaation jokaisella tasolla on kyky puuttua havaittuihin epäkohtiin erityisesti silloin kun epäkohdat kohdistuvat esimiesten toimintaan. Erityistä huomiota tulee kiinnittää hankintojen ja laskujen kierron prosesseihin.

Asiaan oleellisesti liittyvä hallintosääntö on tullut voimaan 1.8.2021. Samanaikaisesti päivitetään kunnan hankintastrategia, hankintaohje sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje. Näin kunnan ohjeistus saatetaan ajan tasalle ja yhteneväksi.

1.1.8 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Suomen talouden yleinen kehitys heijastuu kuntatalouteen. Tuleva kehitys kunnassa riippuu, löydetäänkö tasapaino käyttötalouden kulujen, vero- ja valtionosuuksien kertymän ja investointivarausten välillä. Kunnan negatiivinen väestökehitys vaikuttaa sekä verotulokertymään että valtionosuuksiin.

Valtakunnantason sote- / hyvinvointialue- ratkaisun toteutuminen on kunnan kannalta oleellinen kysymys. Vaikkakin taloudellinen vastuu sosiaali- ja terveystaloudesta ja pelastustoimesta poistuu kunnalta, jää kunnan taloutta rasittamaan tehdyt investoinnit ja niihin kohdistuvat velat. Käyttötalouteen tulee löytää tasapaino, joka huomioi palvelukysynnän ja väestökehityksen, jotta palvelut ja tulevat investoinnit voidaan kattaa kestävästi.

Mäntyharjun kunnalla on toimintavaihtoehtoja kohdata tulevat taloudelliset haasteet; taseessa on kertynyttä ylijäämää, kunnan poisto-ohjelman pitkiä poistoajoja on pystytty viime vuosina kompensoimaan sumu-poistojen lisäksi tehdyillä kirjanpitolain edellyttämällä poistoilla, kunnallisvero, vaikkakin sitä on jouduttu korottamaan, on alle maakunnallisen keskiarvon ja yritystoiminta kunnassa on elinvoimaista rakentuen usean eri toimialan varaan.

1.1.9 ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTYMISEEN VAIKUTTAVISTA SEIKOISTA

Riskillä tarkoitetaan haitallista tekijää tai tapahtumaa, jonka toteutuessa kunnan toiminta ei saavuta sille asetettuja tavoitteita. Riski voi toteutuessaan aiheuttaa taloudellisia tappioita tai se voi vaarantaa kuntakonsernin toimintaa tai sen jatkuvuutta. Toisaalta riski voi olla myös menetetty mahdollisuus.

Riskit jaotellaan seuraavasti:

- strategiset riskit
- taloudelliset riskit
- toiminnalliset riskit sekä
- vahinkoriskit.

Mäntyharjun kunnassa tunnistetaan seuraavat riskit ja tulevan toiminnan kehittymiseen vaikuttavat epävarmuustekijät:

Strategiset riskit

Strategiset riskit ovat kunnan pitkän aikavälin tavoitteita ja niiden kannalta olennaisia menestystekijöitä uhkaavia riskejä. Kunnan tulevan kehityksen ennustaminen on tällä hetkellä haasteellista. Tällä hetkellä ei ole tietoa, mitä koronavirusepidemia ja sen seurannaisvaikutukset aiheuttavat pidemmällä aikavälillä alueen elinkeinoelämälle sekä sitä kautta kuntalaisten ja kunnan taloudelle. Toteutetaan sote-uudistuksen vaikutukset tulevat vaikuttamaan kuntien – myös Mäntyharjun - taloudelliseen asemaan useiden vuosien ajan eri tavoin. Riskinä on, että kunnan kyky ylläpitää jäljelle jääviä toimintoja ja toteuttaa suunniteltuja investointeja heikkenee.

Asukasmäärän laskun hidastamiseen liittyvä tavoite on keskeinen alueen kehittymisen kannalta. Mäntyharjun kunnan väestömäärän kehitys on markkinointiponnisteluista huolimatta ollut viime vuosina negatiivinen. Etätyöskentelymahdollisuuksien lisääntymisen toivotaan tuovan käänteen vallitsevaan tilanteeseen. Väestön ikärakenteeseen liittyy riski, kun yli 65-vuotiaiden osuus työikäisestä väestöstä tulee entisestään kasvamaan. Lasten määrän väheneminen ja väestön ikääntyminen tulee väistämättä vaikuttamaan kunnan palveluverkkoon sekä pitkän aikavälin strategiaan tavoitteisiin.

Taloudelliset riskit

Taloudelliset riskit liittyvät kunnan talouden tasapainoon, investointeihin ja rahoitukseen. Keskeinen Mäntyharjun kuntaa koskeva taloudellinen riski liittyy verotulojen kehitykseen. Kunnan yhteisöverokertymä on viime vuosina pysynyt hyvänä, mutta yhteisövero on herkkä suhdanteille ja jako-osuuden muutoksille. Samoin koronavirusepidemian vaikutusta yhteisöverokertymään on vaikea ennustaa. Kunnallisverokertymään vaikuttaa sekä väestömäärän kehitys että väestön ikääntyminen.

Taloudellisen toimintaympäristön merkittävä riski liittyy investointitarpeiden hallintaan ja velkaantumiseen. Viime vuosina vuosikate ei ole riittänyt investointien rahoittamiseen ja rahoitusvaje on jouduttu kattamaan lainanotolla. Tältä osin tilanne ei näytä lähivuosina helpottuvan.

Kunnan huomattavaan lainamäärään liittyy korkoriski, joka syntyy vaihtuvakorkoisten lainojen viitekorkojen muutoksista. Mäntyharjun kunta onkin varautunut korkotason nousuun kiinnittämällä nostettuja lainoja pitkään 10 vuoden kiinteään korkoon. Johdannaisilla toteutettua korkosuojasta kunta ei ole käyttänyt.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan maksuvalmiussuunnittelulla ja tätä kautta riittävän kassavarannon ylläpidolla.

Konserniyhteisöomistuksiin liittyy riskejä, joilla voi olla merkittäviä toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia. Konserniohjauksen ja -valvonnan menettelyitä pyritään kehittämään siten, että merkittäviä riskejä ei toteudu ja omistusten arvo säilyy. Konserniohjauksesta puhuttaessa on olennaista tunnistaa myös erilaisin sopimuksin järjestettyyn toimintaan liittyvät riskit. Näitä riskejä hallitaan sopimusvalvonnalla ja poikkeamiin reagoimalla.

Toiminnalliset riskit

Toiminnalliset riskit liittyvät palvelujen jatkuvuuteen, henkilöstön toimintaan, organisaation sisäisiin prosesseihin ja resursseihin sekä väärinkäyttöihin ja muuhun lain vastaiseen toimintaan.

Operatiivisen toiminnan häiriötilanteita hallitaan osana johdon ja esimiesten normaalia jokapäiväistä toimintaa. Merkittävistä alueellisista häiriötilanteista selvittää eri viranomaisten yhteistoiminnalla.

Häiriötilanteisiin liittyvään kunnan tiedottamiseen on viime aikoina kiinnitetty lisähuomioita ja sitä pyritään edelleen kehittämään.

Osaavan henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen liittyvät haasteet ovat koko kuntasektorille tuttuja. Kuntien haastava taloudellinen tilanne vaikuttaa myös työhyvinvointiin ja aiheuttaa epävarmuutta henkilöstön keskuudessa. Mäntyharjun kunnan johto yhdessä työterveyshuollon kanssa seuraa tilannetta ja pyrkii tukemaan henkilöstön työssä jaksamista toimenpiteillä, joilla vähennetään työn henkistä kuormittavuutta, työtapaturmia ja sairastavuutta. Henkilöstöön liittyviä riskejä tarkastellaan jäljempänä toimialakohtaisesti.

Tietojärjestelmien toimivuuteen liittyvän haavoittuvuuden lisäksi tietoturvariskit ovat lisääntyneet. Mäntyharjun kunta pyrkii hallinnoimaan näitä riskejä mm. ohjeistuksella, koulutuksella, teknisillä keinoin sekä kriittisten palveluiden ulkoistamisella.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskejä voi aiheutua odottamattomista ja äkillisistä tapahtumista, joista voi seurata onnettomuus, rikkoutuminen tai vahingonkorvausvelvollisuus.

Vahinko- ja vastuuriskejä rajataan vakuuttamalla. Vakuutusturvan kattavuutta seurataan ja tarvittavat päivitykset saadaan voimaan lyhyelläkin varoitusaikalla.

Työsuojeluriskit arvioidaan säännöllisesti. Riskejä pyritään vähentämään kouluttamalla ja opastamalla esimiehiä ja muuta henkilöstöä työsuojeluasioissa.

Toimialakohtaisia vahinkoriskejä on kuvattu tarkemmin jäljempänä.

Hallinnon toimiala

Toiminnalliset riskit:

a) henkilöstöriskit (saatavuus, osaaminen, turvallisuus)

Seuraavan 5-10 vuoden sisällä riskinä on henkilöstön siirtyminen eläkkeelle ja sen mukana organisaatiosta pois lähtevä tietotaito. Myös uuden henkilön rekrytointiin liittyy aina riski rekrytoinnin onnistumisesta.

Hallinnon keventyminen aiheuttaa lomien ym. poissaolojen aikaisen sijaistushaasteen, mitä voidaan pienentää sisäisen tiedonjaon parantamisella ja lomien rytmityksellä / keskittämisellä.

Osaaminen

Sähköisen työympäristön kehittyminen ja toimintatapojen muutokset, sekä suositusten ja säädösten muuttuminen vaativat osaamisen kehittämistä – pelkkä ylläpito ei riitä. Muutokset kuormittavat, mutta myös motivoivat. Keskeisiä tekijöitä jatkuvassa muutoksessa mukana pysymisessä ovat koulutus ja osaava johtaminen.

Turvallisuus

Kunnanviraston aukioloaikoja on muutettu siten, että talossa on riittävästi henkilöitä paikalla, ettei haastavia asiakastilanteita kohdata yksin. Pääsyä toimistokerrokseen on myös rajattu. Kunnanvirastossa työskentelevien terveysturvallisuutta uhkaavaksi tekijäksi voidaan lukea viraston sisäilman laatu.

b) muut riskit

Hallinnossa painotetaan hyvän ja tehokkaan hallintokulttuurin luomista. Organisaatiossa tulee vallita yhtenäinen käsitys kuntalaisia palvelevasta hyvästä hallintotavasta. Hallinnon toiminnan tulee olla

avointa ja asioiden käsittelyn julkista sekä päätökset perusteltuja. Ennen päätöksentekoa tulee selvittää eri vaihtoehtoja ja niiden seurauksia. Riskinä on asioiden kiireellisyys, joka heijastuu valmisteluun. Riskiä voidaan vähentää lisäämällä hallinnon toiminnan suunnitelmallisuutta. Kuntalaisten yhdenvertaista kohtelua edistetään asioista tiedottamisella ja hallinnon prosessien avaamisella. Mikäli menettelyvirheitä esiintyy, toimintatapoja muutetaan vaatimusten mukaisiksi.

Tietosuojaa uhkaavat riskit ovat kasvaneet niin maailmanlaajuisesti kuin valtakunnallisestikin. Myös kunnan organisaatiossa kuin kunnalle ostopalveluja tuottavissa organisaatioissa on todettu tietoturva- ja tietosuojaloukkausten yrityksiä. Riskiä on minimoitu koulutuksella ja neuvonnalla, sekä osallistamalla asiaan liittyviin valmiusharjoituksiin. Tietosuoja-asioissa Mäntyharju toimii yhteistyössä Mikkelin kaupungin kanssa.

Vahinkoriskit:

a) omaisuuteen kohdistuvat

Aiemmin mainitun mukaisesti Mäntyharjun kunnan omaisuuteen liittyviä riskejä hallitaan kattavalla vakuutusturvalla.

b) muut riskit

Kunnalla on henkilöstöriskejä varten lakisääteinen työtaturmavakuutus, etätyövakuutus ja työmatkavakuutus. Myös luottamushenkilöt ovat vakuutettuja luottamustehtäviin liittyvillä matkoilla. Hallinnon toimialan tehtävissä tapahtuvia virheitä varten on voimassa hallinnon ja talouden vastuuvakuutukset.

Sivistyspalveluiden toimiala

Riskienhallinnan tavoitteena on toiminnan jatkuvuuden, kannattavuuden, asiakkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin turvaaminen. Se on ennakoivaa, järjestelmällistä ja jatkuvaa organisaation päivittäistä toimintaa ja johtamista, jossa jokainen tietää oman tehtävänsä ja tavoitteensa ja niihin liittyvät laatuvaatimukset.

Riskienhallinta on osa johtamista ja arkipäivän työtä – ei yksittäinen projekti. Riskienhallinnan asema perustuu siihen, että se auttaa organisaatiota saavuttamaan perustavoitteensa ja turvaa ne.

Toiminnalliset riskit:

a) henkilöstöriskit (saatavuus, osaaminen, turvallisuus)

Saatavuus

Sivistyspalveluiden henkilöstön saatavuuteen liittyy kelpoisuuden omaavien työntekijöiden saatavuuden osalta riski. Sivistyspalveluissa on useita alueita, jotka ovat yhden työntekijän varassa, mikä aiheuttaa omat riskinsä ja toiminta on haavoittuvampaa. Pääsääntöisesti avoimeksi tullut virka tai toimi on täytettävissä ns. normaalein rekrytointitoimin, mutta maanlaajuisesti tiettyjen henkilöstöryhmien kysyntä ja tarjonta työmarkkinoilla on epätasapainossa. Virkojen ja toimien osalta kelpoisuusongelma Mäntyharjussa koskee tällä hetkellä lähinnä sijaishenkilöitä.

Kunnan perusopetuksen oppilasmäärä on vähenemässä, mikä lisää painetta useamman aineen kelpoisuuteen samalla opettajalla. Kunta kannustaa kaksoispätevyden hankintaan.

Saatavuus turvataan hyvillä työoloilla ja työhyvinvoinnin kehittämisellä (mm. mahdollisuus koulutukseen ja työnohjaukseen, työn sisällön kehittämiseen jne.).

Osaaminen

Yhteiskunta on jatkuvassa muutoksessa. Henkilöstön osaamisen varmistaminen ja täydennyskoulutuksiin osallistuminen on ensiarvoisen tärkeää. Henkilöstön koulutushalukkuus on sivistyspalveluissa ollut kiitettävällä tasolla.

Koulutusta toteutetaan osittain hankerahoituksen turvin. Mikäli hankerahaa ei ole käytettävissä, paineet kunnan talousarvion suhteen kasvavat. Lisäksi hyödynnetään henkilöstökoulutuksissa kansalaisopiston kursseja.

Henkilöstön sitouttaminen muutoksiin turvataan osallistamalla, koulutuksilla ja riittävän pitkäkestoisella perehdytyksellä uusiin toimintoihin.

Turvallisuus

Henkilöstö kohtaa entistä useammin haasteellisia ja arvaamattomasti käyttäytyviä asiakkaita. Riskien tunnistaminen ja ennaltaehkäisevä toiminta on tärkeää. Yksiköitä on ohjeistettu mm. välttämään riskitilanteissa yksin työskentelyä. Erilaisilla rakenteellisilla ratkaisuilla, mm. poistumisteiden huomiomisella, kameravalvonnalla ja lukituksen suunnittelulla, on pyritty pienentämään riskiä. Yksiköiden varautumissuunnittelu ja tilanteiden harjoittelu on tärkeää. Turvallisuuskoulutuksen määrää on lisättävä.

Koulukeskuksen yksiköt tulisi liittää yhtenäiseen lukitus- ja kaiutinjärjestelmään.

Tietojärjestelmien toimivuus

Koulujen päätietojärjestelmien ylläpito on ohjelmistotoimittajalla. Tällä tavoin tietojärjestelmän kaatumisesta aiheutuva riski pienenee. Verkkokansioista otetaan päivityksiä kunnan yleisen käytännön mukaan.

Koska sivistyspalveluissa toimintaa hoitavat yksittäiset henkilöt, on tärkeää, että toimintaan liittyviin tietoihin päästään käsiksi myös työntekijän vaihtuessa.

Vahinkoriskit:

a) omaisuuteen kohdistuvat

Omaisuuteen kohdistuvia riskejä ovat esim. luonnon onnettomuuden, tulipalot, vesivahingot, sähkökatkokset ja vahingonteot. Kameravalvonnan käyttöönotto on vähentänyt merkittävästi kiinteistölle ja muulle omaisuudelle aiheutettua ilkivaltaa. Yhtenäiskoululle ja päiväkotia Mustikkatassuun toteutettu varavoimakone varmistaa toiminnan jatkumahdollisuuden poikkeusoloissa.

Avainhallinta tulee hoitaa systemaattisesti ja rekistereiden on oltava ajan tasalla.

b) muut riskit

Toimintaan kohdistuu em. lisäksi joukko ns. yleisiä riskejä; ympäristöriskit, liikenteen aiheuttamat riskit, terveysriskit jne. Kunnan yleisessä, palvelualueen ja yksiköiden valmiussuunnitelmissa on pyritty varautumaan näihin. On perusteltua uskoa, että riski toteutuu todennäköisimmin liikenteen osalta. Kunta voi vaikuttaa kiinteistöjen piharatkaisujen osalta riskin pienentämiseen. Ostopalveluna toteutettavaan henkilöliikenteeseen kunnan vaikutusmahdollisuus on rajallinen.

Pandemian aikaiseen toimintaan on erilliset ohjeistukset.

Hanketoiminta

Sivistyspalveluissa toiminnan kehittämisessä avainasemassa on hanketoiminta. Hanketoimintaan liittyy rahoitusriski mm. omarahoituksen osalta (hankerahoituksen takaisinperintä). Lisäksi hankeraportointi (väli- ja loppuraportointi) vaativat selkeän aikataulutuksen ja sen noudattamisen.

Hankkeiden avainhenkilöiden vaihtuminen aiheuttaa riskin hankkeen toteutumiseksi.

Hankekumppaneiden sitoutuminen on myös varmistettava.

Teknisten palvelujen toimiala

Toiminnalliset riskit:

a) henkilöriskit (saatavuus, osaaminen, turvallisuus)

Saatavuus

Henkilöstön saatavuus teknisten palveluiden toistaiseksi voimassa oleviin työsuhteisiin ei ole tällä hetkellä ongelma. Lyhytaikaisissa sijaisuuksissa on ilmennyt haasteita löytää työntekijöitä tietyillä toimialueilla. Lisäksi sesonkiluonteinen toiminta aiheuttaa haasteita työvoiman riittävyyden suhteen.

Tilannetta voidaan parantaa teknisen toimen organisaation kehittämisen jatkamisella. Ammattihenkilöstön resurssien kehittämisessä tarkastellaan myös mahdollisista yhteistyöstä naapurikuntien kanssa, kuten rakennusvalvonta, vesihuoltolaitos ja ruokahuolto. Ennakoiva henkilöstösuunnittelu perustuu organisaation tavoitetilan selkeyttämiseen ja tehtävien osaamisvaatimuksiin. Henkilöstön saatavuuden turvaamisessa on tärkeää saada kunnolliset työolosuhteet, nykyaikaiset työn teon tavat ja palkkaus sellaiseksi, että teknisen palvelualueen työpaikat koetaan tulevaisuudessa tavoiteltavina.

Osaaminen

Henkilöstön osaamiskartoitukset läpikäydään vuosittaisissa kehityskeskusteluissa. Osaamiskartoitusten ja tehtävän vaatimusten mukaisesti laaditaan henkilökunnan koulutussuunnitelma. Koulutussuunnitelman ja määrärahavarausten perusteella henkilöstö sitoutuu koulutuksiin.

Turvallisuus

Mäntyharju kunnan toimitilaturvallisuuden kehityshanke on valmistunut vuoden 2021 aikana. Nykytilanne on kartoitettava kaikkien toiminnallisten rakennusten osalta ja laaditaan tilojen käytön mukaiset riskiarvioinnit. Työt jatkuvat toiminnallisen ja teknisen tavoitetilan kuvausten laatimisella.

Henkilöstön työturvallisuudesta pidetään huolta säännöllisillä tarkastuksilla ja esimiesten seurannalla. Työturvallisuuskoulutukset toteutetaan tarpeen mukaan. Henkilökohtaisien suoja- ja turvallisuusvälineiden käyttö on pakollista niitä vaadituissa työtehtävissä sekä konekaluston tarkastukset suoritetaan määräysten mukaan.

Alueiden ja rakennusten hoidossa sekä ylläpidossa huomioidaan tilojen käyttäjien turvallisuus ja käytettävyyden. Kunnan toimitilojen osalta riski on rakennusten korjausvelka ja ylläpitoon varatun rahoituksen vuosittainen taso. Rakennusten korjausvelka kasvaa vuosittain, jonka vuoksi kriittisen korjausvelan muodostuminen tulee saada hallintaan. Ennakoivalla ylläpidolla ja riittävällä kunnossapidolla voidaan turvata rakennusten käytettävyyttä ennen peruskorjaustarvetta. Kiinteistökannan käyttöturvallisuuteen vaikuttaa rakenteiden kunto ja järjestelmien toimivuus.

Tietojärjestelmien toimivuus

Kunnan yleisten atk-riskien lisäksi vesihuoltolaitoksella riskit liittyvät valvontaohjelmiin ja kaukovalvontaan.

Rakennusten rakennusautomaatiojärjestelmien nykytila on kartoitettu ja ns. Rakennusautomaatio-käsikirja muodostaa tavoitetila taloteknisten järjestelmien sekä hälytysjärjestelmien toiminnalle. Rakennusautomaation tavoitetilassa huomioidaan kattavasti talotekniset järjestelmät, olosuhteiden hallinnan ja raportoinnin työkalut, sisäilmastoluokitusten vaatimusten toteutuminen. Rakennusautomaatiojärjestelmien käyttöturvallisuus huomioidaan etäyhteyksien ja muodostettavien turvallisuusvaatimusten perusteella.

Vahinkoriskit:

Omaisuuksien kohdistuvia riskejä ovat mm. luonnon onnettomuudet, tulipalot, vesivahingot, sähkökatkokset, ilkivalta, laitehäiriöt. Ympäristöriskejä ovat mm. suuronnettomuudet, ydinvoimalaonnettomuudet, pandemiat, käyttöveden laatuhäiriöt ja jätevedenpuhdistamon toimintahäiriöt. Näihin on laadittu varautumissuunnitelmat, joiden päivitystarve tarkastetaan vuosittain. Varautumisessa tehdään yhteistyötä kaikkien Etelä-Savon kuntien ja Etelä-Savon pelastuslaitoksen kanssa.

Vesilaitoksen toimintavarmuus on ollut ajoittain hyvin haavoittuva johtuen vähäisestä henkilöstöressurssista. Toimintavarmuutta on pyritty parantamaan henkilöstöjärjestelyillä sekä varautumalla ennakkoon poikkeusoloihin mm. varavoimalla. Laajamittaiset ja pitkäaikaiset sähkökatkot voivat aiheuttaa ylivuotoja vesistöön. Pitkäkestoisten sähkökatkosten aikana voi tulla ongelmaksi myös polttoaineen saatavuus varavoimalle.

Rakennusten korjausvelka on myös vahinkoriski mahdollisten vesikattovuotojen, sisäpuolisien vesivuotojen, sähkötekniikan järjestelmien paloturvallisuuden osalta. Vahinkoriskit lisääntyvät, mikäli rakennusten ylläpito ei ole riittävällä tasolla ja yleiset turvallisuusohjeistukset ajan tasalla. Myös käyttäjillä on suuri rooli esimerkiksi paloturvallisuuden toteutumisessa ja mahdollisissa ensisammutus tehtävissä. Vahinkoriskit liittyvät oleellisesti myös henkilöturvallisuuteen tilojen käyttäjien osalta. Sisäilmariskit yhdessä vahinkoriskien kanssa muodostavat riskit tilojen käytettävyydelle.

1.2 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäinen valvonta on oleellinen osa kunnassa tehtävää normaalia johtamistyötä ja siitä vastaavat ennen kaikkea esimiesasemassa olevat työntekijät. Säännölliseen valvontaan kuuluvat muun muassa

- talousarvion toteutumisen seuranta
- toimintaperiaatteiden ja ohjeiden noudattamisen valvonta
- viranhaltijoiden ja toimielinten päätösten seuranta
- toiminnan ja toimintapoikkeamien seuranta osavuosikatsausten yhteydessä
- osto- ja myyntilaskutuksen tarkastus- ja hyväksymisjärjestelmän ylläpitäminen

Organisaation tehtävät ja päätösvalta on vahvistettu hallintosäännössä. Tehtäväalueiden tavoitteet on asetettu talousarviossa ja niiden toteutumista seurataan johtoryhmässä sekä kunnanhallituksessa ja toimialojen lautakunnissa. Toimintaa ja taloutta koskevista tavoitteista raportoidaan kunnanvaltuustolle kolmannesvuosiraportoinnin yhteydessä sekä tilinpäätöksessä. Kunnanhallitus saa raportin taloustilanteesta pääosin kuukausittain. Talouden seuranta ja analysointi toimialoilla on jatkuvaa, jotta poikkeamiin on mahdollista reagoida riittävän ajoissa.

Riskienhallintaprosessi on kuvattu valtuuston loppuvuonna 2020 vahvistamissa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa. Kaikille toimialoille ulottuvan riskienhallintaprosessin toteutumiseksi

tulee edelleen jatkaa yhteisten toimintamallien kehittämistä ja jalkauttamista. Työsuojeluriskit työpaikoilla arvioidaan yhteistyössä työterveyshuollon kanssa kolmen vuoden välein. Sekä henkilöstöä että omaisuutta turvaavien vakuutusten kattavuus arvioidaan systemaattisesti vuosittain. Myös talousarviovuoden aikana vakuutusturvaan on tehty tarvittavia päivityksiä.

Keskitetysti ja läpi organisaation toteutuvia kontroleja ovat muun muassa taloushallinnon prosessit sekä hankintoihin, maksamiseen, sopimushallintaan, tietoturvaan ja omaisuuden valvontaan liittyvät ohjeiden mukaiset menettelyt. Viime aikoina sopimusten toteutumisen valvontaan on kiinnitetty enenevässä määrin huomioita.

Sisäisellä valvonnalla estetään myös epäeettistä toimintaa ja väärinkäytöksiä. Ohjeisen mukaisesti jokaisella kunnan palveluksessa olevalla henkilöllä, joka työtehtäviensä hoidon yhteydessä havaitsee kunnan toiminnassa epäasianmukaisia menettelytapoja, mahdollisia laiminlyöntejä tai väärinkäytösepäilyjä, on velvollisuus ilmoittaa havainnoistaan välittömästi esimiehelleen tai toimialajohtajalle.

Kunnanhallituksen näkemys on, että Mäntyharjun kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on pääsääntöisesti hyvällä tasolla. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta tuottavat riittävän varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta sekä varojen ja omaisuuden turvaamisesta. Toiminnallinen ja taloudellinen informaatio on kunnan johtamisen näkökulmasta riittävää ja luotettavaa.

1.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.3.1. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Toimintakertomuksessa kuvataan niitä olosuhteita ja tapahtumia, jotka vaikuttavat siihen millaiseksi tilikauden tulos ja taloudellinen asema muodostuvat. Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta rahoituslaskelmassa. Vertailuvuotena toimii vuosi 2020.

TP Tuloslaskelma 1000 €+ tunnusluvut

	2021 1000 €	2020 1000 €
Toimintatuotot	5 791	5 386
Toimintakulut	-48 331	-44 025
Toimintakate	-42 541	-38 639
Verotulot	23 748	22 066
Valtionosuudet	19 544	20 847
Rahoitustuotot ja -kulut		0
Korkotuotot	27	30
Muut rahoitustulot	461	393
Korkokulut	-111	-133
Muut rahoituskulut	-19	-25
Vuosikate	1 109	4 539
Poistot ja arvonalentumiset	-1 424	-2 109
Satunnaiset tuotot	180	5
Satunnaiset kulut	0	-276
Tilikauden tulos	-136	2 160
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-136	2 160
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	12,0	12,2
Vuosikate/Poistot, %	78	215
Vuosikate, euroa/ asukas	197	799
Asukasmäärä	5 636	5 681

Tuloslaskelma osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneisiin kuluihin.

Mäntyharjun kunnan tuloslaskelman toimintatuottojen kokonaismäärä (ulkoiset ja sisäiset) tilikaudella oli 8.775.870 €, josta ulkoiset toimintatuotot olivat 5.790.570 €

Toimintakulut (sisäiset ja ulkoiset) olivat 51.316.380 €, josta ulkoiset toimintakulut olivat 48.331.080 €

Verotulojen kehitys on esitetty alla olevassa taulukossa. Kunnallisverokertymä kasvoi 1,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kiinteistöverot kasvoivat 9,5 %. Yhteisöverotulot kasvoivat 44,6 %.

Verotulot jakautuvat verolajeittain seuraavasti:					
	TA 2021	TP 2021	Poikkeama	TP 2020	Muutos %
	+ muutokset		€		TP 2020
Kunnallisvero	17 131 000	16 885 846,25	-245 154	16 695 591,10	1,1
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 317 000	4 039 491,79	722 492	2 793 349,28	44,6
Kiinteistövero	2 833 000	2 822 343,61	-10 656	2 577 473,43	9,5
Verotulot yhteensä	23 281 000	23 747 681,65	466 682	22 066 413,81	7,6

Valtionosuuksien toteuma oli 19.543.567 € Kertymä oli 6,25 % edellisvuotta pienempi. Poistoja kertyi 1.424.243 €

Toimintakate kertoo jaksotettujen toimintatuottojen ja –kulujen erotuksen, joka on katettava verorahoituksella ja valtionosuuksilla. Toimintakate heikkeni vuoden 2020 tasosta 10,1 % (3.901.570 €). Toimintatuotot kattoivat noin 12 % toimintakuluista.

Vuosikate kuvaa kokonaisrahoituksen riittävyyttä. Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä investointeihin, sijoituksiin ja lainanlyhennyksiin. Vuonna 2021 kunnan tilikauden tulorahoitus ei riittänyt poistojen täysimääräiseen kattamiseen. Poistojen ja satunnaisten erien jälkeen tilikauden tulos oli 135.543,38 € euroa alijäämäinen. Kertynyttä ylijäämää oli taseessa vuoden 2021 lopussa 5.318.553 €

1.3.2. TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelmaan kootaan kaikki kunnan rahanlähteet ja käytöt. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin eli sitä, lisääntyivätkö vai vähenivätkö kunnan rahavarat tilikauden aikana. Tuloslaskelman tavoin rahoituslaskelma sisältää ainoastaan ne erät, jotka ovat syntyneet kunnan kannalta ulkopuolisiin yksiköihin nähden.

Toiminnan ja investointien rahavirta, tulorahoitus

kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin eli kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja. Toiminnan rahavirta oli 1.372.352,85 €

Rahoituslaskelman investoinnit muodostuvat pysyvien vastaavien investointimenoista, rahoitusosuuksista sekä luovutusvoitoista. Investointimenojen määrä oli vuonna 2021 yhteensä 2.441.225,73 € Pysyvien vastaavien luovutustuloja kertyi 222.908,36 €

Vuoden lopussa kunnalla oli lainaa yhteensä 22,2 milj. euroa, joka oli 1,9 miljoonaa euroa enemmän kuin v. 2020 tilinpäätöksessä.

TP Rahoituslaskelma 1000€+ tunnusluvut

	2021 1000 €	2020 1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 109	4 539
Satunnaiset erät	180	-271
Tulorahoituksen korjauserät	84	-40
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 441	-6 333
Rahoitusosuudet inv.menoihin	10	525
Käyttöomaisuuden myynnit	223	45
Toiminnan ja investointien rahavirta	-836	-1 534
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	-45
Antolainasaamisten vähennys	88	99
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 060	-2 037
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 000	4 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	-329	-904
Rahoituksen rahavirta	1 699	1 114
Rahavarojen muutos	863	-421
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	4 215	3 352
Rahavarat 1.1.	3 352	3 773
	863	-421
TP Rahoituslaskelma + tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä,	-5,6	-6,7
Investointien tulorahoitus, %	45,6	78,2
Laskennallinen lainanhoitokate	0,4	1,8
Lainanhoitokate	0,6	2,2
Kassan riittävyys, pv	29,0	23,3
Asukasmäärä	5 636	5 681

Rahoituslaskelman tunnusluvut mittaavat maksuvalmiutta ja kassavarojen riittävyyttä.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, € = tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Investointien tulorahoitus = 100*Vuosikate/investointien omahankintameno. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli käyttöomaisuuden myynnillä, lainalla tai kassavarojen määrää vähentämällä.

Lainanhoitokate = (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset) = 0,4. Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman velvoitteiden hoitoon. Lainanhoitokyvyn katsotaan olevan hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2.

Kassan riittävyys 31.12.2021 = 365*rahavarat/kassasta maksut tilikaudella = 29 pv.

1.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Tase sisältää kunnan omaisuus- ja pääomaerät tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaisesti. Taseen loppusumma 31.12.2021 oli 48,4 milj. euroa. Taseen loppusumma kasvoi edellisestä vuodesta noin 1,3 milj.€

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste, % = $100 \cdot (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$ Tunnuslukuarvon hyvänä tasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alemmaa omavaraisuusastetta on pidettävä jo heikkona ja se merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Tunnusluku kertoo kunnan vakavaraisuudesta, alijäämän sietokyvystä ja kyvystä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \cdot (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$ = Mäntyharju=54,9. Mitä pienempi suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisin maksusta tulo-rahoituksella.

Lainakantaan lasketaan koko vieraan pääoman määrä vähennettyinä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Mäntyharjun kunnan lainakanta tilikauden lopussa oli 3.936 euroa/asukas.

Lainat ja vuokravastuut € = vieras pääoma – (Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut €/asukas

TASEEN TUNNUSLUVUT:

Omavaraisuusaste, %	43,0	44,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	54,9	52,8
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000€	5 319	5 454
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	944	960
Lainakanta 31.12., 1000€	22 181	20 241
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 936	3 563
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	25 009	22 570
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	4 437	3 973
Lainasaamiset 31.12., 1000€	2 265	2 353
Asukasmäärä	5 636	5 681

VASTAAVAA	2021	2020
A PYSYVÄT VASTAAVAT	41 874	41 262
I Aineettomat hyödykkeet	77	94
1. Aineettomat oikeudet	62	69
2. Tietokoneohjelmistot	15	25
3. Muut pitkävaikutteiset menot	0	0
II Aineelliset hyödykkeet	34 853	33 864
1. Maa- ja vesialueet	4 379	4 392
2. Rakennukset	25 572	25 134
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 760	4 072
4. Koneet ja kalusto	346	207
5. Muut aineelliset hyödykkeet	59	59
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	737	0
III Sijoitukset	6 945	7 304
1. Osakkeet ja osuudet	4 297	4 569
3. Muut lainasaamiset	2 265	2 353
4. Muut saamiset	382	382
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	130	122
2. Lahjoitusrahastojen varat	130	122
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 413	5 783
I Vaihto-omaisuus	0	0
4. Muu vaihto-omaisuus	0	0
II Saamiset	2 199	2 430
Pitkäaikaiset saamiset	29	35
1. Myyntisaamiset	29	35
Lyhytaikaiset saamiset	2 170	2 396
1. Myyntisaamiset	520	952
3. Muut saamiset	348	509
4. Siirtosaamiset	1 302	935
III Rahoitusarvopaperit	2	
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	2	
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 213	3 352
VASTAAVAA YHTEENSÄ	48 417	47 166
VASTATTAVAA	2021	2020
A OMA PÄÄOMA	20 818	20 953
I Peruspääoma	15 499	15 499
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 454	3 294
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-136	2 160
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	640	521
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	601	512
3. Muut toimeksiantojen pääomat	39	9
E VIERAS PÄÄOMA	26 960	25 693
I Pitkäaikainen	13 072	14 773
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 478	14 181
7. Muut velat	594	592
II Lyhytaikainen	13 888	10 919
1. Joukkovelkakirjalainat	8 000	4 000
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 703	2 060
5. Saadut ennakot	2	182
6. Ostovelat	2 278	2 162
7. Muut velat	218	173
8. Siirtovelat	1 687	2 342
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	48 417	47 166

1.5 KOKONAISTULOT- JA MENOT

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Verotulojen ja valtionosuuksien merkitys kunnan kokonaistuloista kasvaa joka vuosi. Kunnan tulee jatkossa päivittää maksuperusteet ja tak-sat vuosittain. Kunnan omiin keinoihin lisätä tuloja sisältyy myös omaisuuden myynti.

MÄNTYHARJUN KUNTA		ULKOISET KOKONAISTULOT JA KOKONAISMENOT 31.12.2021			
		1 239 027			
KOKONAISTULOT				KOKONAISMENOT	
Toiminta	49 570 107			Toiminta	
Toimintatuotot	5 790 569	10,69 %		Toimintakulut	48 331 080 91,26 %
Verotulot	23 747 682	43,85 %		Korkokulut	110 921 0,21 %
Valtionosuudet	19 543 567	36,09 %		Muut rahoituskulut	19 244 0,04 %
Korkotuotot	27 192	0,05 %		Satunnaiset kulut	0 0,00 %
Muut rahoitustuotot	461 097	0,85 %		Tulorahoituksen korjaukset	0 0,00 %
Satunnaiset tuotot	179 839	0,33 %		- Pakollisten varausten muutos	0,00 %
Tulorahoituksen korjaukset	83 653	0,15 %		- Muut oikaisut	0,00 %
- Pysyv.vastaav.hyöd.luovutusvoitot		0,00 %		- Pysyv.Vast. hyöd. Luovutustap.	0,00 %
Investoinnit				Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 730	0,02 %		Investointimenot	2 441 226 4,61 %
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot	222 910	0,41 %		Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta				Antolainasaamisten lisäykset	0 0,00 %
Antolainasaamisten vähennykset	87 931	0,16 %		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2 059 956 3,89 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,00 %		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,00 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäykset	4 000 000	7,39 %		Oman pääoman vähennykset	
Oman pääoman lisäykset					52 962 428 100,00 %
	54 154 169	100,00 %			
				Maksuvalmius	1 191 741
				Rahoituslaskelmasta	
				Muut maksuvalmiuden muutokset	-329 125
				Rahavarojen muutos	-862 615
				Yhteensä	-1 191 741

1.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1 YHDISTELMÄ KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVISTÄ YHTEISÖISTÄ

Toimintakertomuksessa esitetään yhdistelmä kunnan tytär-, osakkuus- ja muista omistusyhteisöistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä.

Yhdistelty konsernitilinpäätökseen		
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	
Kunnallista liiketoimintaa		
Muut yhtiöt		
Osuuskunnat		
Yhdistykset		
Säätiöt		
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt		3
Muut omistusoikeusyhteisöt		
Yhteensä	6	3

Tytäryhtiöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Kotipaikka	Kunnan omistusos. %	Konsernin omistus %
Tytäryhtiöt			
KOY Keskiväli	Mäntyharju	100,00	100,00
KOY Mäntyharjun Myllyrinne	Mäntyharju	100,00	100,00
Mäntyharjun Yrityskiinteistöt Oy	Mäntyharju	100,00	100,00
Kuntayhtymät			
Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalouden ky	Mikkeli	6,640000	6,640000
Vaalijalan kuntayhtymä	Pieksämäki	3,135790	3,135790
Etelä-Savon Maakuntaliitto	Mikkeli	4,288500	4,288500
Osakkuusyhteisöt			
As.Oy Halssinrinne	Mäntyharju	25,40	25,40
Mäntyharjun Suittimäki Oy	Mäntyharju	33,33	33,33
KOY Mäntyharjun Virastokeskus	Mäntyharju	27,53	27,53

1.6.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Mäntyharjun kunnan hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluu kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja talous- ja hallintojohtaja. Konsernijaosto antaa tarvittavat ohjeet yhtiökokousedustajille sekä kuntayhtymien ja kuntakonsernin kokouksia koskevia ohjeita.

Kuntakonserniin kuuluvat yhtiöt noudattavat toiminnassaan osakeyhtiölakia ja toimivat yhtiöjärjestyksen, osakassopimusten ja yhtiötä sitovien lakien puitteissa. Konserniin kuuluvat keskeiset tytäryhtiöt julkaisevat toiminnastaan osavuositarkastukset ja vuosiraportin.

1.6.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Vuoden 2021 aikana kunnan elinkeinoyhtiö MÄSEK (Mäntyharjun Seudun Elinkeinojen Kehitysyhtiö) lakkautettiin ja vastuu elinkeinotoimesta siirrettiin kunnan omaksi toiminnaksi.

Itä-Suomen Päihdehuollon kuntayhtymä lakkautettiin 31.8.2021.

Kuntajaoston ohjeen 20.2.2015 mukaan poistovajetta ei ole kirjattu tytäryhtiöistä, jotka ovat kirjanneet tilinpäätöksessä suunnitelman mukaiset poistot.

1.6.4 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Konserniin kehitykseen sisältyy eritasoisia riskejä. Vastuut tytäryhtiöistä ovat täysin Mäntyharjun kunnalla. Tytäryhtiöihin, erityisesti KOY Keskiväliin, sisältyvät taloudellisten riskien huomioiminen onkin oleellista arvioitaessa konsernin tulevaa kokonaiskehitystä.

1.6.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Konsernivalvonta on järjestetty konserniohjeen ja hallintosäännön avulla. Konsernijaosto antaa erillishjeet kuntakonsernin kokouksia varten.

1.6.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Toimintatuotot	38 500 045,92	34 795 860,82
Toimintakulut	-79 462 345,11	-71 577 012,31
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	1 702,28	12 086,19
TOIMINTAKATE	-40 960 596,90	-36 769 065,30
Verotulot	23 677 389,60	21 995 530,42
Valtionosuudet	19 543 567,00	20 847 478,03
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	12 264,70	5 976,04
Muut rahoitustuotot	427 943,17	420 482,43
Korkokulut	-191 259,14	-244 568,58
Muut rahoituskulut	-20 690,47	-38 948,08
Rahoitustuotot ja -kulut	228 258,27	142 941,82
VUOSIKATE	2 488 617,97	6 216 884,97
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 558 390,93	-2 485 856,45
Arvonalentumiset	-44 372,64	-1 281 246,84
Poistot ja arvonalentumiset	-2 602 763,57	-3 767 103,29
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	179 838,69	5 454,10
Satunnaiset kulut	-119 168,27	-276 000,00
Satunnaiset erät	60 670,42	-270 545,90
TILIKAUDEN TULOS	-53 475,19	2 179 235,78
Laskennalliset verot	0,00	56 917,00
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	49 591,35	-1 848,56
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-3 883,83	2 234 304,22

Tuloslaskelman tunnusluvut

	2021	2020
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	48,5	48,6
Vuosikate/Poistot, %	95,6	165,0
Vuosikate, euroa/asukas	442	1 094
Asukasmäärä	5 636	5 681

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 488 617,97	6 216 884,97
Satunnaiset erät	60 670,42	-270 545,90
Tulorahoituksen korjaukset	903 876,96	-60 648,74
	3 453 165,35	5 885 690,33
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 180 625,46	-7 771 736,94
Rahoitusosuudet investointimenoihin	11 685,35	529 085,82
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	736 698,71	69 340,29
	-3 432 241,39	-7 173 310,83
Toiminnan ja investointien rahavirta	20 923,96	-1 287 620,50
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-45 423,68
Antolainasaamisten vähennykset	5 266,45	1 125,94
	5 266,45	-44 297,74
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 665 323,22	1 074 575,22
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 612 294,05	-2 564 190,20
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 302 043,55	3 030 208,32
	2 355 072,71	1 540 593,34
Oman pääoman muutokset	0,01	2 958,92
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	125 705,95	70 194,02
Vaihto-omaisuuden muutos	38 266,66	-44 107,55
Saamisten muutos	570 393,10	-527 938,62
Korottomien velkojen muutos	-416 074,49	237 178,65
	318 291,22	-264 673,50
Rahoituksen rahavirta	2 678 630,39	1 234 581,03
Rahavarojen muutos	2 699 554,34	-53 039,47
Rahavarat 31.12.	7 630 344,43	4 930 790,09
Rahavarat 1.1.	4 930 790,09	4 983 829,56
Rahavarojen muutos	2 699 554,34	-53 039,47
Investointien tulorahoitus, %	59,7	85,8
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	1,5
Lainanhoitokate	1,0	2,3
Kassan riittävyys, pv	32	22

KONSERNITASE

VASTAAVAA

	31.12.2021	31.12.2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	281 960,02	352 769,45
Muut pitkävaikutteiset menot	5 286,76	2 002,21
Aineettomat hyödykkeet	287 246,78	354 771,65
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	5 004 507,86	5 082 529,30
Rakennukset	41 547 440,33	41 204 289,35
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 092 421,03	4 392 075,13
Koneet ja kalusto	1 068 189,64	1 063 411,92
Muut aineelliset hyödykkeet	60 625,30	82 549,16
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 457 765,78	1 456 073,75
Aineelliset hyödykkeet	54 230 949,95	53 280 928,60
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	152 737,76	112 183,39
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden saamiset	1 614 983,93	1 801 177,98
Muut saamiset	396 988,45	402 254,90
Sijoitukset	2 164 710,15	2 315 616,27
PYSYVÄT VASTAAVAT	56 682 906,88	55 951 316,52
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	11 526,33	3 534,52
Muut toimeksiantojen varat	359 673,23	492 963,38
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	371 199,56	496 497,90
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	176 382,43	214 264,09
Muu vaihto-omaisuus	0,00	385,00
Vaihto-omaisuus	176 382,43	214 649,09
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	28 640,22	34 854,18
Siirtosaamiset	196,58	204,36
Pitkäaikaiset saamiset	28 836,80	35 058,54
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 352 953,16	2 786 842,76
Lainasaamiset	189,88	697,80
Muut saamiset	707 681,09	885 580,77
Siirtosaamiset	1 890 719,90	1 841 635,77
Lyhytaikaiset saamiset	4 951 544,03	5 514 757,09
Saamiset	4 980 380,83	5 549 815,63
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 750,00	0,00
Muut arvopaperit	413 649,63	169 490,32
Rahoitusarvopaperit	415 399,63	169 490,32
Rahat ja pankkisaamiset	7 214 944,80	4 761 299,77
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 787 107,69	10 695 254,81
VASTAAVAA	69 841 214,13	67 143 069,23

VASTATTAVAA

	31.12.2021	31.12.2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	15 499 040,60	15 499 040,60
Muut omat rahastot	927 397,96	938 589,13
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 917 642,92	4 683 338,70
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 883,83	2 234 304,22
OMA PÄÄOMA	23 340 197,64	23 355 272,64
VÄHEMMISTÖOSUUDET	5 209,79	54 801,14
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	1 223 022,53	401 346,57
PAKOLLISET VARAUKSET	1 223 022,53	401 346,57
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	604 762,62	516 262,20
Muut toimeksiantojen pääomat	302 928,85	391 021,67
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	907 691,47	907 283,87
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	24 292 812,93	25 165 521,36
Muut velat	612 203,05	610 605,30
Pitkäaikainen vieras pääoma	24 905 015,97	25 776 126,66
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	8 000 000,00	4 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 230 597,48	3 002 816,34
Saadut ennakot	18 487,49	248 129,76
Ostovelat	4 015 334,73	3 962 597,91
Muut velat	645 975,92	571 250,27
Siirtovelat	4 269 741,80	4 583 504,76
Laskennalliset verovelat	279 939,33	279 939,33
Lyhytaikainen vieras pääoma	19 460 076,75	16 648 238,37
VIERAS PÄÄOMA	44 365 092,72	42 424 365,03
VASTATTAVAA	69 841 214,15	67 143 069,24

Omavaraisuusaste, %	33,4	35,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	54,3	54,3
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	6 914	6 918
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	1 227	1 218
Lainakanta 31.12., 1 000 €	34 523	32 168
Lainakanta 31.12./asukas	6 126	5 662
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	37 532	36 264
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	6 659	6 383
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0	0
Asukasmäärä	5 636	5 681

Konsernitase sisältää konsernin omaisuus- ja pääomaerät tilikauden päättyessä ryhmiteltynä luonteensa mukaisesti. Konsernitase osoittaa konsernin varat ja velat sekä vastuut ulkopuolisille. Konsernitase osoittaa konsernin oman pääoman sen jälkeen, kun siitä on vähennetty konserniyhteisöjen väliset keskinäiset saamiset ja velat, konserniyhteisöjen sisäiset katteet ja keskinäinen osakeomistus, erotettu ulkopuolisten omistus ja vähemmistöosuudeksi, ja osakkuusyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta on yhdistelty konsernitaseeseen.

1.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

1.7.1 ASIAA KOSKEVA SÄÄNTELY

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

1.7.2 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Kirjaimellisesti tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä –tilille.

Kunnan tilikauden tulos on 135.543,38 euroa alijäämäinen. Kunnanhallitus esittää tilikauden käsittelystä seuraavaa:

Tilikauden tulos -135.543,38 euroa siirretään taseen yli-/alijäämätilille.

1.7.3 TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää eikä kattamattomia alijäämiä ole. Lakisääteistä velvoitetta tasapainottamisohjelman laatimiseksi ei ole.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Seuranta koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110.5 §). Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutusvertailussa on lisäksi käytävä ilmi, onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla (KuntaL 110.4 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksuvalmiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa (KuntaL 110.4§). Toteutusvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutusvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutusvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä.

2.2 Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista (14 §, 110 §), määrärahan ja tuloarvion on liityttävä tavoitteeseen (110.4 §) ja kunnanhallituksen on annettava toimintakertomuksessa selvitys tavoitteen toteutumisesta (113 §). Talousarviossa asetettujen tavoitteiden tulee toteuttaa valtuuston hyväksymää kuntastrategiaa (110 §). Kuntastrategiassa määritellään sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kaikkia talousarvion tavoitteita koskee noudattamisvelvoite ja raportointivelvoite. Sitovuus määritellään talousarviossa ja sen tulee käydä ilmi toteutusvertailusta.

2.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Toteutusvertailusta tulee käydä ilmi määrärahat ja tuloarviot, toteutuneet menot ja tulot sekä niiden erotus (toimintakate/netto). Alkuperäinen talousarvio ja siihen tehdyt hyväksytyt muutokset esitetään erikseen. Poikkeamana esitetään muutetun talousarvion ja toteutuman erotus.

2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen

2.3.1.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
KESKUSVAALILAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	6				7 075	7 075
Toimintamenot	-410	-23 120		-23 120	-36 612	-13 492
Toimintakate	-405	-23 120		-23 120	-29 538	-6 418
Laskennalliset kustannukset	364	23 120	0	23 120	20 805	-2 315
Tilikauden yli-/alijäämä	-40	0	0	0	-8 732	-8 732

Vastuhenkilö

Hallinto- ja talousjohtaja

2.3.1.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
TARKASTUSLAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	269				71	71
Toimintamenot	-16 680	-19 270		-19 270	-18 744	526
Toimintakate	-16 411	-19 270		-19 270	-18 673	597
Laskennalliset kustannukset	16 411	19 270	0	19 270	5 529	-13 741
Tilikauden yli-/alijäämä	0	0	0	0	-13 144	-13 144

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen kunnassa ja kuntakonsernissa (KuntaL 121 §)	Tehty / valmisteilla	Ltk arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.	Tehty
Talousarviovuoden 2020 arviointikertomus (KuntaL 121 §)	Tehty / valmisteilla	Arviointikertomuksen laadinta - viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden kuuleminen - tutustumiskäynnit eri kohteisiin - kuntastrategian ohjaava vaikutus toimintaan	Tehty
Luottamushenkilön ja viranhaltijan sidonnaisuuksien ilmoittaminen (KuntaL 84 §)	Tehty / valmisteilla	Tarkastusltk vie sidonnaisuuksiin tulleet muutokset vuosittain valtuustolle tiedoksi (1-2) kertaa	Tehty
Arvioinnin kehittäminen	Tehty / valmisteilla	Lautakunnan toiminnan kehittäminen johtamisen tukena. Arviointikertomuksen vaikuttavuuden kehittäminen.	Valmisteilla

Vastuuphenkilö

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2.3.1.3 KUNNANVALTUUSTO

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
KUNNANVALTUUSTO						
Toimintatuotot	17					0
Toimintamenot	-102 661	-61 230		-61 230	-47 499	13 731
Toimintakate	-102 644	-61 230		-61 230	-47 499	13 731
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-102 644	-61 230	0	-61 230	-47 499	13 731

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Seminaarit - päätöksenteon läpinäkyvyyden terävöittäminen	Toteutuneiden seminaarien lukumäärä	Järjestetään 3 seminaaria / iltakoulua	kuusi seminaaria

Kuntastrategian edistämisen tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Tasapainoinen talous	Toimintojen ja investointien rahavirrat	Toimintojen ennakointi, suunnitelmallisuus ja seuranta. Investointien rytmitys	Investoinnit pakollisiin korjauksiin ja tilaratkaisussa otettiin aikaisä investointien rytmittämiseksi
Kuntastrategian päivitys	Tehty/valmisteilla	Nykyisen strategian arviointi, uuden valtuuston perehdytys strategiatyöhön	Strategian ulkoinen arviointi ja kunnanvaltuuston itsearviointi toteutettu. Kuntastrategian valmistelu käynnistetty.
Kuntalaisdialogi	Kuulemistilaisuuksien määrä >3	Uudenlaisten kuntalaisfoorumien kehittäminen	Muuttaisitko Mäntyharjuun – ilta vapaa-ajan asukkaille, Kuntakukkaron (osallistuva budjetointi) yhteiskehittäminen, koulukuljetussovelluksen ja koulukuljetus- periaatteiden tilaisuudet kuntalaisille ja kuljettajille.

Kunnanvaltuuston kohdalla esitetyt tavoitteet ovat koko kuntaorganisaatiota koskevia.

Vastuuhenkilö

Kunnanjohtaja

2.3.1.4 KUNNANHALLITUS LTK

Elinkeinotoimen kiinteistöt tekniselle 1.1.2021

Pelastustoimi siirretty kunnanhallitukseen 1.1.2021

Asiointipiste kirjastolle 1.1.2021

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
KUNNANHALLITUS						
Toimintatuotot	1 001 041	625 420		625 420	1 025 549	400 129
Toimintamenot	-30 851 822	-32 270 390	-2 224 000	-34 494 390	-33 575 248	919 142
Toimintakate	-29 850 782	-31 644 970	-2 224 000	-33 868 970	-32 549 699	1 319 271
Poistot ja arvonalentumiset	-47 959	-20 720		-20 720	-11 725	8 995
Laskennalliset kustannukset	587 149	438 900	0	438 900	394 414	-44 486
Tilikauden yli-/alijäämä	-29 311 592	-31 226 790	-2 224 000	-33 450 790	-32 167 010	1 283 780

Vastuuhenkilöt Kunnanjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja

Kunnanhallitus

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Kunnanhallitus						
Toimintatuotot	9 893	200		200	4 840	4 640
Toimintamenot	-379 141	-367 920		-367 920	-370 444	-2 524
Toimintakate	-369 248	-367 720		-367 720	-365 604	2 116
Laskennalliset kustannukset	333 862	287 640	0	287 640	260 941	-26 699
Tilikauden yli-/alijäämä	-35 386	-80 080	0	-80 080	-104 664	-24 584

Em. lisäksi kunnanhallitus on seurannut kunnan talouden ja toimintojen toteutumista kolmannesvuosi- ja vuosikokouksien ja kuntatarkastajan antamien tarkastuslauseiden avulla, käsitellyt kunnanvaltuustolle annettuja aloitteita sekä toteuttanut kunnanvaltuuston päätösten täytäntöönpanon.

Kunnanhallituksen hallinto

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Kunnanhallituksen hallinto						
Toimintatuotot	9 582				4 715	4 715
Toimintamenot	-345 503	-289 010		-289 010	-265 495	23 515
Toimintakate	-335 921	-289 010		-289 010	-260 780	28 230
Laskennalliset kustannukset	332 833	283 590	0	283 590	260 780	-22 810
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 088	-5 420	0	-5 420	0	5 420

Kunnanhallituksen hallinto sisältää kunnanjohtajan ja hallinto- ja talousjohtajan palkkakulut sekä hallintosihteerin palkkakulut ja toimintamenot. Hallinnon lisäksi kunnanhallituksen alle on varattu määrärahat suhdetoimintaa ja edustusta sekä toimikuntia varten.

Yleishallinto

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Yleishallinto						
Toimintatuotot	286 747	254 200		254 200	207 341	-46 859
Toimintamenot	-3 113 608	-3 034 800		-3 034 800	-2 958 724	76 076
Toimintakate	-2 826 860	-2 780 600		-2 780 600	-2 751 383	29 217
Poistot ja arvonalentumiset	-19 542	-20 720		-20 720	-11 725	8 995
Laskennalliset kustannukset	969 686	967 730	0	967 730	887 612	-80 118
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 876 716	-1 833 590		0 -1 833 590	-1 875 497	-41 907

Erillismääräraha	€TA 2021	€TP 2021	selite
Työterveyshuolto 19416201	170 300	152 750	Henkilökunnan työterveyshuoltopalvelut ostetaan Suomen Terveystalo Oy:ltä. Työterveyshuolto kattaa lakisääteisen ennaltaehkäisevän työterveyshuollon lisäksi yleislääkäritasoisien sairaanhoidon laboratorio- ja kuvantamispalveluineen. Henkilökunnalla on terveyttä ylläpitävinä palveluina käytettävissään myös työfysioterapeutin, psykologin ja ravitsemusterapeutin palvelut. Kela korvaa noin 50 % työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisista kustannuksista, ensisijaisesti ennaltaehkäisevää työterveyshuoltoa.
Joukkoliikenne 19416202	63 100	49 230	Kunnassa on käytössä 8 kutsuperiaatteella toimivaa asiointipalvelureittiä. Reitit palvelevat pääosin haja-asutusalueiden kuntalaisia. Kunnassa ei ole tuettua joukkoliikennettä.
Kom-myyntivoitot / tappiot 19416203	39 960	22 160	Menokohtaan kirjataan kunnan myyntivoitto/-tappio
Maaseututoimi 19416204	107 530	63 210	Maaseututoimen palveluiden osto Mikkelin kaupungilta. Määrärahavarauksen kehittäminen ja 4H toiminnan tukemiseen
Työllisyyden hoito 19416211	409 400	462 180	Kunnan maksuosuus pitkäaikaistyöttömyyden kustannuksista (Kela). Lisäksi määrärahalta järjestettiin kahden viikon kesäharjoittelutöitä nuorille ja tukityöpaikkoja 1-6 kk jaksoille.
19416215	166 150	174 310	Korona ei keskeyttänyt kunnan työpajatoimintaa vaan palveluja eri muodoissa järjestettiin päivittäin noin 30 henkilölle.
Työmarkkinatoiminta 19416216	19 430	11 070	Kunnallisen työmarkkinalaitoksen jäsenmaksu ja pääluottamusmieskorvaukset
Asuntotoimen hallinto 19416221	1 450	1 550	Kunnan suorassa omistuksessa olevien huoneistojen vuokrauspalvelut ostetaan Punavaara Oy:ltä.
Asunto-osakeyhtiöt 19416222	43 700	36 830	Kunnan suorassa omistuksessa on 3 huoneistoa. Huoneistoista saatiin vuokratuloja 31.750 € ja vastike- ym. kuluja oli 36.750 €.
Kuel:n eläkeperusteinen maksu 19416241	827 730	838 810	Kunta maksaa eläkemenoperusteista maksua niistä maksussa olevista eläkkeistä, jotka ovat karttuneet kunnan palveluksessa ennen vuotta 2005.
Tietohallintopalvelut 19416261	386 470	386 630	Kunnan ict-palvelu.

Toimistopalvelut 19416262-264	345 940	310 460	Henkilöstöhallinto, laskentatoimi ja muut toimistopalvelut; yhteensä kolme henkilöä. Kunnan palkanlaskenta ostetaan Sarastia Oy:ltä. Taloushallinto siirtyi vuoden 2021 alusta uudistuneeseen kuntien talousraportointiin.
----------------------------------	---------	---------	--

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Tuottaa laadukkaat ja oikea-aikaiset yleis-, talous-, henkilöstö- ja tietohallintopalvelut Mäntyharjun kunnan muille toimialoille sekä sidosryhmille	Asiakaspalaute Kirjanpidon ja palkkahallinnon oikeellisuus ja ajantasaisuus ICT-palveluiden häiriöttömyys	Sisäinen asiakaskysely Reklamaatioiden määrä	Sisäistä asiakaskyselyä ei ole toteutettu. Henkilöstö- ja taloushallinnon laatusalaverit pidetty, laatu-poikkeamista reklamoitu.
Henkilöstön moniosaajuus Sisäisen viestinnän lisääminen tulevista muutoksista Työhön motivoitunut henkilöstö	Kuhunkin kriittiseen tehtävään löytyy sijainen Toimintojen sujuminen myös toimivapaiden ja lomien aikana	Koulutukset, sisäinen perehdyttäminen Infotilaisuudet Tiimipalaverit Intran hyödyntäminen tiedottamisessa	Perehdyttämisopas lisätty ”reppuun” Hallinnon osastopalavereja järjestetty. Koulutuksiin osallistuminen tarpeen mukaisesti.
Toimintaprosessien tarkastelu Henkilöstö osallistuu toimintojen kehittämiseen	Asiakaspalaute Ylitöiden/liukumatumtien väheneminen	Prosessien arviointi ja sen jälkeen 2-3 kehittämisprojektia	Kehittämisprojektina sähköinen työajanseuranta otettu käyttöön.
Hyvinvoiva työyhteisö	Kehityskeskustelut Sairauslomat hallinnassa Työhyvinvointikysely	Yhteistyö työterveyden kanssa Työhyvinvointikysely	Kehityskeskustelut pidetty keväällä 2021 Työhyvinvointikysely toteutetaan keväällä 2022

Vastuhenkilö

Hallinto- ja talousjohtaja

Muu yleishallinto

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Muu yleishallinto						
Toimintatuotot	26 008	200		200	2 148	1 948
Toimintamenot	-411 393	-453 640		-453 640	-449 532	4 108
Toimintakate	-385 385	-453 440		-453 440	-447 384	6 056
Laskennalliset kustannukset	73 343	116 240	0	116 240	109 685	-6 555
Tilikauden yli-/alijäämä	-312 042	-337 200	0	-337 200	-337 699	-499

Erillismäärärahat:

Erillismääräraha	€ TA 2021	€ TP 2021	selite
virkestys 19416281	4 200	70	Koronaepidemian vuoksi yhteisiä virkestystilaisuuksia ei järjestetty.
verotus 19416282	140 000	132 560	Mäntyharjun kunnan osuus verotuskustannuksista on noin 0,1% kunnilta perittävistä kustannuksista. Kunnan maksuosuus määritellään kunnan väestömäärän sekä kunnallisveron ja yhteisöveron perusteella.
seuraeläinten hoito 19416283	3 500	2 010	Löytöeläinten hoidosta aiheutuneet kustannukset
tyky-toiminta 19416284	18 000	30 100	Henkilöstön työkykyä ylläpitävä toiminta sisältää työnantajan kustantaman verovapaan ePassi liikunta- ja kulttuuriedun. Edun arvo on 100 €/työntekijä/vuosi.
työsuojelu 19416285	19 740	17 530	Kunnan yhteistyötoimikunta hoitaa myös työsuojelutoimikunnan tehtävät. Sisältää työsuojelupääällikön, pääluottamusmiesten ja luottamusmiesten sekä työsuojeluvaltuutettujen korvaukset
yhteistoimintaosuudet ja avustukset 19416286	193 700	202 700	Avustuksia, yhteistoimintaosuuksia ja jäsenmaksuja
muu yleishallinto 19416287	74 500	64 560	Koko kuntaa koskevat yhteiset kustannukset

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Henkilökunnan jaksamisen tukeminen	Sairauspoissaolot	e-passi Henkilökunnan muistaminen	e-passi käytössä Muistamiset toteutettu ohjeen mukaisesti Sairauspoissaolojen seuranta toteutettu yhdessä työterveyden kanssa. Poissaolojen tarkempi raportointi henkilöstökertomuksen yhteydessä.
Tapaturmien vähentäminen	Tapaturmatilastot	Yhteistyö vakuutusyhtiön kanssa Työsuojeluntoimintaohjelma Työsuojelukävelyt Työterveyshuollon järjestämät nosto- ym. infot	Tapaturmien seuranta toteutettu yhdessä vakuutusyhtiön kanssa. Työpaikkaselvityksiä joiden yhteydessä työsuojelukävelyt toteutettu yhdessä työterveyden kanssa päiväkodissa, peruskoulussa, lukiossa ja keittiöissä.

Vastuhenkilö

Hallinto- ja talousjohtaja

Ympäristöpalvelut

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Ympäristöpalvelut						
Toimintamenot	-173 787	-230 000		-230 000	-173 244	56 756
Toimintakate	-173 787	-230 000		-230 000	-173 244	56 756
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-173 787	-230 000	0	-230 000	-173 244	56 756

Eläinlääkintähuolto, ympäristöterveydenhuolto ja ympäristönsuojelu on järjestetty Mikkelin, Hirvensalmen, Pertunmaan ja Mäntyharjun sekä Kangasniemen kuntien yhteistyönä osana Mikkelin kaupungin organisaatiota.

Ympäristölautakunnan, terveysvalvonnan ja ympäristönsuojelun osalta kustannukset jaetaan kuntien asukaslukujen perusteella. Eläinlääkintähuollossa kustannusjako perustuu kunnissa tehtyihin sairasmatkoihin ja pieneläinkäynteihin, siten kuin on tarkemmin määritetty. Tilakustannukset ja eläinlääkärisubventiot on sisällytetty jaettavaan kustannuksiin.

Pelastustoimi

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Pelastustoimi						
Toimintamenot	-634 724	-665 180		-665 180	-626 146	39 034
Toimintakate	-634 724	-665 180		-665 180	-626 146	39 034
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-634 724	-665 180	0	-665 180	-626 146	39 034

Sosiaali- ja terveystoimet

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Sosiaali- ja terveystoimet						
Toimintatuotot	275 147	272 600		272 600	661 416	388 816
Toimintamenot	-26 281 726	-27 643 600	-2 224 000	-29 867 600	-29 106 499	761 101
Toimintakate	-26 006 579	-27 371 000	-2 224 000	-29 595 000	-28 445 083	1 149 917
Laskennalliset kustannukset	-716 399	-816 470	0	-816 470	-754 139	62 331
Tilikauden yli-/alijäämä	-26 722 978	-28 187 470	-2 224 000	-30 411 470	-29 199 222	1 212 248

Sosiaali- ja terveystoimet ostetaan ostopalveluna Etelä-Savon sosiaali- ja terveystoimien kuntayhtymältä.

Elinkeinotoimi

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Elinkeinotoimi						
Toimintatuotot	231 102				7 970	7 970
Toimintamenot	-705 409	-230 470		-230 470	-196 209	34 261
Toimintakate	-474 307	-230 470		-230 470	-188 239	42 231
Poistot ja arvonalentumiset	-28 417					0
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-502 725	-230 470	0	-230 470	-188 239	42 231

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Yritystoiminnan kehittäminen	Yritysten nettolisäys (uudet/lopettaneet yritykset) Työttömyysaste < 10 % Työllisten/työvoiman määrän kehitys	Yritysneuvonta yhteistyössä seudullisten toimijoiden kanssa Vuoropuhelu kunnan, yritysela- män ja oppilaitosten kanssa	Työttömyysaste 10,5 % (12/2021) Rekisteröityjä yrityksiä 33 kpl. Poistettuja 12 kpl, lakannut 12 kpl, selvitystila 1 kpl. Nettomuutos +8 yritystä. Yhteistyö Miksei Oy:n, Yrityskummien, Uusyrityskeskukseen, ELY-keskuksen, TE-toimiston, XAMK:n, ES kauppakamarin ja ES yrittäjien kanssa (koronaneuvontaa, hankintojen kehittämistä, MicroENTRE-verkosto, Etelä-Savon yrityspalveluverkosto) Elinkeinopoliittinen neuvottelukunta aloitti joulukuussa.
Kuntaviestintä ja -markkinointi	Näkyvyys Osallisuuden kanavat Osallistujamäärät	Viestinnän kehittäminen Monipuolinen ja aktiivinen tiedottaminen Osallisuuden mahdollistaminen Systemaattinen markkinointi Ajantasaiset verkkosivut	Henkilökunnan sisäisen viestintäkanavan suunnittelu ja toteuttaminen Viestintäkanavien kehittäminen - infonäyttöjärjestelmän suunnittelu ja toteuttaminen kunnan omissa tiloissa sekä kaupoissa Kotisivujen kehitysprojekti - jatkokehittelyä vuoden 2021 aikana: muun muassa kinosivut, tapahtuma-osion kehittäminen Markkinointiviestintämateriaalien tuottaminen Korona-tiedottaminen Kampanjat -vapaa-ajanasukaskampanja suora: 3000 kpl, tilaisuus: 60 hlöä -ohjelmayhteistyö Aivan pellolla-tv-formaatissa - BigOne-näyttö -kampanja pääkaupunkiseudulla (kokonaistavoitettavuus 936 000) -rekryointikampanja yhdessä ESSOTEn kanssa

			<p>Somenäkyvyys (FB)</p> <ul style="list-style-type: none"> -postauksia 258 -seuraajat 2119 -tykkäykset 1955 -kattavuus 44943 (kasvua 40,2 %) <p>Kotisivut</p> <ul style="list-style-type: none"> -uutisia 122 kpl <p>Medianäkyvyys</p> <ul style="list-style-type: none"> -Uutisosumat 1090 kertaa -mainosarvo 17.2 milj. euroa -potentiaalinen tavoitettavuus 736.9 milj.
--	--	--	---

Kuntastrategian edistämisen tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Matkailun kehittäminen	kyllä / ei	<p>Matkailuneuvonta</p> <p>Yhteistyö eri tahojen kanssa</p> <p>Matkailumainonta</p>	<p>Yhteistyö matkailuyhdistysten kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> -osallistuminen VisitMäntyharjun hallitustyöskentelyyn -osallistuminen MSM:n hallitustyöskentelyyn sekä strategiatyöryhmään - Viitosväylän yhteismarkkinointi - Viitoskäytävä – kumppanuu- della kehittyvä kasvuvyöhyke hanke - Visit Finland Datahub tietokanta, kuratointi Mäntyharjun osalta <p>Matkailuneuvonta</p> <ul style="list-style-type: none"> -matkailuneuvonta puhelin ja sähköpostineuvonta -Infopiste torilla 17.6.–7.8. <p>Matkailumainonta</p> <ul style="list-style-type: none"> -hiihtolomakampanja somessa, rajattu kohderyhmä, tavoitti 5842 hlöä -matkailukampanja somessa, rajattukohderyhmä, tavoitti 5939 hlöä -syyslomakampanja pääkaupungin busseissa (bussien määrä 121, näyttöjen määrä 287, kokonaistavoitettavuus 59 128) - BigOne-näyttöissä pääkaupunkiseudulla (kokonaistavoitettavuus 936 000)

			<p>-joulukampanja, pääkaupungin busseissa (bussien määrä 121, näyttöjen määrä 287, kokonaistavoitettavuus 59 128) - BigOne-näyttöissä pääkaupunkiseudulla, somessa</p> <p>Osallistuminen Retkelle-messuille yhdessä Kouvolan ja Metsähallituksen kanssa - kärkenä Mäntyharju-Repovesi reitit)</p> <p>-esitteiden päivitys keskustelutilaisuus kesän 2021 tapahtumista.</p>
Kestävä yrittäjyys	Yritysverotulot	Yritysten auttaminen tilojen ja työvoiman saamiseksi	<p>Työllisyyden kuntakokeilun käynnistäminen keväällä 2021, ja vapaana olevien tilojen esittelyä.</p> <p>Yhteisöveroja kertyi 722.500 euroa yli talousarvioennusteen.</p>

Vastuhenkilö

Kunnanjohtaja

2.3.1.5 SIVISTYSLAUTAKUNTA

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
SIVISTYSLAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	934 280	856 750		856 750	1 046 476	189 726
Toimintamenot	-9 659 556	-10 553 210	15 000	-10 538 210	-10 515 915	22 295
Toimintakate	-8 725 276	-9 696 460	15 000	-9 681 460	-9 469 440	212 020
Poistot ja arvonalentumiset	-14 009	-16 280		-16 280	-24 599	-8 319
Laskennalliset kustannukset	-444 215	-357 020	0	-357 020	-329 982	27 038
Tilikauden yli-/alijäämä	-9 183 499	-10 069 760	15 000	-10 054 760	-9 824 021	230 739

Sivistyslautakunnan hallinto

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Sivistysltk hallinto						
Toimintatuotot	7 732				21 111	21 111
Toimintamenot	-287 414	-272 480		-272 480	-328 739	-56 259
Toimintakate	-279 682	-272 480		-272 480	-307 629	-35 149
Laskennalliset kustannukset	246 139	263 220	0	263 220	283 639	20 419
Tilikauden yli-/alijäämä	-33 544	-9 260	0	-9 260	-23 989	-14 729

TA 2021

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Kuntalaisten hyvinvoinnin suunnitelmallinen edistäminen	Toteutuu / Toteutuu vaihtelevasti / Ei toteudu	Palveluyksiköiden toimintasuunnitelmissa huomioitu eri ikäryhmät	Toteutuu
Kuntalaisten osallisuus toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa	Toteutuu / Toteutuu vaihtelevasti / Ei toteudu	Kumppanuuspöytätoiminnan hyödyntäminen	Toteutuu. Kuntalaisten päätöksentekos osallisuuteen on kiinnitetty erityistä huomiota. Kumppanuuspöytätoimintamallin lisäksi on järjestetty vapaamuotoisempia kuntalaisfoorumeita ja erilaisia kyselyjä.
	Hyvinvointisuunnitelman painopisteet näkyvät talousarvion ja toiminnan suunnittelussa	Otetaan käyttöön hyvinvoinnin edistämisen vuosikello	Toteutuu. Hyvinvoinnin edistämisen näkökulma näkyy vahvemmin toiminnallisten tavoitteiden suunnittelussa.

Kuntastrategian edistämisen tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Vetovoimainen kunta / Sivistyspalveluiden toimintakokonaisuu- den kehittäminen	Palveluohjelma laa- ditty	Laaditaan sivistystoi- mialan palveluoh- jelma, joka huomioi toimintaym- päristön ja väestön muutokset	Toimintaympäristön ja väestön muutokset huomioiva palvelujen kehittämissuunnitelma julkaistaan keväällä 2022

Varhaiskasvatus

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Varhaiskasvatus						
Toimintatuotot	171 588	190 000		190 000	183 893	-6 107
Toimintamenot	-1 774 690	-1 985 470		-1 985 470	-1 816 435	169 035
Toimintakate	-1 603 101	-1 795 470		-1 795 470	-1 632 541	162 929
Poistot ja arvonalentumiset	-555	-300		-300	-333	-33
Laskennalliset kustannukset	-138 878	-120 410	0	-120 410	-119 067	1 343
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 742 533	-1 916 180	0	-1 916 180	-1 751 941	164 239

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Hyvinvointia tukevat varhaiskasvatuspalvelut	Palvelujen piirissä olevien lasten määrä. S2 -ryhmät, KiLi-kerhot, Pienin as- kelin -toiminta; ko- koontumiskertojen määrä.	Varhaiskasvatuslain mukaisesti lapsen edun mukaisen tuen tarpeen tunnistaminen ja tarkoituksenmukai- sen tuen järjestämi- nen. Monialaisen yhteis- työn kehittäminen, palvelu prosessin ja -ohjauk- sen vahvistaminen Lapsiryhmissä tavoit- teena mm. osallisuus, kiusaamisen ennalta- ehkäisy ja tunnekasvatus erilais- ten toimintamallien avulla.	Kunnallisessa var- haiskasvatuksessa (ml. Pk, pph, esiopet- tusta täydentävä vaka) 136 lasta. Ti- lanne 31.12.2021 Varhaisen tuen pro- sessi alkanut vuoden 2021 aikana struktu- roidusti 34,6 % pro- sentilla lapsia. Pienryhmät (S2 ja KiLi) toimivat osana arjen pedagogiikkaa ja siten osallistavat kaikki päiväkodin lap- set erilaisiin kerhoihin tasa-arvoisesti.
Osallistavat ja asia- kaslähtöiset palvelut	Henkilöstön kouluttau- tuminen (väh.1 koulu- tus/työntekijä) Lasten ja perheiden osallisuus varhaiskas- vatuksen toiminnassa	Kunnallisen varhais- kasvatustoiminnan ke- hittäminen palvelutar- peen ja varhaiskasva- tustlain mukaisesti. Erilaiset yhteistyö- muodot perheiden kanssa.	Tunteet hukassa - metsäseikkailukoulu- tus koko henkilöstölle (Ilo kasvaa ulkona – hanke). Lisäksi hank- keen työpajat (2) sekä henkilöstön koulutus- tarpeen mukaisia we- binaareja.

		Vasukeskustelut	Covid-19 –pandemian vuoksi yhteistyö perheiden kanssa (juhlat ja tempaukset) on pääsääntöisesti jouduttu perumaan. Vasukeskustelut ja monialaiset palaverit toteutuneet joko etänä tai lähitapaamisina tilanteen mukaan.
--	--	-----------------	--

Vastuuhenkilö

Varhaiskasvatuksen johtaja

Perusopetus

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Perusopetus yhteiset						
Toimintatuotot	407 389	380 300		380 300	388 683	8 383
Toimintamenot	-5 075 146	-5 209 220	15 000	-5 194 220	-5 111 416	82 804
Toimintakate	-4 667 757	-4 828 920	15 000	-4 813 920	-4 722 734	91 186
Laskennalliset kustannukset	-376 350	-315 850	0	-315 850	-312 358	3 492
Tilikauden yli-/alijäämä	-5 044 107	-5 144 770	15 000	-5 129 770	-5 035 092	94 678

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Laadukas opetus	1 koulutuspäivä vesojen lisäksi / työntekijä	Henkilökunnan ammattitaidon ylläpitäminen koulutuksen avulla	Koronaviruksen takia osa koulutuksista on peruttu. Henkilökunnalle on annettu mahdollisuus osallistua koulutuksiin, mutta osallistuminen on ollut riippuvaista työntekijän omasta aktiivisuudesta
Oppilaiden hyvinvointi	THL:n kouluhyvinvointikysely, tavoitteena positiivinen kehitys Kiva-kysely; pysähtyneiden kiusaamistilanteiden määrä suhteessa havaittuihin kiusaamistilanteisiin	Koulukohtaisissa oppilashuoltoryhmissä käsitellään kouluterveyskyselyn tuloksia ja ohjataan koulun toimintaa tulosten pohjalta siten, että tuloksissa voidaan nähdä positiivista kehitystä Tunnetaitokasvatus lautakunnan ohjeen mukaisesti kaikilla luokka-asteilla	Molemmat kyselyt on toteutettu. THL:n kouluterveyskyselystä näkyy, että oppilaiden tyytyväisyys koulunkäyntiin on pysynyt melko ennallaan. Yksinäisyys vaikuttaa lisääntyneen hieman. Alakoulussa pojat kokevat koulunkäynnin haastavammaksi kuin tytöt, yläkoulussa asetelma vaihtuu ja tytöt kertovat poikia useammin vaikeuksista ja uupumisesta. Ero valtakunnallisiin tuloksiin ei vastaajamäärät huomioiden ollut kovin suuri. Koronatilanteen voi olettaa vaikuttaneen vastauksiin ja siksi niitä on vaikea suoraan verrata edellisiin vuosiin.

			KiVa-kyselyn tuloksia on vaikea verrata edellisen vuoden tuloksiin, koska kevät 2020 oltiin etäopetuksessa. Oppilaiden vastauksista on kuitenkin luettavissa se, että aikaisemmin kiusaamista kokeneiden/kiusanneiden osalta kiusaaminen on vähentynyt.
Henkilökunnan työhyvinvointi	Työtyytyväisyyskyselyn tulokset yli 3,5 (asteikolla 1–5)	Henkilökunnan yhteiset tapahtumat, koulutukset, tasa-arvo ja arjen toimivuus	Toteutettu keväällä 2021. Kyselyn keskiarvo 3,4. Työssäjaksamiseen kiinnitettävä huomiota, vaikka tulos tässäkin oli 3,2.

Vastuuhenkilö Perusopetuksen rehtori

Toisen asteen koulutus

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Toisen asteen koulutus						
Toimintatuotot	54 135	80 000		80 000	63 563	-16 437
Toimintamenot	-1 138 934	-1 428 970		-1 428 970	-1 406 177	22 793
Toimintakate	-1 084 800	-1 348 970		-1 348 970	-1 342 615	6 355
Poistot ja arvonalentumiset	-3 926	-2 000		-2 000	-2 356	-356
Laskennalliset kustannukset	-82 213	-86 670	0	-86 670	-85 772	898
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 170 939	-1 437 640	0	-1 437 640	-1 430 742	6 898

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Opiskelijamäärän ylläpitäminen	Opiskelijamäärä lukiossa, tavoite vähintään 125 opiskelijaa.	Markkinointi/vanhempainil-lat. Monipuolinen kurssitarjonta	Opiskelijamäärä 145.
Laadukas opetus ja lukiossa viihtyminen	Opiskelijoiden tyytyväisyyskyselyn tulokset pysyvät edelleen hyvällä tasolla.	Eri opetusmuotojen monipuolinen käyttö.	Opiskelijoiden viihtyvyys hyvällä tasolla, mutta koronaviruksen tuoma epävarmuus on varmaankin nakertanut viihtyvyyttä lukiossa. Kyselyt jatkuvat keväällä.
Taito uudistua. Uuden OPS:n käyttöönotto	Jokainen opettaja koulutuu uuden OPS:n haasteisiin ja mahdollisiin muutoksiin opetuksen sisällössä.	Kannustetaan hakeutumaan koulutuksiin ja hankitaan koulutuksia. Motivoidaan opettajia osallistumaan.	Koronaviruksen takia osa koulutuksista on peruttu. Sähköisiin kokeisiin liittyvää koulutusta opettajille.

Vastuuhenkilö Lukion rehtori

Vapaa sivistystyö

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Vapaa sivistystyö						
Toimintatuotot	119 819	75 000		75 000	176 683	101 683
Toimintamenot	-479 166	-473 950		-473 950	-608 504	-134 554
Toimintakate	-359 348	-398 950		-398 950	-431 820	-32 870
Poistot ja arvonalentumiset	-1 923				-1 154	-1 154
Laskennalliset kustannukset	-32 663	-31 790	0	-31 790	-31 488	302
Tilikauden yli-/alijäämä	-393 933	-430 740	0	-430 740	-464 462	-33 722

Kansalaisopisto

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Osallistuminen kunnan elinvoiman ja osaamisen kasvattamiseen	Koulutuksen kehittämisen yhteistyökumppanien määrä (tavoite 10)	Ennakoidaan osamistarpeita yhteistyössä yritysten ja viranomaistahojen kanssa	23 koulutuksen kehittämiskumppania, osamistarpeiden ennakointi tehty 42 paikalliseen yritykseen
	Lyhytkurssien määrä (tavoite 10)	Kehitetään työelämälähtöistä lyhytkurssi-toimintaa	29 lyhytkurssia, joista 8 yrityksille suunnattuja etäoppimiskursseja
	Kurssien hyödyllisyys asiakkaille (tavoite 8/1–10)	Kehitetään asiakaspa-lautejärjestelmä	Kurssista oli minulle hyötyä (4,52/5)
	Sosiaalisten kontaktien merkitys asiakkaille (tavoite 8/1–10)		Kurssi edisti hyvinvointiani (4,41/5)
			Kurssin sisältö oli osuva (4,61/5)
			Kurssin hinta/laatusuhde oli hyvä (4,62/5)
			Opiston koulutustarjonta on kiinnostava (4,24/5)
		Voin suositella kurssia muille (4,62/5)	
Korkeakoulutuksen määrä (tavoite 2)		Kanavoidaan ja/tai järjestetään kunnassa avointa korkeakoulutusta ja ammatillista täydennyskoulutusta	Ei korkeakoulutusta, mutta yhteistyötä korkeakoulujen kanssa 2 täydennyskoulutusta (lähihoitaja, tuotekehitystyön eat) Yhteensä 15 etäoppimiskurssia
Ammatillisen täydennyskoulutuksen määrä (tavoite 2)			

	Etäoppimiskurssien kokonaismäärä (tavoite 10)	Kehitetään etä- ja verkkokoulutusta	Yhteensä 15 etäoppimiskurssia
Monipuolinen osaamista ja hyvinvointia edistävä kurssitarjonta	Erityisryhmille suunnatut kurssit (tavoite 15) Keskustajaaman ulkopuolella tarjotut kurssit (tavoite 15, toteuma 15) Kumpaakin sukupuolta saadaan koulutukseen (tavoite miesten osuus 25 %) Tarjonnan pääluokkien määrä (tavoite 7) Kurssien kokonaismäärä (tavoite 170) Uusien kurssien määrä (tavoite 15) Opiskelijamäärä (tavoite 1000) Opetustunteja 5300	Toteutetaan kurssisuunnittelu yhteisöllisesti ja asiakaslähtöisesti Kannustetaan henkilökuntaa ideoimaan uusia kursseja Tuetaan kurssien määrällä ja sisällöllä tasapainoista taloutta ja kunnan tunnettua	16 erityisryhmille suunnattua kurssia (esim. Mummo- ja pappamuseo- ja hoivakodeissa) 15 keskustajaaman ulkopuolella toteutettavaa kurssia (esim. kylän kuntojumppa) Miehiä 37 % Koulutusta 14 pääluokassa (koulutuksen laaja-alaisuus) Kurssien kokonaismäärä 190 42 täysin uutta kurssia Opiskelijamäärä yhteensä 1230 Opetustunteja 5467

Vastuuhenkilö

Kansalaisopiston rehtori

Taiteen perusopetus / Mikkelin musiikkiopisto

	TP 2019	TA 2020	Muutos	Muutettu TA 2020	TP 2020	Poikkeama
Taiteen perusopetus						
Toimintamenot	-59 343	-50 030		-50 030	-47 955	2 076
Toimintakate	-59 343	-50 030		-50 030	-47 955	2 076
Laskennalliset kustannukset	-4 362	-2 910	0	-2 910	-3 303	-393
Tilikauden yli-/alijäämä	-63 705	-52 940	0	-52 940	-51 257	1 683

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut						
Toimintatuotot	173 617	131 450		131 450	212 544	81 094
Toimintamenot	-856 251	-1 133 090		-1 133 090	-1 200 485	-67 395
Toimintakate	-682 633	-1 001 640		-1 001 640	-987 942	13 698
Poistot ja arvonalentumiset	-7 605	-13 980		-13 980	-20 757	-6 777
Laskennalliset kustannukset	-56 947	-65 520	0	-65 520	-64 936	584
Tilikauden yli-/alijäämä	-747 186	-1 081 140	0	-1 081 140	-1 073 635	7 505

Liikuntapalvelut

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Hyvinvoinnin tukeminen liikunnan avulla	Kunnan järjestämänä toteutettujen liikuntatapahtumien määrä	Liikuntatapahtumien, leirien ja retkien järjestäminen	7 tapahtumaa
Liikuntatapahtumien ja leirien järjestäminen	Reittien kävijämäärä	Mäntyharju-Repovesi reitin kehittäminen	8004
Liikuntapalvelujen monipuolistaminen	Kisalan kävijämäärä	Kisalan alueen monipuolisen hyödyntämisen edistäminen	55402

Vastuhenkilö

Vapaa-aikasihteeri

Nuorisotyö

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Nuorten tasapainoisen kasvun ja kehityksen tukeminen sekä osallisuuden ja tasa-arvon edistäminen	Perusnuorisotyön tavoitettavuus. Nuorisotilan kävijämäärät ja somekanavien seuraajat.	Tieto- ja neuvontapalvelut nuorisotiloilla. Läsnä oleva aikuinen ja mielekästä toimintaa.	Nuorisotilat ovat olleet suunnitellusti avoimena koronarajoitusten salliessa. Kävijämäärään on vaikuttanut vallitseva epidemiatilanne.
	Etsivän nuorisotyön Tavoitettavuus (nuorisotilastot.fi)	Koulunuorisotyö ja kohdennettu nuorisotyö, henkilökohtaiset tapaamiset, sekä monialainen yhteistyö (paikallisesti ja alueellisesti).	3.–6.luokkalaisia kävi keskimäärin 15 nuorta/päivä ja yläkouluikäisiä 10/ilta. Someseuraajien määrä eri alustoilla on n.400 nuorta.
		Etsivä nuorisotyö tavoittaa ja järjestää nuorelle yksilöllisen ratkaisun koulutus-	Korona on rajoittanut koulussa tehtävää nuorisotyötä etenkin kevätlukukaudella.

<p>*Koronasta aiheutuvien haittojen minimointi</p>	<p>Etsivä nuorisotyö + Työpaja Sovari -mittari (laadullinen)</p>	<p>tai työpolulle, nuorten työpajalle tai muuhun nuoren haluamaan palveluun.</p> <p>Nuorten työpaja järjestää kohderyhmään kuuluville nuorille elämänlaatua ja -hallintaa edistävää ryhmätoimintaa sekä yksilöllistä tukea ja valmennusta.</p> <p>* Lisätään sähköisiä työmuotojen (nuorten kohtaamiset)</p> <p>*Tiivistetty yhteistyö perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosten kanssa.</p>	<p>Syksyllä pystyimme toteuttamaan ryhmäytymiset ja erilaiset ryhmätyöprojektit ja teemapäivät normaalisti. Kohdennettu nuorisotyö on toteutunut suunnitellusti.</p> <p>Etsivää nuorisotyötä toteutettiin aiempaa pienemmällä henkilöstömitoituksella.</p> <p>Nuorisotyön resursseja suunnattiin nuorten osallisuustyöhön (mm.ESKA- ja KIKE hankkeet).</p> <p>Sovaritulokset ilmestyvät myöhemmin keväällä, mutta tavoitettuja nuoria oli 59.</p> <p>Työpajatoiminta on toteutunut suunnitellusti. Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä yhteistyö toisen asteen oppilaitosten kanssa on lisääntynyt ja pajan toiminta laajentunut.</p>
--	--	--	--

Vastuhenkilö

Nuorisotyöntekijä

Kulttuuripalvelut

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
<p>Osallisuutta ja hyvinvointia kulttuurista</p>	<p>Tapahtumien määrä</p> <p>Osallistuneiden määrä (tavoite 2000)</p> <p>Eri kohderyhmien määrä</p>	<p>Kulttuuripalveluita tuotetaan matalalla kynnyksellä, eri väestöryhmät mahdollisimman laajasti huomioiden.</p> <p>Tuetaan kouluja ja varhaiskasvatusta perustehtävässä tuottamalla laadukasta ja iänmukaista kulttuuritarjontaa lapsille ja nuorille</p>	<p>Tapahtumia järjestetty:</p> <p>Etätapahtumia 16 kpl Tapahtumia 44 kpl Kohderyhmiä 12 kpl Osallistujia 5009 hlö</p> <p>Kulttuurihyvinvointisuunnitelma hyväksytty KV 13.12.2021.</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelma edennyt kommentointivaiheeseen.</p>

		kulttuurikasvatussuunnitelman mukaisesti.	
Elinvoiman ja osaamisen kasvattaminen	Myönnetty kulttuuriavustukset (11 000 €) Uusien avauksien ja kokeilujen määrä (tavoite 4)	Tuetaan taiteen harrastajia sekä paikkakunnan kulttuuritoimijoiden toimintaedellytyksiä. Tehdään kulttuurin eri osa-alueet huomioivia uusia avauksia ja kokeiluja, joiden avulla luodaan hyvinvointia sekä vetovoimaa matkailuun, vapaa-ajan asumiseen ja kuntaimagoon.	Kulttuuriavustuksia myönnetty: 8 kpl kohdeavustus 10 kpl perusavustus 3 kpl pienavustus, Yhteensä: 11 000 € Uusia kokeiluja 15 kpl; mm. Luova jako, Mäntyharju-päivän ohjelmisto, virtuaalinen taideleiri, ympäristötai- deteos, digisisältö ystävänpäiväviikolla yhteistyössä Pertunmaan kanssa, kotihoidon taidekassit.
Mäntyharjulaisen kulttuuriperinnön ja kotiseututiedon vaaliminen	Museoiden kokonaiskävijämäärä (tavoite Iso-Pappila 1 200, Uittomuseo 1 500) museoiden aukiolopäivät verkkomuseon näyttökerrat (tavoite 30 000) Kokoelmien esineistön arvoluokituksen jatkaminen (kyllä/ei)	Vuoden 2021 teemanäyttely: mäntyharjulainen nuorisokulttuuri 1950–2000-luvuilla. Museokokoelmien hallinta kokoelmapolitiittisen ohjelman painopistealueiden mukaisesti.	Iso-Pappilan museo-alue avoinna 22.6.-8.8.2021 ti-su. Kävijöitä yht. 850 hlö. Miekankosken uittomuseo avoinna touko- elokuu ma-su. Kävijöitä yht. 2500 hlö Verkkomuseon näyttökerrat 34 506. Kokoelmatyöntekijä tehnyt esineistön arvoluokitusta 3 kk (touko-heinäkuu). Arvoluokitettu ja kuvattu 406 esinettä.

Vastuhenkilö

Kulttuurituottaja

Elokuvateatteri Kino

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Nuorten työelämätaitojen ja kasvun tukeminen	Toiminnassa mukana olevien nuorten määrä	Nuorten perehdyttäminen ja työllistäminen elokuvakoneen- ja kioskinhoitajan töihin	11 nuorta

Hyvinvoinnin tukeminen	Näytösten määrä, tavoite 600 näyttöstä/vuosi Kävijämäärä, tavoite 6500 katsojaa/vuosi Yhteistyötapahtumien määrä	Elokuvanäytökset	311 näyttöstä/vuosi 4430 kävijämäärä/vuosi
Vetovoimainen kulttuuritarjonta		Koulukinonäytökset Yhteistyötapahtumat	8 tapahtumaa
	Ilokuvafestivaalin kävijämäärä	Tuetaan Ilokuvafestivaalin toimintaa	1201 katsojaa

Vastuhenkilö

Vapaa-aikasihteeri

Kirjastopalvelut

TA 2021

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Kirjasto on monipuolinen kulttuurin ja kehittymisen kohtaamispaikka	Kirjaston käytön ja tiedonhakutaitojen opetukseen osallistuneiden määrä (tavoite 800)	Kannustetaan kuntalaisia kehittämään luku- ja tiedonhakutaitoja, erityisesti lapsia ja nuoria	80 osallistujaa kirjaston käytön ja tiedonhaun opetukseen (Koronarajoitukset)
	Lukupiiriin osallistuneiden määrä (tavoite 20)		24 osallistujaa lukupiirissä
	Suoritettujen lukudiplomien määrä (tavoite 200)		130 suoritettua lukudiplomia
	Suoritettujen lukupasien määrä (tavoite 50)		16 suoritettua lukupasiasia
	Satutuntien määrä (tavoite 30)		4 satutuntia tai lapsille järjestettyä tilaisuutta
	Kokoelman laajuus	Uudistetaan ja tiivistetään aineistoa	Kokoelma 51243 (-5 % vrt. 2020)
	Uuden aineiston määrä (tavoite 1500)		1234 uutta aineistoa (-25 % vrt. 2020)
	Poistetun aineiston määrä (tavoite 5000)		3639 poistettua aineistoa (+24 % vrt. 2020)
	Mediapajan toimitaan osallistujien määrä (tavoite 50)	Toteutetaan avoimia ja kouluille suunnattuja tapahtumia paikallisessa yhteistyössä	86 osallistujaa mediapajan toimintaan

	Tapahtumien määrä (tavoite 20)		52 tapahtumaa, joissa 464 osallistujaa
Kirjaston palveluja kehitetään paikalli- sessa ja alueellisessa yhteistyössä	Kirjastossa käynnit (tavoite 50000)	Hyödynnetään Omatoi- mikirjaston mahdolli- suuksia	43185 käyntiä kirjas- tossa (+4 % vrt. 2020)
	Aineiston lainaukset yhteensä (tavoite 70000)		78689 lainausta (+ 11 % vrt. 2020)
	Omatoimikirjaston lai- naukset (tavoite 10000)		7653 lainausta omatoi- miaikana (+ 22 % vrt. 2020)
	Verkkokirjastossa käynnit (tavoite 20000)	Lisätään sähköisen ai- neiston määrää ja lai- nausmahdollisuuksia	22033 käyntiä verkko- kirjastossa (+34 % vrt. 2020)
	E-kirjojen lainaus (ta- voite 500 lainaa)		1010 lainattua e-kirjaa (+23 % vrt. 2020)
	Muun e-aineiston käyttökerrat (tavoite 3500)		4186 muun e-aineiston käyttökertaa (+47 % vrt. 2020)

Vastuhenkilö

Kirjastotoimenjohtaja

2.3.1.6 TEKNINEN LAUTAKUNTA

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	6 515 698	6 439 370		6 439 370	6 523 047	83 677
Toimintamenot	-6 416 782	-6 121 110	-870 000	-6 991 110	-6 919 578	71 532
Toimintakate	98 916	318 260	-870 000	-551 740	-396 531	155 209
Poistot ja arvonalentumiset	-2 046 581	-1 536 470		-1 536 470	-1 387 918	148 552
Laskennalliset kustannukset	-151 183	-117 410	0	-117 410	-93 084	24 326
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 098 847	-1 335 620	-870 000	-2 205 620	-1 877 533	328 087

TA 2021

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Toiminnan uudelleen organisointi	<p>Pääprosessit laadittu ja vastuut jaettu organisaatiosuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Operatiivisen toiminnan nykytilanne ja kehitystarpeet on kuvattu sekä laadittu vaihtoehtovertailut operatiivisen toiminnan kehittämistä.</p>	<p>Prosessiorganisaatioksi muuntautuminen.</p> <p>Päällikkötoimien tehtävän kuvaukset laadittu ja perehdytykset tehty.</p> <p>Pääprosessit kuvattu palvelutasomäärittäykseksi. Tunnistettu jatkokehitystarpeet prosessikohtaisesti.</p> <p>Operatiivisen toiminnan nykytilanteen kuvaus osaamistasoineen laadittu. Operatiivisen toiminnan kehittämisen mahdollisuudet tunnistettu ja laadittu vaihtoehtovertailu teknisen lautakunnan käsiteltäväksi.</p>	<p>Toimintamallin jalkauttaminen ja edelleen kehittäminen aloitettu. Ongelma-kohtia tunnistettu.</p> <p>Yksi päällikkö rekrytoitu, aloittaa 1/2022</p> <p>Aloitettu</p> <p>Kesken. Toteuma n. 50 %</p>

Kuntastrategian edistämisen tavoitteet	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Kiinteistöstrategian päivitys.	<p>Prosessikuvaukset tuodaan kiinteistöstrategiaan.</p> <p>Investointihankkeiden tunnistaminen 2022-2032 PTS 10 vuotta.</p>	<p>Kiinteistöstrategian päivitystarpeen tunnistaminen ja uusien strategian tavoitteiden määrittely. Kiinteistöstrategian päivitysesitys valtuuston hyväksyttäväksi.</p>	<p>Kesken. Toteuma n. 40 %</p>

Vuokrasopimukset, sisäiset kuntayhtymä vuokraus	Korjaustarveselvityksiä jatketaan, valmiina kunnossapito-ohjelmalla PTS 5 vuotta tehty 10 rakennusta.	Investointihankkeet 2022-2032. Investointihankkeiden talousarvio päivitysesitys valtuuston hyväksyttäväksi.	Tämänhetkisen talouden huonon ennustettavuuden takia kesken,
	Rakennusten ylläpidon kehittämissuunnitelma laadittu.	Korjaustarveselvitykset PTS 5 vuotta tehty 10 rakennukseen Granlund kunnossapito-osioon.	Aloitettu
	Kiinteistökehitysprojektisuunnitelmat tehty ja toimitettu päätöksen tekoa varten.	Rakennusten ylläpidon kehittämissuunnitelma laadittu, hoito-, huolto-, kunnossapito-, palvelupyynnöt, energiaseuranta.	Kesken. Toteuma n. 20 %
	Sisäiset kuntayhtymän vuokrasopimukset käyty läpi, laskelmat tehty ja sopimusten uusimisen suunnitelma laadittu.	Lisäksi suunnitelma olosuhdeseurannan kehittämiseksi.	Kesken. Toteuma n. 50 %
		Kirkonkylän koulun, Toivolan koulun, Kunnantalon kiinteistökehitysprojektit laadittu ja toimitettu päätöksen tekoa varten.	Aloitettu
	Vuokrasopimuslaskelmat tehty vuokrausprosessin perusteella ja sopimusten uusimisen suunnitelma tehty.		

Tekninen hallinto

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Tekninen hallinto						
Toimintatuotot	21 154				40 316	40 316
Toimintamenot	-163 782	-194 620	-80 000	-274 620	-264 728	9 892
Toimintakate	-142 628	-194 620	-80 000	-274 620	-224 412	50 208
Laskennalliset kustannukset	141 443	188 000	0	188 000	225 847	37 847
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 185	-6 620	-80 000	-86 620	1 435	88 055

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Asiakirjahallinnan kehittäminen.	CaseM 100% käyttöön.	CaseM käyttöönotto täysimääräisesti.	Toteutunut

	Muiden asiakirjojen tallennuspaikka tunnistettu ja käyttöön-ottosuunnitelma tehty.	Muiden asiakirjahallinnon osa-alueiden tunnistaminen ja toimintamallit.	Aloitettu
Hankintasuunnitelma	Hankintasuunnitelman tavoitteet ja seurantamenettelyt.	Koostetaan prosessikohtaiset hankintasuunnitelmat ja kilpailutus- sekä sopimus-mallit yhdeksi teknisen toimialan hankintasuunnitelmaksi.	Aloitettu

Vastuuhenkilö

Tekninen johtaja

Yhdyskuntasuunnittelu

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Yhdyskuntasuunnittelu						
Toimintatuotot	525				1 133	1 133
Toimintamenot	-111 221	-132 160		-132 160	-105 736	26 424
Toimintakate	-110 696	-132 160		-132 160	-104 603	27 557
Laskennalliset kustannukset	-12 328	-12 390	0	-12 390	-15 242	-2 852
Tilikauden yli-/alijäämä	-123 024	-144 550	0	-144 550	-119 845	24 705

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Asemakaavan saneerausohjelma	Alueet vuodelle 2021: Kurkilahden asema- kaava Kirkonkylä Poitin teollisuusalue	Kurkilahden asema- kaava ehdotusvaiheen ja hyväksyntään. Kirkonkylän ja Poitin teollisuusalueen selvi- tykset ja luonnokset. Saneerausohjelman päivitys.	Kurkilahden ase- makaava ehdotus nähtävillä marras- joulukuussa. Alustavat selvityk- set Kirkonkylän osalta tehty. Poitin teollisuus- alueen osalta ei toteutunut. Ei toteutunut.

Vastuuhenkilö

Maankäyttökoordinaattori

Kuntatekniikka

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Kuntatekniikka						
Toimintatuotot	25 970	27 700		27 700	61 787	34 087
Toimintamenot	-1 035 057	-739 750	-100 000	-839 750	-873 128	-33 378
Toimintakate	-1 009 087	-712 050	-100 000	-812 050	-811 341	709
Poistot ja arvonalentumiset	-379 661	-423 780		-423 780	-330 837	92 943
Laskennalliset kustannukset	-79 251	-69 290	0	-69 290	-84 974	-15 684
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 467 999	-1 205 120	-100 000	-1 305 120	-1 227 152	77 968

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Katuverkoston PTS korjaussuunnitelma.	Valmis	Katuverkoston korjaussuunnitelmat viety pitkän tähtäimen investointi- ja kunnossapito-suunnitelmaksi. Investointisuunnitelma PTS 10 vuotta valmistuu 2020, jota tarkennetaan 2021. Lisäksi laaditaan katujen kunnossapito-ohjelmointi PTS 5 vuotta.	Ei toimenpiteitä
Hulevesiverkosto PTS	Valmis	Hulevesiverkoston kartoitusmittaukset tehty ja viety aluekarttatiedostoksi. Hulevesiverkoston investointi- ja kunnossapito tarpeet selvitetty. Hulevesiverkoston investointitarpeet viety katuverkoston investointiohjelman osaksi PTS 10 vuotta ja vuosittaiset kunnossapitotarpeet ohjelmoitu PTS 5 vuotta.	Kartoituksia tehty. Toteuma n. 20 %
Puistojen ja yleisten alueiden huoltokirja	Keskustan pääpuistot tehty ja palvelukuvaukset laadittu puistoille, yleisille alueille. Huoltokirja otettu näiltä osin käytössä	Laaditaan puistoille- ja yleisille alueille palvelukuvaukset ja hoitokartta mallit, keskustan pääpuistot viety Granlund huoltokirjaan. Laadittu käyttöönottosuunnitelman jatkoa vuodelle 2022. Ohjelmiston käyttöönottoa laajennetaan tulevina vuosina kaikkiin yleisiin alueisiin.	Aloitettu Kesken. toteuma 20 %
Leikkipuisto-PTS	Valmis.	Leikkipuistoverkoston tulevaisuuden suunnitelma laadittu.	Aloitettu. Katsastukset tilattu.
Liikuntapaikkojen huoltokirjat	Palvelukuvaukset laadittu ja huoltokirja käyttöön otettu	Urheilualueen huoltokirja laadittu 2020, käyttöönotto 2021. Muiden liikuntapaikkojen palvelukuvausten laadinta ja huoltokirjan käyttöönotto.	Kesken. Toteuma n. 70 %

Varausjärjestelmän käyttöönotto.	Valmis	Kaikki varattavat venepaikat, toripaikat, autopaikat sekä myös liikuntapaikat sähköisen varausjärjestelmän piirissä. Varausohje laadittu yhdessä sivistystoimen kanssa.	Kesken. Toteuma n. 60 %
Lumetusjärjestelmän käyttösuunnitelma	Valmis	Ensilumenladun palvelulu-pauksen mukaisesti laadittu säilölumen varastointi-suunnitelma ja ensilumen ladun toteutusmalli.	Ei toteutunut

Vastuuhenkilö

Ylläpitopäällikkö

Kiinteistöpalvelut

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Kiinteistöpalvelut						
Toimintatuotot	3 094 418	3 040 700		3 040 700	3 248 942	208 242
Toimintamenot	-1 739 054	-2 649 740	-690 000	-3 339 740	-3 137 598	202 142
Toimintakate	1 355 364	390 960	-690 000	-299 040	111 344	410 384
Poistot ja arvonalentumiset	-1 412 705	-849 770		-849 770	-812 318	37 452
Laskennalliset kustannukset	-12 415	-10 500	0	-10 500	-12 860	-2 360
Tilikauden yli-/alijäämä	-69 756	-469 310	-690 000	-1 159 310	-713 834	445 476

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Kiinteistöpalvelut						
Toimintatuotot	3 094 418	2 653 260		2 653 260	2 921 369	268 109
Toimintamenot	-1 739 054	-1 959 650	-240 000	-2 199 650	-2 125 112	74 538
Toimintakate	1 355 364	693 610	-240 000	453 610	796 258	342 648
Poistot ja arvonalentumiset	-1 412 705	-786 770		-786 770	-788 163	-1 393
Laskennalliset kustannukset	-12 415	-10 500	0	-10 500	-12 860	-2 360
Tilikauden yli-/alijäämä	-69 756	-103 660	-240 000	-343 660	-4 765	338 895

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Huoltokirjat	Huoltokirjat valmiit 2 rakennusta aikaisempien (6) lisäksi	Laaditaan Ruskahovi ja Museo rakennusten hoito- ja huoltokirjat sähköiseen Granlund huoltokirjaan aikaisempien palvelukuvausmallien perusteella.	Valmis
Kunnossapito PTS	Kunnossapitosuunnitelma tehty 5 rakennusta	Kunnossapidon pitkän-tähtäimen suunnittelu tehty 10 rakennusta. Kunnossapito tarpeet kartoitetaan rakennusten katsastuksilla, kuntotarkastuksilla, -arvioilla sekä kuntotutkimuksilla osittain omana työnä ja osittain asiantuntijapalveluina. Kunnossapidon määrittely viety talousohjeisiin.	Ei toimenpiteitä

Energiaseuranta.	Rakennusten energia-seurannan käyttöönotto palvelurakennukset 7 rakennusta	Rakennusten energia-seurannan käyttöönotto Granlund huoltokirjaan. Sähkö- ja lämpö- sekä vesikulutusten automaattinen tiedonsiirto tehty ja säädöskorjattu kokonaisenergiakulutusraportoinnin perusteet selvitetty, tehty käyttöönottosuunnitelma 2022 vuodelle.	Ei toimenpiteitä
Olosuhde- ja sisäilma käyttäjäpalautte.	Käsitelty ja ratkaisu vaihtoehdot tunnistettu/tehty	Mahdolliset tilojen olosuhteisiin ja sisäilmaan liittyvät käyttäjäpalautteet tai reklamaatiot käsitellään tapauskohtaisesti. Käsitteily ja ratkaisut kirjataan sektori- ja palaverissa.	Valmis
Rakennusautomaatiot rakennuksissa	Valmis	RAU-käsikirjan toimenpiteet 2021 osalta tehty ja rakennusautomaatiohuoltojen sopimuskilpailutus tai hankintasuunnitelma tehty. Rakennusautomaation kehittäminen ja tavoitetila viety kunnossapidon ja huoltokirjan osaksi.	RAU-käsikirja kesken. Toteuma 75 %

Vastuuhenkilö

Tekninen johtaja

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Elinkeinotoiminnan ulosvuokraus						
Toimintatuotot		387 440		387 440	327 572	-59 868
Toimintamenot		-690 090	-450 000	-1 140 090	-1 012 487	127 603
Toimintakate		-302 650	-450 000	-752 650	-684 914	67 736
Poistot ja arvonalentumiset		-63 000		-63 000	-24 155	38 845
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	0	-365 650	-450 000	-815 650	-709 069	106 581

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Vuokrasopimukset	Tehty	Elinkeinotoiminnan kiinteistöt jaoteltu kategorioihin, määritelty elinkeinotoiminnan taloudelliset tavoitteet, käytettävät vuokramallit ja vastuut, jotka hyväksytetään päätöksenteossa. Kartoitettu kaikki voimassa olevat vuokrasopimukset vuokraehtoineen ja vastuurajoineen. Laadittu	Aloitettu

		vuokrasopimusmallit ja vastuarajataulukot sekä laadittu päätöksenteon perusteella vuokrasopimusten uusimisen aikataulu. Käynnistetään vuokrasopimusten uusiminen päätösten sekä resurssien puitteissa.	
Vuokralaskutukset	Seuranta ja toteutuminen.	Vuokralaskutuksen hoitaminen ja kuukausiseuranta. Vuosittaisen toteutumisen raportointi ja seuraavan vuoden talousarvion tavoitteiden määrittely seurannan pohjalta.	Ei toteutunut
Isännöintipalvelut	Toimintamalli tehty ja sopimuskumppanuus solmittu.	Avainten hallinta, vuokratilojen näyttöpalvelu ja tilojen vuokrausmuutosten isännöintipalvelun toimintamalli laadittu ja sopimuskumppanuus solmittu paikallisten isännöintiyhtyritysten neuvottelumenettelyn kautta.	Valmis

Vastuhenkilö

Tekninen johtaja

Teknisten palveluiden sisäiset palvelut

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Teknisen palvelualueen sisäiset palvelut						
Toimintatuotot	777 373	743 450		743 450	642 448	-101 002
Toimintamenot	-686 330	-629 020		-629 020	-582 919	46 101
Toimintakate	91 042	114 430		114 430	59 529	-54 901
Poistot ja arvonalentumiset	-39 178	-52 740		-52 740	-25 858	26 882
Laskennalliset kustannukset	-64 549	-58 950	0	-58 950	-72 220	-13 270
Tilikauden yli-/alijäämä	-12 685	2 740	0	2 740	-38 548	-41 288

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Konekeskuksen konekalustus suunnitelma	Valmis	Liikuntatoimen ja teknisen yhdistetyn kaluston kartoitus ja jatkosuunnitelma	Aloitettu
Tuotantoyksikön muutos suunnitelma Teletalolle investointihankkeen aikataulun mukaisesti	Valmis	Tuotantoyksikön muutos suunnitelma Teletalolle tehty ja toteutus investointisuunnitelman mukaisesti. Sisältäen liikuntatoimen henkilöstö.	Tuotantoyksikkö muutettu tilapäisjärjestelyin Teletalolle

Vastuhenkilö

Kunnossapitotyönjohtaja

Ruokahuolto- ja siivouspalvelut

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Ruoka- ja siivouspalvelut						
Toimintatuotot	1 359 039	1 421 970		1 421 970	1 271 319	-150 651
Toimintamenot	-1 196 796	-1 083 860		-1 083 860	-1 076 426	7 434
Toimintakate	162 243	338 110		338 110	194 893	-143 217
Laskennalliset kustannukset	-113 873	-101 630	0	-101 630	-124 611	-22 981
Tilikauden yli-/alijäämä	48 370	236 480	0	236 480	70 282	-166 198

Ruokahuolto

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Ruokapalvelut						
Toimintatuotot	1 344 205	1 421 970		1 421 970	1 256 118	-165 852
Toimintamenot	-1 183 355	-1 071 760		-1 071 760	-1 066 424	5 336
Toimintakate	160 850	350 210		350 210	189 693	-160 517
Laskennalliset kustannukset	-111 739	-100 500	0	-100 500	-123 243	-22 743
Tilikauden yli-/alijäämä	49 111	249 710	0	249 710	66 451	-183 259

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Ravitsemuksellisesti laadukas ateria	Eri ikäryhmien saantisuosituksukset / päivä K/E	Vertaillaan eri ikäryhmien saantisuosituksia (energia ja ravintoaineet) toteutuneisiin aterioihin Jamix – ohjelman avulla. Makuaakkosten jalkauttaminen	K
Tyytyväinen asiakas	Ruuan laatu: ulkonäkö, maku sekä asiakaspalvelun laatu	Laatupalaverit 1 x vuodessa – ja kyselyt 1 x vuodessa	Toteutuneet 50 %
Kustannustehokas toiminta	Hävikkiruuan määrä kg / suorite	Hävikkiruuan määrän mittaaminen kaksi kertaa vuodessa viikon ajan. Ruokaohjeiden vakiointi Tietotekniikan lisääminen keittiötyössä	Hävikkiruuan mittaaminen toteutettiin osittain. Oppilasruokailussa lautashävikki 4 g/hlö.
328 500 ateriasuoritetta / vuosi	Koneiden ja laitteiden korjauksiin käytetyt resurssit (€/suorite ja €/laite) Suoritteiden lkm	Henkilökuntaruokailun kehittäminen	Ruokaohjeen vakiointi jatkuvaa työtä. Koneiden ja laitteiden korjauksiin €/suorite ei mitattavissa.
Ateriakustannusten selvittäminen (vesi, sähkö, jätehuolto ja lämpö)	€/ ateriasuorite	Veden, sähkön, jätehuollon ja lämmön kulutuksen mittausjärjestelmät ja seuranta	Covid 19 vähentänyt suoritteita: 294 400 kpl Ei toteutunut

Uusi keskuskeittiö	Keskuskeittiöhanke K/E	Keskuskeittiön suunnittelun aloittaminen	Kyllä
Ammattitaitoinen henkilökunta ja osaamisen kehittäminen	Koulutuspäivien lkm	Koulutussuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen	Ei toteutunut Covidin vuoksi. Siirto vuodelle 2022
Hyvinvoiva ja osallistuva henkilökunta	Kuukausipalaverit lkm	Työntekijöiden osallistaminen Työhyvinvoinnin tuki	9 kpl

Vastuhenkilö Ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö

Siivouspalvelut

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Siivouspalvelut						
Toimintatuotot	14 833				15 202	15 202
Toimintamenot	-13 441	-12 100		-12 100	-10 002	2 098
Toimintakate	1 393	-12 100		-12 100	5 200	17 300
Laskennalliset kustannukset	-2 134	-1 130	0	-1 130	-1 369	-239
Tilikauden yli-/alijäämä	-741	-13 230	0	-13 230	3 831	17 061

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Ylläpitosiivous	Siivousohjelmat sekä kilpailutussuunnitelma tehty. Kilpailutukset tehty uusille puitesopimuskausille. K/E	Ylläpitosiivouksen siivous-sopimusten voimassaolojen perusteella laaditaan kilpailutussuunnitelma. Kilpailutussuunnitelmaa varten laaditaan siivousohjelmat tilatyypeittäin.	Kesken
Palvelutason auditointi	Auditointimenettelyn käyttöönotto Granlund huoltokirja osiossa. K/E	Malliauditoinnit tehty nykyisten siivoustoimittajien kanssa ja viety kilpailutusmateriaaliin vaatimukset palvelun tuottajille.	Kesken
Tyytyväinen asiakas	Reklamaatioiden lkm Siivouksen lopputulos visuaalisesti arvioituna asteikolla 1 - 5	Kirjaus Laatuierrokset ja -palaverit Yksiköiden siivousohjelmien toteuttaminen suunnitellusti Asiakastyytyväisyyskyselyt	10 laatuierrosta 2 kpl Infoa käyttäjille Siivouksen lopputulos 4

Vastuhenkilö Ruoka- ja puhtauspalvelupäällikkö

Vesihuoltolaitos

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Vesihuolto - taseyksikkö						
Toimintatuotot	884 441	853 750		853 750	939 337	85 587
Toimintamenot	-615 044	-482 970		-482 970	-651 046	-168 076
Toimintakate	269 397	370 780		370 780	288 291	-82 489
Poistot ja arvonalentumiset	-215 037	-210 180		-210 180	-218 906	-8 726
Laskennalliset kustannukset	0	-45 250	0	-45 250	0	45 250
Tilikauden yli-/alijäämä	54 360	115 350	0	115 350	69 385	-45 965

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Etäluettavat vesimittarit kulutuspisteisiin	kpl mittareita asennettuina	Resurssit vaihtotyöhön (oma henkilöstö/ostopalvelu)	693 mittaria asennettu, korona sotkenut asennus aikataulua, etäluentajärjestelmä päivitetty keskitettyyn luentaan
Viemäriin tulevan huleveden vähentäminen	-m ³ vettä puhdistamolle	Verkostoselvitystä ja huleveden hallinnan ohjeistus (omatyö+ asiantuntijat ostopalvelu)	Pientä pienentymää vuotovesissä, hulevesiselvitys tehty, työ jatkuu hallintaan.
Hallittu laitoksien yllä/kunnossapito	-€/vesi m ³	OmaisuuDENhallintajärjestelmän tehokkaampi käyttö.	kirjauksia tehty ja opastusta kirjaamisiin ja konekortitiedon järjestelmään laittoon jatkettu

Vastuhenkilö

Vesihuoltomestari

Maa- ja metsätilat

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Metsätalous						
Toimintatuotot	352 778	351 800		351 800	317 765	-34 035
Toimintamenot	-89 482	-76 300		-76 300	-99 407	-23 107
Toimintakate	263 295	275 500		275 500	218 358	-57 142
Laskennalliset kustannukset	-7 213	-7 150	0	-7 150	-8 686	-1 536
Tilikauden yli-/alijäämä	256 083	268 350	0	268 350	209 671	-58 679

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Metsäsuunnitelman mukainen vuosisuunnitelma hyväksytty ja seurantalaverit sovittu.	Vuosisuunnitelman toteutuminen sekä sopimuskaudella pääomantuotto 3% toteutuminen.	Seurantaraportit kvartaaleittain, seurantalaverit kolme kertaa vuodessa ja pääomatuoton 3% seuranta sopimuskausittain seuraavien vuosien tavoitteille.	Toteutunut

Vastuhenkilö

Tekninen johtaja

Tiejaos

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Tiejaos						
Toimintamenot	-145 290	-132 690		-132 690	-128 590	4 100
Toimintakate	-145 290	-132 690		-132 690	-128 590	4 100
Laskennalliset kustannukset	-2 997	-250	0	-250	-338	-88
Tilikauden yli-/alijäämä	-148 288	-132 940	0	-132 940	-128 928	4 012

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Yksityisteiden avustaminen.	Kunnossapito- ja perusparannusavustusten jakaminen aikataulussa.	Avustushakemukset helmikuun loppuun. Avustuspäätökset huhtikuun loppuun Perusparannusavustusten maksatusselvitykset marraskuun loppuun Perusparannusavustusten maksaminen joulukuun loppuun	Avustushakemukset maaliskuun puoliväliin mennessä. Avustuspäätökset Tiejaosto 18.5.2021. Perusparannusavustusten maksatusselvitykset marraskuun loppuun Perusparannusavustusten maksaminen joulukuun loppuun.

Vastuhenkilö

Maankäyttökoordinaattori

2.3.1.7 RAKENNUSLAUTAKUNTA

	TP 2020	TA 2021	TA- muutokset	Muutettu TA 2021	TP 2021	Poikkeama
RAKENNUSLAUTAKUNTA						
Toimintatuotot	160 412	154 600		154 600	173 575	18 975
Toimintamenot	-202 752	-201 710		-201 710	-202 721	-1 011
Toimintakate	-42 341	-47 110		-47 110	-29 146	17 964
Laskennalliset kustannukset	-8 527	-6 860	0	-6 860	-6 383	477
Tilikauden yli-/alijäämä	-50 868	-53 970	0	-53 970	-35 529	18 441

TA 2021

Tavoite	Mittari	Toimenpide	Toteuma
Hyvinvoiva kansalainen, terveellisissä ja turvallisissa rakennuksissa.	Erityissuunnitelmien saaminen ennen kyseistä rakennusvaihetta	Rakennusvalvonta ei etsi virheitä, vaan tukee kehitystä sekä ohjaa hyvää rakentamista.	COVID19 tilanne on vaikeuttanut mittarin seuraamista, koska seuranta perustuu katselmuksiin, jotka osin vastaavilla työnjohtajilla.
Terveellisyys/ kunnioitus asiakaskohtauksissa	Sähköisen palvelun määrä	Ohjausta/ neuvontaa, kokouksia ja katselmuksia pidetään mahdollisuuksien mukaan sähköisten järjestelmien avulla.	Sähköisten järjestelmien palveluita on lisätty, aloituskokoukset pääosin ja neuvonta isolta osalta niiden avulla. Otettu käyttöön uusia sähköisiä palveluita, esim. <i>Visma</i> -lomakkeet.
Sähköinen asiointi ja päätearkistointi sekä sähköisten, että paperisten lupien osalta mahdollistaen rakennusrekisterin korjaushankkeen tulevaisuudessa talouden tasapainottamiseksi (kiinteistövero)	Päätearkistoitujen lupien määrä	Nykyisten paperiariston ja asiakirjavaraston, joissa on pysyvästi säilytettäviä asiakirjoja säädösten mukainen päätearkisto. Lisäresurssin avulla sähköisten lupien pysyväisarkistoinnin saanti ajantasalle.	Rakennusvalvonnan henkilöresurssin vajauksen vuoksi (viransijaisuuteen ei palkattu täysiaikaista henkilöä) pysyväisarkistointia ei saatu ajantasalle. Paperimateriaalille ei saatu määrätysten mukaista arkistotilaa.

Vastuuhenkilö

Rakennustarkastaja

2.3.2 Tuloslaskelman toteutuminen

Tuloslaskelman toteutuminen ulk + sis

	TA 2021	Muutos	Muut TA 2021	TP 2021	Poikkeama
Toimintatulot	8 076 140		8 076 140	8 775 869,56	699 729,56
Myyntituotot	3 873 810		3 873 810	3 787 539,08	-86 270,92
Maksutuotot	421 300		421 300	431 100,50	9 800,50
Tuet ja avustukset	263 500		263 500	903 433,35	639 933,35
Muut toimintatuotot	3 517 530		3 517 530	3 653 796,63	136 266,63
Toimintamenot	-52 135 040	-3 647 000	-55 782 040	-51 316 380,57	4 465 659,43
Henkilöstömenot	-9 790 890	15 000	-9 775 890	-9 794 093,15	-18 203,15
Palvelujen ostot	-36 356 250	-2 892 000	-39 248 250	-35 399 754,31	3 848 495,69
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 044 090	-190 000	-2 234 090	-2 056 679,74	177 410,26
Avustukset	-760 000		-760 000	-709 355,18	50 644,82
Muut toimintamenot	-3 183 810	-580 000	-3 763 810	-3 356 498,19	407 311,81
Toimintakate	-44 058 900	-3 647 000	-47 705 900	-42 540 511,01	5 165 388,99
Verotulot	23 281 000		23 281 000	23 747 681,65	466 681,65
Valtionosuudet	19 475 850		19 475 850	19 543 567,00	67 717,00
Rahoitustulot ja -menot	134 340		134 340	358 123,62	223 783,62
Korkotulot muilta	27 340		27 340	27 192,39	-147,61
Muut rahoitustulot muilta	252 200		252 200	476 310,13	224 110,13
Korkomenot	-130 000		-130 000	-110 921,46	19 078,54
Muut rahoitusmenot	-15 200		-15 200	-34 457,44	-19 257,44
Vuosikate	-1 167 710	-3 647 000	-4 814 710	1 108 861,26	5 923 571,26
Poistot ja arvonalentumiset	-1 573 470		-1 573 470	-1 424 243,33	149 226,67
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 573 470		-1 573 470	-1 424 243,33	149 226,67
Satunnaiset erät				179 838,69	179 838,69
Satunnaiset tulot				179 838,69	179 838,69
Tilikauden tulos	-2 741 180	-3 647 000	-6 388 180	-135 543,38	6 252 636,62
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 741 180	-3 647 000	-6 388 180	-135 543,38	6 252 636,62

Verotulot ja valtionosuudet

VEROTULOT ERITELTYINÄ		TA 2021	Muutos	TA 2021	Toteuma	Poikkeama
				+ muutos		
	Kunnan tulovero	17 131 000		17 131 000	16 885 846,25	-245 153,75
	Osuus yhteisöveron tuotosta	3 317 000		3 317 000	4 039 491,79	722 491,79
	Kiinteistövero	2 833 000		2 833 000	2 822 343,61	-10 656,39
	Verotulot yhteensä	23 281 000	0	23 281 000	23 747 681,65	466 681,65

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY				TA 2021	Muutos	TA 2021 + muutos	Toteuma	Poikkeama
	Kunnan peruspalveluiden valtionosuus ml. tasaukset			19 475 850		19 475 850	16 422 413,00	-3 053 437,00
	Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet						-190 973,00	-190 973,00
	Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus						0,00	0,00
	Verotulomenetysten kompensatio						3 312 127,00	3 312 127,00
	Valtionosuudet yhteensä			19 475 850	0	19 475 850	19 543 567,00	67 717,00

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo milj.euroa	Muutos %
2006	18,50 %	12,5	
2007	19,00 %	13,3	5,90 %
2008	19,00 %	14,3	7,99 %
2009	19,00 %	14,3	0,08 %
2010	19,00 %	13,9	-2,95 %
2011	19,00 %	13,7	-1,4 %
2012	19,75 %	14,6	6,6 %
2013	19,75 %	15,1	3,4 %
2014	19,75 %	15,3	1,3 %
2015	19,75 %	15,5	1,3 %
2016	19,75 %	15,6	0,6 %
2017	19,75 %	16,1	3,2 %
2018	19,75 %	15,8	-1,54 %
2019	19,75 %	15,6	-1,49 %
2020	20,25 %	16,7	7,05 %
2021	20,75 %	16,9	1,20 %

2.3.3 Investointien toteutuminen

		TA 2021	Muutos	TA 2021 + muutos	Toteuma 2021	Poikkeama
19490001	Kiinteä omaisuus	-200 000	0	-200 000	12 991,94	-212 991,94
30	TOIMINTATUOTOT				12 991,94	-12 991,94
40	TOIMINTAKULUT	-200 000		-200 000		-200 000,00
19400	Kiinteä omaisuus	-200 000	0	-200 000	12 991,94	-212 991,94
194000	Kiinteä omaisuus	-200 000	0	-200 000	12 991,94	-212 991,94
19400001	Maa- ja vesialueiden osto	-200 000	0	-200 000	0,00	-200 000,00
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-200 000		-200 000		-200 000,00
19400002	Maa- ja vesialueiden myynti	0	0	0	12 991,94	-12 991,94
30	TOIMINTATUOTOT				12 991,94	-12 991,94
40	TOIMINTAKULUT					0,00
19490501	Osakkeet ja osuudet	0	0	0	271 261,81	-271 261,81
30	TOIMINTATUOTOT				293 569,32	-293 569,32
40	TOIMINTAKULUT				-22 307,51	22 307,51
19405	Osakkeet ja osuudet	0	0	0	271 261,81	-271 261,81
19400501	Osakkeiden osto	0	0	0	-22 307,51	22 307,51
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT				-22 307,51	22 307,51
19400502	Osakkeiden myynti	0	0	0	293 569,32	-293 569,32
30	TOIMINTATUOTOT				293 569,32	-293 569,32
40	TOIMINTAKULUT					0,00
19491001	Talorakennus	-1 475 000	-378 000	-1 853 000	-1 724 999,92	-128 000,08
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-1 475 000	-378 000	-1 853 000	-1 724 999,92	-128 000,08
19411	Peruskorjaukset	-1 475 000	-378 000	-1 853 000	-1 724 999,92	-128 000,08
194115	Tekninen lautakunta	-1 475 000	-378 000	-1 853 000	-1 724 999,92	-128 000,08
19411502	Mäntyharjun tilaratkaisut	-200 000	0	-200 000	-38 618,46	-161 381,54
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-200 000		-200 000	-38 618,46	-161 381,54
19411505	Rakennusautomaation ja oma	-50 000	0	-50 000	-87 034,18	37 034,18
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-50 000		-50 000	-87 034,18	37 034,18
19411507	Kisala vanha puoli muutostyöt	-450 000	-200 000	-650 000	-645 518,55	-4 481,45
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-450 000	-200 000	-650 000	-645 518,55	-4 481,45
19411508	Ruskahovin välittömät korjauk	-50 000	-121 000	-171 000	-200 028,95	29 028,95
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-50 000	-121 000	-171 000	-200 028,95	29 028,95

		TA 2021	Muutos	TA 2021 + muutos	Toteuma 2021	Poikkeama
19411509	Terveyskeskuksen rakenneko	-250 000	0	-250 000	-317 879,14	67 879,14
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-250 000		-250 000	-317 879,14	67 879,14
19411510	Yhtenäiskoulun liikuntasalin k	-325 000	0	-325 000	-353 239,48	28 239,48
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-325 000		-325 000	-353 239,48	28 239,48
19411511	Yhtenäiskoulun turvallisuusrat	-50 000	0	-50 000	-29 201,50	-20 798,50
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-50 000		-50 000	-29 201,50	-20 798,50
19411512	Vaalijalan tilaratkaisu/ Savose	-100 000	0	-100 000	-195,00	-99 805,00
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-100 000		-100 000	-195,00	-99 805,00
19411513	Kisala, takuu aika	0	-57 000	-57 000	-53 284,66	-3 715,34
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT		-57 000	-57 000	-53 284,66	-3 715,34
19493001	Kuntatekniikka	-575 000	0	-575 000	-430 286,18	-144 713,82
30	TOIMINTATUOTOT				9 730,00	-9 730,00
40	TOIMINTAKULUT	-575 000		-575 000	-440 016,18	-134 983,82
19435	Tekninen lautakunta	-575 000	0	-575 000	-430 286,18	-144 713,82
19435503	Katujen korjaukset vaihe 2.	-400 000	0	-400 000	-297 863,39	-102 136,61
30	TOIMINTATUOTOT				9 730,00	-9 730,00
40	TOIMINTAKULUT	-400 000		-400 000	-307 593,39	-92 406,61
19435504	Lumetusjärjestelmän välittömä	-115 000	0	-115 000	-82 451,60	-32 548,40
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-115 000		-115 000	-82 451,60	-32 548,40
19435505	Kurkilahden alueen infran keh	-30 000	0	-30 000	-1 230,00	-28 770,00
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-30 000		-30 000	-1 230,00	-28 770,00
19435506	Liikenneturvallisuus hanke	-30 000	0	-30 000	-48 741,19	18 741,19
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-30 000		-30 000	-48 741,19	18 741,19
19495001	Irtain omaisuus	-160 000	-190 000	-350 000	-203 037,66	-146 962,34
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-160 000	-190 000	-350 000	-203 037,66	-146 962,34
19454	Sivistyslautakunta	-160 000	-190 000	-350 000	-203 037,66	-146 962,34
19454403	Kisala	0	0	0	-126 307,44	126 307,44
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT				-126 307,44	126 307,44

		TA 2021	Muutos	TA 2021 + muutos	Toteuma 2021	Poikkeama
19454404	Vanhan Kisalan kalusteet	-50 000	0	-50 000	0,00	-50 000,00
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-50 000		-50 000	0,00	-50 000,00
19454405	Yhtenäiskoulun kalusteet	-30 000	0	-30 000	0,00	-30 000,00
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-30 000		-30 000	0,00	-30 000,00
19454406	Yhtenäiskoulun tietokoneet	-50 000	0	-50 000	0,00	-50 000,00
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-50 000		-50 000	0,00	-50 000,00
19454407	Lukion kalusteet	-20 000	0	-20 000	0,00	-20 000,00
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-20 000		-20 000	0,00	-20 000,00
19454408	Varhaiskasvatus kalusteet	-10 000	0	-10 000	0,00	-10 000,00
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-10 000		-10 000		-10 000,00
19454409	Kisala irtaimisto	0	-190 000	-190 000	-76 730,22	-113 269,78
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT		-190 000	-190 000	-76 730,22	-113 269,78
19495181	Investoinnit - Vesihuolto-tasey	-75 000	0	-75 000	-50 864,46	-24 135,54
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-75 000		-75 000	-50 864,46	-24 135,54
19461	Vesihuolto-taseyksikkö	-75 000	0	-75 000	-50 864,46	-24 135,54
19461101	Vesihuolto, rakennuttaminen /	-45 000	0	-45 000	0,00	-45 000,00
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-45 000		-45 000		-45 000,00
19461502	Irtain omaisuus	-30 000	0	-30 000	-23 081,46	-6 918,54
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT	-30 000		-30 000	-23 081,46	-6 918,54
19461503	Jv-pumppaamot	0	0	0	-8 771,03	8 771,03
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT				-8 771,03	8 771,03
19461504	Vesihuollon automaation päivi	0	0	0	-19 011,97	19 011,97
30	TOIMINTATUOTOT					0,00
40	TOIMINTAKULUT				-19 011,97	19 011,97
194	MÄNTYHARJUN KUNTA					
30	TOIMINTATUOTOT	0			316 291,26	-316 291,00
40	TOIMINTAKULUT	-2 485 000	-568 000	-3 053 000	-2 441 225,73	-611 774,00

2.3.4 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN								
	KÄYTTÖ	V. 2021	TA 2021	KÄYTTÖ	KÄYTTÖ	MUUTOS	MUUTOS	
	31.12.2020	tehdyt TA-	Muutoksin	31.12.2021	%	%	€	
	Ulkoiset+sisäiset	muutokset	Ulkoiset+sisäis	Ulkoiset+sisäiset		2021-2020	2021-2020	
Toiminnan rahavirta								
Vuosikate	4 539 453,75	-3 079 000	-1 361 710	1 108 861,26	-81,43 %	-75,57 %	-3 430 592	
Satunnaiset erät	-270 545,90			179 838,69			450 385	
Tulorahoituksen korjauserät	-40 274,37		-33 040	83 652,90	-253,19 %	-307,71 %	123 927	
Yhteensä	4 228 633,48	-3 079 000	-1 394 750	1 372 352,85	-98,39 %	-67,55 %	-2 856 281	
Investointien rahavirta								
Investointimenot	-6 332 901,78	-2 078 000	-8 903 000	-2 441 225,73	27,42 %	-61,45 %	3 891 676	
Rahoitusosuudet investointimenoit	525 000,00		375 000	9 730,00		100,00 %	-515 270	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	45 168,00	0	33 040	222 908,36	100,00 %	393,51 %	177 740	
Yhteensä	-5 762 733,78	-2 078 000	-8 494 960	-2 208 587,37	26,00 %	-61,67 %	3 554 146	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 534 100,30	-5 157 000	-9 889 710	-836 234,52	8,46 %	-45,49 %	697 866	
Rahoituksen rahavirta								
Antolainauksen muutokset								
Antolainasaamisten lisäys	-45 300,00			0,00	100,00 %	0,00 %	45 300	
Antolainasaamisten vähennys	99 023,36			87 930,62	100,00 %	-11,20 %	-11 093	
Yhteensä	53 723,36	0	0	87 930,62	100,00 %	63,67 %	34 207	
Lainakannan muutokset								
Pitkäaik. lainojen lisäys	0,00			0,00			0	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 036 632,25			-2 059 956,44	100,00 %	1,15 %	-23 324	
Lyhytaik. lainojen muutos	4 000 000,00		0	4 000 000,00			0	
Yhteensä	1 963 367,75	0	0	1 940 043,56	100,00 %	-1,19 %	-23 324	
Muut maksuvalmiuden muutokset								
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	68 596,11			111 158,56			42 562	
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00			385,00			385	
Saamisten muutos	-629 441,22			231 980,59			861 422	
Korottomien velkojen muutos	-342 701,46			-672 648,94			-329 947	
Yhteensä	-903 546,57	0		-329 124,79			574 422	
Rahoituksen rahavirta	1 113 544,54	0	0	1 698 849,39			585 305	
Rahavarojen muutos	-420 555,76	-5 157 000	-9 889 710	862 614,87			1 283 171	
Rahavarojen muutos								
Rahavarat	3 352 321,89			4 214 936,76			862 615	
Rahavarat 1.1.	3 772 877,65			3 352 321,89			-420 556	
Muutos	-420 555,76			862 614,87			1 283 171	

2.3.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

		Toteuma 2021	Muutettu TA 2021	Toteuma-% 2021	TP2020	Poikkeama
19410	KESKUSVAALILAUTAKUNTA					
30	TOIMINTATUOTOT	7 153	0		6	-7 153
40	TOIMINTAKULUT	-36 658	-23 120	158,55%	-410	13 538
5	TOIMINTAKATE	-29 505	-23 120	127,62%	-405	6 385
19412	TARKASTUSLAUTAKUNTA					
30	TOIMINTATUOTOT	71	0		269	-71
40	TOIMINTAKULUT	-18 761	-19 270	97,36%	-16 680	-509
5	TOIMINTAKATE	-18 691	-19 270	96,99%	-16 411	-579
19414	KUNNANVALTUUSTO					
30	TOIMINTATUOTOT	0	0		17	0
40	TOIMINTAKULUT	-47 500	-61 230	77,58%	-102 661	-13 730
5	TOIMINTAKATE	-47 500	-61 230	77,58%	-102 644	-13 730
19416	KUNNANHALLITUS					
194160	Kunnanhallitus					
30	TOIMINTATUOTOT	4 840	200	2 419,87%	9 893	-4 640
40	TOIMINTAKULUT	-370 444	-367 920	100,69%	-379 141	2 524
5	TOIMINTAKATE	-365 604	-367 720	99,42%	-369 248	-2 116
194162	Yleishallinto					
30	TOIMINTATUOTOT	207 341	254 200	81,57%	286 747	46 859
40	TOIMINTAKULUT	-2 958 724	-3 034 800	97,49%	-3 113 608	-76 076
5	TOIMINTAKATE	-2 751 383	-2 780 600	98,95%	-2 826 860	-29 217
194165	Pelastustoimi					
40	TOIMINTAKULUT	-626 146	-665 180	94,13%	-634 724	-39 034
5	TOIMINTAKATE	-626 146	-665 180	94,13%	-634 724	-39 034
194163	Ympäristöpalvelut					
40	TOIMINTAKULUT	-173 244	-230 000	75,32%	-173 787	-56 756
5	TOIMINTAKATE	-173 244	-230 000	75,32%	-173 787	-56 756
194166	Sosiaali- ja terveystoimen palvelut					
30	TOIMINTATUOTOT	661 416	272 600	242,63%	275 147	-388 816
40	TOIMINTAKULUT	-29 106 499	-29 867 600	97,45%	-26 281 726	-761 101
5	TOIMINTAKATE	-28 445 083	-29 595 000	96,11%	-26 006 579	-1 149 917
194168	Elinkeinotoimi					
30	TOIMINTATUOTOT	7 970	0		231 102	-7 970
40	TOIMINTAKULUT	-196 209	-230 470	85,13%	-705 409	-34 261
5	TOIMINTAKATE	-188 239	-230 470	81,68%	-474 307	-42 231
194169	Yleishallinnon laskutettavat					
30	TOIMINTATUOTOT	143 982	98 420	146,29%	198 152	-45 562
40	TOIMINTAKULUT	-143 982	-98 420	146,29%	-198 152	45 562
5	TOIMINTAKATE	0	0		0	0

		Toteuma 2021	Muutettu TA 2021	Toteuma-% 2021	TP2020	Poikkeama
19441	SIVISTYSLAUTAKUNTA					
194410	Sivistysltk hallinto					
30	TOIMINTATUOTOT	21 111	0		7 732	-21 111
40	TOIMINTAKULUT	-328 739	-272 480	120,65%	-287 414	56 259
5	TOIMINTAKATE	-307 629	-272 480	112,90%	-279 682	35 149
194420	Varhaiskasvatus					
30	TOIMINTATUOTOT	183 893	190 000	96,79%	171 588	6 107
40	TOIMINTAKULUT	-1 816 435	-1 985 470	91,49%	-1 774 690	-169 035
5	TOIMINTAKATE	-1 632 541	-1 795 470	90,93%	-1 603 101	-162 929
194430	Perusopetus yhteiset					
30	TOIMINTATUOTOT	388 683	380 300	102,20%	407 389	-8 383
40	TOIMINTAKULUT	-5 111 416	-5 194 220	98,41%	-5 075 146	-82 804
5	TOIMINTAKATE	-4 722 734	-4 813 920	98,11%	-4 667 757	-91 186
194440	Toisen asteen koulutus					
30	TOIMINTATUOTOT	63 563	80 000	79,45%	54 135	16 437
40	TOIMINTAKULUT	-1 406 177	-1 428 970	98,40%	-1 138 934	-22 793
5	TOIMINTAKATE	-1 342 615	-1 348 970	99,53%	-1 084 800	-6 355
194450	Vapaa sivistystyö					
30	TOIMINTATUOTOT	176 683	75 000	235,58%	119 819	-101 683
40	TOIMINTAKULUT	-608 504	-473 950	128,39%	-479 166	134 554
5	TOIMINTAKATE	-431 820	-398 950	108,24%	-359 348	32 870
194460	Taiteen perusopetus					
40	TOIMINTAKULUT	-44 159	-50 030	88,26%	-47 955	-5 872
5	TOIMINTAKATE	-44 159	-50 030	88,26%	-47 955	-5 872
194470	Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut					
30	TOIMINTATUOTOT	212 544	131 450	161,69%	173 617	-81 094
40	TOIMINTAKULUT	-1 200 485	-1 133 090	105,95%	-856 251	67 395
5	TOIMINTAKATE	-987 942	-1 001 640	98,63%	-682 633	-13 698
19451	TEKNINEN LAUTAKUNTA					
194510	Tekninen hallinto					
30	TOIMINTATUOTOT	40 316	0		21 154	-40 316
40	TOIMINTAKULUT	-264 728	-274 620	96,40%	-163 782	-9 892
5	TOIMINTAKATE	-224 412	-274 620	81,72%	-142 628	-50 208
194511	Yhdyskuntasuunnittelu					
30	TOIMINTATUOTOT	1 133	0		525	-1 133
40	TOIMINTAKULUT	-105 736	-132 160	80,01%	-111 221	-26 424
5	TOIMINTAKATE	-104 603	-132 160	79,15%	-110 696	-27 557

		Toteuma 2021	Muutettu TA 2021	Toteuma-% 2021	TP2020	Poikkeama
194512	Kuntatekniikka					
30	TOIMINTATUOTOT	61 787	27 700	223,06%	25 970	-34 087
40	TOIMINTAKULUT	-873 128	-839 750	103,97%	-1 035 057	33 378
5	TOIMINTAKATE	-811 341	-812 050	99,91%	-1 009 087	-709
194514	Kiinteistöpalvelut					
30	TOIMINTATUOTOT	3 248 942	3 040 700	106,85%	3 094 418	-208 242
40	TOIMINTAKULUT	-3 137 598	-3 339 740	93,95%	-1 739 054	-202 142
5	TOIMINTAKATE	111 344	-299 040	-37,23%	1 355 364	-410 384
194515	Teknisen palvelualueen sisäiset palvelut					
30	TOIMINTATUOTOT	642 448	743 450	86,41%	777 373	101 002
40	TOIMINTAKULUT	-582 919	-629 020	92,67%	-686 330	-46 101
5	TOIMINTAKATE	59 529	114 430	52,02%	91 042	54 901
194516	Ruoka- ja siivouspalvelut					
30	TOIMINTATUOTOT	1 271 319	1 421 970	89,41%	1 359 039	150 651
40	TOIMINTAKULUT	-1 076 426	-1 083 860	99,31%	-1 196 796	-7 434
5	TOIMINTAKATE	194 893	338 110	57,64%	162 243	143 217
194518	Vesihuolto - taseyksikkö					
30	TOIMINTATUOTOT	939 337	853 750	110,02%	884 441	-85 587
40	TOIMINTAKULUT	-651 046	-482 970	134,80%	-615 044	168 076
5	TOIMINTAKATE	288 291	370 780	77,75%	269 397	82 489
194519	Metsätalous					
30	TOIMINTATUOTOT	317 765	351 800	90,33%	352 778	34 035
40	TOIMINTAKULUT	-99 407	-76 300	130,28%	-89 482	23 107
5	TOIMINTAKATE	218 358	275 500	79,26%	263 295	57 142
194520	Tiejaos					
40	TOIMINTAKULUT	-128 590	-132 690	96,91%	-145 290	-4 100
5	TOIMINTAKATE	-128 590	-132 690	96,91%	-145 290	-4 100
19455	RAKENNUSLAUTAKUNTA					
30	TOIMINTATUOTOT	173 575	154 600	112,27%	160 412	-18 975
40	TOIMINTAKULUT	-202 721	-201 710	100,50%	-202 752	1 011
5	TOIMINTAKATE	-29 146	-47 110	61,87%	-42 341	-17 964
194	MÄNTYHARJUN KUNTA					
30	TOIMINTATUOTOT	8 775 870	8 076 140	108,66%	8 611 721	-699 730
40	TOIMINTAKULUT	-51 316 381	-52 329 040	98,06%	-47 250 663	-1 012 659
5	TOIMINTAKATE	-42 540 511	-44 252 900	96,13%	-38 638 942	-1 712 389

ALLE ARVION YLI ARVION

Menot yhteensä 1 558 064 545 405

Tulot yhteensä 355 091 1 054 821

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.2 Tuloslaskelma

	TP 2021		TP 2020	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 306 938,77		2 414 628,65	
Maksutuotot	429 820,50		396 189,65	
Tuet ja avustukset	903 433,35		414 764,07	
Muut toimintatuotot	<u>2 150 376,67</u>	5 790 569,29	<u>2 160 407,45</u>	5 385 989,82
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-9 794 093,15		-9 720 604,12	
Palkat ja palkkiot yhteensä	-7 415 290,77		-7 392 669,50	
Henkilösivukulut	-2 378 802,38		-2 327 934,62	
Eläkekulut	-2 095 997,08		-2 102 593,37	
Muut henkilösivukulut	-282 805,30		-225 341,25	
Palvelujen ostot	-34 000 205,80		-30 000 803,50	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 029 848,11		-1 683 485,29	
Avustukset	-709 355,18		-746 451,29	
Muut toimintakulut	<u>-1 797 578,06</u>	-48 331 080,30	<u>-1 873 587,19</u>	-44 024 931,39
Toimintakate		-42 540 511,01		-38 638 941,57
Verotulot		23 747 681,65		22 066 413,81
Valtionosuudet		19 543 567,00		20 847 478,03
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	27 192,39		29 758,72	
Muut rahoitustuotot	461 096,88		392 780,75	
Korkokulut	-110 921,46		-133 353,33	
Muut rahoituskulut	<u>-19 244,19</u>	358 123,62	<u>-24 682,68</u>	264 503,46
Vuosikate		1 108 861,26		4 539 453,74
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 424 243,33		-1 288 193,66	
Kertaluonteiset poistot	0,00		-4 277,86	
Arvonalentumiset	<u>0,00</u>	-1 424 243,33	<u>-816 077,19</u>	-2 108 548,71
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	179 838,69	179 838,69	5 454,10	0,00
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	276 000,00	0,00
Tilikauden tulos		-135 543,38		2 160 359,13
Tilikauden yli/-alijäämä		-135 543,38		2 160 359,13

3.3 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 108 861,26	4 539 453,75
Satunnaiset erät	179 838,69	-270 545,90
Tulorahoituksen korjauserät	83 652,90	-40 274,37
Tulorahoituksen korjauserät	83 652,90	-40 274,37
	1 372 352,85	4 228 633,48
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 441 225,73	-6 332 901,78
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 730,00	525 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	222 908,36	45 168,00
	-2 208 587,37	-5 762 733,78
Toiminnan ja investointien rahavirta	-836 234,52	-1 534 100,30
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-45 300,00
Antolainasaamisten vähennykset	87 930,62	99 023,36
	87 930,62	53 723,36
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 059 956,44	-2 036 632,25
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 000 000,00	4 000 000,00
	1 940 043,56	1 963 367,75
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	111 158,56	68 596,11
Vaihto-omaisuuden muutos	385,00	0,00
Saamisten muutos	231 980,59	-629 441,22
Korottomien velkojen muutos	-672 648,94	-342 701,46
	-329 124,79	-903 546,57
Rahoituksen rahavirta	1 698 849,39	1 113 544,54
Rahavarojen muutos	862 614,87	-420 555,76
Rahavarat 31.12.	4 214 936,76	3 352 321,89
Rahavarat 1.1.	3 352 321,89	3 772 877,65
Rahavarojen muutos	862 614,87	-420 555,76

TASE		
VASTAAVAA	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	76 800,92	93 681,20
Aineettomat hyödykkeet	76 800,92	93 681,20
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 341 540,92	4 392 238,67
Rakennukset	25 571 746,53	25 133 717,23
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 759 851,32	4 072 388,48
Koneet ja kalusto	346 019,92	206 890,54
Muut aineelliset hyödykkeet	58 632,51	58 632,51
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	34 852 700,66	33 863 867,43
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 297 307,70	4 568 569,51
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	642 142,03	706 107,26
Muut lainasaamiset	2 265 176,57	2 353 107,19
Muut saamiset	382 354,97	382 354,97
Sijoitukset	6 944 839,24	7 304 031,67
PYSYVÄT VASTAAVAT	41 874 340,82	41 261 580,30
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Muut toimeksiantojen varat	129 555,48	121 563,28
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	129 555,48	121 563,28
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Muu vaihto-omaisuus	0,00	385,00
Vaihto-omaisuus	0,00	385,00
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	28 640,22	34 854,18
Pitkäaikaiset saamiset	28 640,22	34 854,18
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	519 844,72	951 943,28
Muut saamiset	348 288,21	509 134,33
Siirtosaamiset	1 301 732,28	934 554,23
Lyhytaikaiset saamiset	2 395 631,84	2 395 631,84
Saamiset	2 198 505,43	2 430 486,02
Rahat ja pankkisaamiset	4 213 186,76	3 352 321,89
VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 413 442,19	5 783 192,91
VASTAAVAA	48 417 338,49	47 166 336,49
VASTATTAVAA	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	15 499 040,60	15 499 040,60
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 454 096,85	3 293 737,72
Tilikauden yli-/alijäämä	-135 543,38	2 160 359,13
OMA PÄÄOMA	20 817 594,07	20 953 137,45
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	600 797,91	511 959,30
Muut toimeksiantojen pääomat	39 035,03	8 722,88
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	639 832,94	520 682,18
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12 477 920,08	14 180 911,31
Muut velat	593 927,22	592 218,42
Pitkäaikainen vieras pääoma	13 071 847,30	14 773 129,73
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	8 000 000,00	4 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 702 991,23	2 059 956,44
Saadut ennakot	2 167,17	181 921,37
Ostovelat	2 277 943,41	2 162 062,40
Muut velat	217 653,12	172 970,85
Siirtovelat	1 687 309,25	2 342 476,07
Lyhytaikainen vieras pääoma	13 888 064,18	10 919 387,13
VIERAS PÄÄOMA	26 959 911,48	25 692 516,86
VASTATTAVAA	48 417 338,49	47 166 336,49

3.5 KONSERNIN TULOSLASKELMA

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Toimintatuotot	38 500 045,92	34 795 860,82
Toimintakulut	-79 462 345,11	-71 577 012,31
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	1 702,28	12 086,19
TOIMINTAKATE	-40 960 596,90	-36 769 065,30
Verotulot	23 677 389,60	21 995 530,42
Valtionosuudet	19 543 567,00	20 847 478,03
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	12 264,70	5 976,04
Muut rahoitustuotot	427 943,17	420 482,43
Korkokulut	-191 259,14	-244 568,58
Muut rahoituskulut	-20 690,47	-38 948,08
Rahoitustuotot ja -kulut	228 258,27	142 941,82
VUOSIKATE	2 488 617,97	6 216 884,97
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 558 390,93	-2 485 856,45
Arvonalentumiset	-44 372,64	-1 281 246,84
Poistot ja arvonalentumiset	-2 602 763,57	-3 767 103,29
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	179 838,69	5 454,10
Satunnaiset kulut	-119 168,27	-276 000,00
Satunnaiset erät	60 670,42	-270 545,90
TILIKAUDEN TULOS	-53 475,19	2 179 235,78
Laskennalliset verot	0,00	56 917,00
Vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta	49 591,35	-1 848,56
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-3 883,83	2 234 304,22

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2021	1.1.-31.12.2020
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 488 617,97	6 216 884,97
Satunnaiset erät	60 670,42	-270 545,90
Tulorahoituksen korjauserät	903 876,96	-60 648,74
	3 453 165,35	5 885 690,33
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 180 625,46	-7 771 736,94
Rahoitusosuudet investointimenoihin	11 685,35	529 085,82
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	736 698,71	69 340,29
	-3 432 241,39	-7 173 310,83
Toiminnan ja investointien rahavirta	20 923,96	-1 287 620,50
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-45 423,68
Antolainasaamisten vähennykset	5 266,45	1 125,94
	5 266,45	-44 297,74
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 665 323,22	1 074 575,22
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 612 294,05	-2 564 190,20
Lyhytaikaisten lainojen muutos	3 302 043,55	3 030 208,32
	2 355 072,71	1 540 593,34
Oman pääoman muutokset	0,01	2 958,92
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	125 705,95	70 194,02
Vaihto-omaisuuden muutos	38 266,66	-44 107,55
Saamisten muutos	570 393,10	-527 938,62
Korottomien velkojen muutos	-416 074,49	237 178,65
	318 291,22	-264 673,50
Rahoituksen rahavirta	2 678 630,39	1 234 581,03
Rahavarojen muutos	2 699 554,34	-53 039,47
Rahavarat 31.12.	7 630 344,43	4 930 790,09
Rahavarat 1.1.	4 930 790,09	4 983 829,56
Rahavarojen muutos	2 699 554,34	-53 039,47

KONSERNITASE

VASTAAVAA

	31.12.2021	31.12.2020
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	281 960,02	352 769,45
Muut pitkävaikutteiset menot	5 286,76	2 002,21
Aineettomat hyödykkeet	287 246,78	354 771,65
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	5 004 507,86	5 082 529,30
Rakennukset	41 547 440,33	41 204 289,35
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 092 421,03	4 392 075,13
Koneet ja kalusto	1 068 189,64	1 063 411,92
Muut aineelliset hyödykkeet	60 625,30	82 549,16
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 457 765,78	1 456 073,75
Aineelliset hyödykkeet	54 230 949,95	53 280 928,60
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	152 737,76	112 183,39
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden saamiset	1 614 983,93	1 801 177,98
Muut saamiset	396 988,45	402 254,90
Sijoitukset	2 164 710,15	2 315 616,27
PYSYVÄT VASTAAVAT	56 682 906,88	55 951 316,52
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	11 526,33	3 534,52
Muut toimeksiantojen varat	359 673,23	492 963,38
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	371 199,56	496 497,90
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	176 382,43	214 264,09
Muu vaihto-omaisuus	0,00	385,00
Vaihto-omaisuus	176 382,43	214 649,09
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	28 640,22	34 854,18
Siirtosaamiset	196,58	204,36
Pitkäaikaiset saamiset	28 836,80	35 058,54
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 352 953,16	2 786 842,76
Lainasaamiset	189,88	697,80
Muut saamiset	707 681,09	885 580,77
Siirtosaamiset	1 890 719,90	1 841 635,77
Lyhytaikaiset saamiset	4 951 544,03	5 514 757,09
Saamiset	4 980 380,83	5 549 815,63
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 750,00	0,00
Muut arvopaperit	413 649,63	169 490,32
Rahoitusarvopaperit	415 399,63	169 490,32
Rahat ja pankkisaamiset	7 214 944,80	4 761 299,77
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 787 107,69	10 695 254,81
VASTAAVAA	69 841 214,13	67 143 069,23

VASTATTAVAA

	31.12.2021	31.12.2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	15 499 040,60	15 499 040,60
Muut omat rahastot	927 397,96	938 589,13
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	6 917 642,92	4 683 338,70
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 883,83	2 234 304,22
OMA PÄÄOMA	23 340 197,64	23 355 272,64
VÄHEMMISTÖOSUUDET	5 209,79	54 801,14
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	1 223 022,53	401 346,57
PAKOLLISET VARAUKSET	1 223 022,53	401 346,57
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	604 762,62	516 262,20
Muut toimeksiantojen pääomat	302 928,85	391 021,67
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	907 691,47	907 283,87
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	24 292 812,93	25 165 521,36
Muut velat	612 203,05	610 605,30
Pitkäaikainen vieras pääoma	24 905 015,97	25 776 126,66
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	8 000 000,00	4 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 230 597,48	3 002 816,34
Saadut ennakot	18 487,49	248 129,76
Ostovelat	4 015 334,73	3 962 597,91
Muut velat	645 975,92	571 250,27
Siirtovelat	4 269 741,80	4 583 504,76
Laskennalliset verovelat	279 939,33	279 939,33
Lyhytaikainen vieras pääoma	19 460 076,75	16 648 238,37
VIERAS PÄÄOMA	44 365 092,72	42 424 365,03
VASTATTAVAA	69 841 214,15	67 143 069,24

4. LIITETIEDOT

4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KUVAAVAT LIITETIEDOT

1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET

Kunta

Tulojen ja menojen kirjaamisperusteet

Tulot ja menot kirjataan suoriteperusteisesti poikkeuksena vähäiset liiketapahtumat sekä verotulot. Verotulot kirjataan tilinpäätöksessä verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaan ao. tilikaudelle.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on hallinto- ja laitosrakennusten peruskorjauksen poistoajoja tarkistettu 17.11.2016 alkaen. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Pysyvien vastaavien sijoitukset (osakkeet) ja vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Muut erät

Sosiaali- ja terveysministeriöltä Covid-19 -avustusta 385.711 euroa.
Essotelta saatu kalliin hoidon rahastosta palautusta 455.540,10 euroa.
Koululaisten kotikuntakorvauksia 179.838,69 euroa vuosilta 2017-2019.
Kotikuntakorvaukset vuodelta 2021 on osittain laskuttamatta.
Pitkäaikaisten lainojen v. 2022 lyhennykset on siirretty lyhytaikaisiin lainoihin, lainojen lyhennysten tileille. Lainojen korot on jaksotettu 31.12.2021 saakka.
Mäntyharjun kunta on ottanut käyttöön Suur-Savon Osuuspankista konsernitilin, jonka limiitti on 1 M€
Palkat on maksettu 31.12.2021 saakka.

Lomapalkkavelan muutos on kirjattu tilinpäätöksessä palkkoihin ja sosiaalikuluihin menoksi ja taseen siirtovelkoihin lisäykseksi.
Vesilaskutuksessa on tehty arviolaskutus 31.12.2021 saakka.

Vesilaitos

Menot ja tulot kirjataan suoriteperusteisesti.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja kuntayhtymät. Osakkuusyhteisöt, joissa omistusosuus on vähäinen, on yhdistelty liitetiedoissa 20 ja 21 taseiden pohjalta. Alakonsernit eivät ole laatineet konsernitilinpäätöstä, paitsi Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalveluiden ky.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Kuntayhtymien ja kunnan keskinäiset velat, saamiset ja liiketapahtumat on eliminoitu peruspääoman suhteessa.
Keskinäisiä liittymismaksuja ei ole eliminoitu.
Sisäinen kate Keskivälin kanssa tehdystä kaupasta on eliminoitu.
Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin oman pääoman eristä ja poistovajeesta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Niiden tytäryhtiöiden osalta, jotka ovat tilinpäätöksessään kirjanneet suunnitelman mukaiset poistot, ei ole konsernitilinpäätöstä laadittaessa kirjattu poistovajetta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdisteltynä konserniin, vaan ilmoitettu liitetietoina.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskenna verovelkaan. Laskennallinen verovelka on esitetty kokonaisuudessaan lyhytaikaisena vieraana

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksessä on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

2. TULOSLASKELMAN JA TASEEN ESITTÄMISTAPA**Kunta**

Tuloslaskelman esittämistavassa ei ole muutoksia edellisvuoteen

Taseen esittämistavassa ei ole muutoksia edellisvuoteen

Konserni

Tuloslaskelman esittämistavassa ei ole muutoksia edellisvuoteen

Taseen esittämistavassa ei ole muutoksia edellisvuoteen

3. OIKAISUT EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOIHIN**Kunta**

Ei ilmoitettavaa

Konserni

Ei ilmoitettavaa.

4. VERTAILUKELPOISUUS**Kunta**

Tilinpäätökset ovat vertailukelpoisia.

Konserni

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että tilikauden aikana on purkautunut Mäntyharjun elinkeinojen kehitys Oy ja Itä-Suomen Päihdehuollon ky. Purkautumisen seurauksena kunnan taseessa Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä vähenivät 63.965,23 euroa sekä Kuntayhtymäosuudet yhteensä vähenivät 16 555,38 euroa.

5. AIKAISEMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT**Kunta**

Ei ilmoitettavaa.

Konserni

Ei ilmoitettavaa.

4.2. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVITTÄIN

Toimintatuotot yksiköittäin				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Yleishallinto	1 087 000,91	1 180 257,04	1 017 587,86	979 540,30
Sosiaali- ja terveyspalvelut	31 006 588,53	27 755 490,74		
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 045 762,79	934 280,49	1 046 475,82	934 280,49
Yhdyskuntapalvelut	5 360 693,69	4 925 832,55	3 726 505,61	3 472 169,04
<i>Toimintatuotot yhteensä</i>	<i>38 500 045,92</i>	<i>34 795 860,82</i>	<i>5 790 569,29</i>	<i>5 385 989,83</i>

7. VEROTULOT ERITELTYINÄ

Verotulojen erittely		
	2021	2020
Kunnan tulovero	16 885 846,25	16 695 591,10
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 822 343,61	2 793 349,28
Kiinteistövero	4 039 491,79	2 577 473,43
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>23 747 681,65</i>	<i>22 066 413,81</i>

8. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely		
	Kunta	
	2021	2020
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	12 776 623,00	13 885 310,03
<i>Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus (+/-)</i>	<i>3 645 790,00</i>	<i>3 790 481,00</i>
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-190 973,00	-119 548,00
Verotulomenetysten korvaus	3 312 127,00	3 291 235,00
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>19 543 567,00</i>	<i>20 847 478,03</i>

9. PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

Palvelujen ostojen erittely		
	Kunta	
	2021	2020
Asiakaspalvelujen ostot	29 421 583,69	26 435 701,98
Muiden palvelujen ostot	4 578 622,11	3 565 101,52
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>34 000 205,80</i>	<i>30 000 803,50</i>

10. VALTUUSTORYHMIEN TOIMINTAEDELLYTYSTEN TUKEMISEKSI ANNETUT TUET VALTUUSTORYHMITÄIN ERITELTYNÄ

Valtuustoryhmille ei makseta tukea.

11. POISTOSUUNNITELMA

POISTOSUUNNITELMA			
Selite	Poisto-aika	Poistotapa	%
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			
10000 Aineettomat oikaudet	30	Menoj.	10
10050 Tietokoneohjelmistot	3	Menoj.	40
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
Maa- ja vesialueet			
11000 Maa- ja vesialueet		Ei poistoa	
11050 Kiinteistöjen liittymismaksut		Ei poistoa	
Rakennukset			
11100 Asuinrakennukset	50	Tasapoisto	
11120 Hallinto- ja laitosrakennukset	50	Tasapoisto	
11150 Tehdas- ja tuotantorakennukset	25	Tasapoisto	
11190 Muut rakennukset			
Talousrakennukset	20	Tasapoisto	
Vapaa-ajan rakennukset	30	Tasapoisto	
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
11300 Maa- ja vesirakenteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	20	Menoj.	15
Sillat, laiturit ja uimalat	30	Menoj.	10
Muut maa- ja vesirakenteet	15	Menoj.	20
Urheilu ja ulkorakenteet	15	Menoj.	20
Liikenteen ohjauslaitteet	15	Menoj.	20
11400 Johtoverkostot ja laitteet	40	Menoj.	7
11450 Viemäriverkosto	40	Menoj.	7
Koneet ja kalusto			
11600 Kuljetusvälineet	10	Menoj.	25
11700 Muut koneet ja kalusto			
Muut laitteet ja kalusteet	3	Menoj.	40
Muut irtaimet rakenteet	15	Menoj.	20
11710 ATK-, yms. Toimistolaitteet	3	Menoj.	40
Muut aineelliset hyödykkeet			
11830 Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoa	
SIJOITUKSET			
12010 - 12160 Osakkeet ja osuudet		Ei poistoa	

Rakennusten poistot alkavat valmistumisvuotta seuraavan vuoden alusta. Pienet pysyvien vastaavien hankin-
joiden hankintameno on alle 20.000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

12. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	401 346,57	409 634,75		
Lisäykset tilikaudella	4 955,96			
Vähennykset tilikaudella		-8 288,18		
<i>Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.</i>	<i>406 302,53</i>	<i>401 346,57</i>		
Muut pakolliset varaukset 1.1				
Lisäykset tilikaudella	8 166 720,00			
Vähennykset tilikaudella				
<i>Muut pakolliset varaukset 31.12.</i>	<i>8 166 720,00</i>			

13. KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTIVOITOT JA -TAPPIOT

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot		39 729,89		39 729,89
Muut luovutusvoitot		1 616,48		1 616,48
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>41 346,37</i>	<i>0,00</i>	<i>41 346,37</i>
Muut toimintakulut				
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	250,38			
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	991,94	1 072,00	991,94	1 072,00
Osakkeet ja osuudet, luovutustappiot	82 660,96		82 660,96	
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>83 903,28</i>	<i>1 072,00</i>	<i>83 652,90</i>	<i>1 072,00</i>

14. SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Satunnaiset tuotot	179 838,69	5 454,10	179 838,69	5 454,10
<i>Satunnaiset tuotot yhteensä</i>	<i>179 838,69</i>	<i>5 454,10</i>	<i>179 838,69</i>	<i>5 454,10</i>
Satunnaiset kulut	119 168,27	276 000,00		276 000,00
<i>Satunnaiset kulut yhteensä</i>	<i>119 168,27</i>	<i>276 000,00</i>	<i>0,00</i>	<i>276 000,00</i>

15. MUUT RAHOITUSTUOTOT

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2021	2020
Osinkotuotot muista yhteisöistä		
Exel Composites Oyj	400,00	360,00
Elisa Oyj	585,00	
Kuntarahoitus Oyj	21 145,80	6 506,40
Metsäliitto osuuskunta	549,15	595,28
Reka Industrial Oyj	5,00	
Suomen Luotto-osuuskunta	270,00	
Suur-Savon sähkö Oy	335 700,00	368 280,00
<i>Yhteensä</i>	<i>358 654,95</i>	<i>375 741,68</i>

16. ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

Ei ilmoitettavaa

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.3. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

17. LAINAN LIIKKEESEEN LASKEMISET

Ei ole tässä tarkoitettuja kuluja.

18. ARVONKOROTUKSET

Käyttöomaisuudessa ei ole suoritettu arvonnkorotuksia.

19. TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet											
	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet							Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet yhteensä	
	Aineettomat oikeudet	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja kesk.er.h.	Osakkeet ja osuudet		Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	93 681,20	93 681,20	4 392 238,67	25 133 717,23	4 072 388,48	206 890,54	58 632,51	0,00	4 568 569,51	38 432 436,94	38 526 118,14
Lisäykset tilikauden aikana		0,00		1 290 690,10	178 256,81	203 037,66		746 933,65	22 307,51	2 441 225,73	2 441 225,73
Rahoitusosuudet tilikaudella								-9 730,00		-9 730,00	-9 730,00
Vähennykset tilikauden aikana			-12 991,94						-293 569,32	-306 561,26	-306 561,26
Siirrot erien välillä										0,00	0,00
Tilikauden poisto	-16 880,28	-16 880,28		-852 660,80	-490 793,97	-63 908,28				-1 407 363,05	-1 424 243,33
Arvonlennukset ja niiden palautukset										0,00	0,00
Aktivoidut korkomenot										0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12	76 800,92	76 800,92	4 379 246,73	25 571 746,53	3 759 851,32	346 019,92	58 632,51	737 203,65	4 297 307,70	39 150 008,36	39 226 809,28
Kirjanpitoarvo 31.12.	76 800,92	76 800,92	4 379 246,73	25 571 746,53	3 759 851,32	346 019,92	58 632,51	737 203,65	4 297 307,70	39 150 008,36	39 226 809,28

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	421 802,45	421 802,45	37 705,81	37 705,81
Muut maa- ja vesialueet	4 582 705,41	4 660 726,84	4 341 540,92	4 354 532,86
<i>Maa- ja vesialueet yhteensä</i>	<i>5 004 507,86</i>	<i>5 082 529,29</i>	<i>4 379 246,73</i>	<i>4 392 238,67</i>

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset					
	Osakkeet ja osuudet				
	Kuntayhtymäosuudet	Tytäryhtiöosakk. ja osuudet	Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 070 093,52	706 107,26	42 046,98	1 750 321,75	4 568 569,51
Lisäykset tilikauden aikana				22 307,51	22 307,51
Vähennykset tilikauden aikana	-16 555,38	-63 965,23		-213 048,71	-293 569,32
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12	2 053 538,14	642 142,03	42 046,98	1 559 580,55	4 297 307,70
Arvonlennukset					0,00
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 053 538,14	642 142,03	42 046,98	1 559 580,55	4 297 307,70

Muut laina- ja muut saamiset						
		Maksetut sähköliittymät				
Muut lainasaamiset tytäryhteisöiltä	Muut saamiset taseyksiköiltä	Sähköliittymät VHL	Sähköliittymät/ muut	Lämpöliittymät/ muut	Laajakaistaliittymät	Yhteensä
2 353 107,19	34 553,36	89 629,43	200 856,22	72 200,00	19 669,32	2 770 015,52
-87 930,62						
2 265 176,57	34 553,36	89 629,43	200 856,22	72 200,00	19 669,32	2 770 015,52
2 265 176,57	34 553,36	89 629,43	200 856,22	72 200,00	19 669,32	2 682 084,90

4.4 OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ

20-22. LUETTELO TYTÄRYHTEISÖISTÄ, KUNTAYHTYMISTÄ JA OMISTUSYHTEISÖISTÄ

Omistukset muissa yhteisöissä						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Konsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
KOY Keskiväli	0165786-4	100,00 %	100,00 %	1 037	4 055	50
KOY Mäntyharjun Myllyrinne	0852251-6	92,09 %	100,00 %	415	134	-20
Mäntyharjun Seudun Elinkeinojen Kehitys Oy	1487065-6	100,00 %	100,00 %	0	0	1
Mäntyharjun Yrityskiinteistöt Oy	1770802-1	100,00 %	100,00 %	678	2 114	-86
Kuntayhtymät						
Etelä-Savon Sairaanhoidopiirin ky	0825508-3	6,64 %	6,64 %	1 778	12 377	29
Vaalijalan ky	0207327-0	3,14 %	3,14 %	771	908	239
Itä-Suomen päihdehuollon ky	0207252-6	1,46 %	1,46 %	0	0	-1
Etelä-Savon Maakuntaliitto	0215839-7	4,57 %	4,57 %	53	33	0
Osakkuusyhteisöt						
As. Oy Halssinrinne	0674490-8	25,40 %	25,40 %	89	11	-1
Mäntyharjun Suittimäki Oy	0856628-7	33,33 %	33,33 %	44	0	0
KOY Mäntyharjun Virastokeskus	0570810-4	27,53 %	27,53 %			

23. SAAMISET KONSERNIN YHTEISÖILTÄ, KUNTAYHTYMILTÄ
JA OSAKKUUS/OMISTUSYHTEISÖLTÄ

Saamisten erittely				
	2021		2020	
	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset
Saamiset tytäryhteisöltä				
Myyntisaamiset		34 091,54		42 423,85
Lainasaamiset	2 265 176,57		2 353 107,19	
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	2 265 176,57	34 091,54	2 353 107,19	42 423,85
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		45 777,49		450 255,36
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset		1 038 457,30		271 947,94
Yhteensä	0,00	1 084 234,79	0,00	722 203,30
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		1 280,00		1 238,91
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	1 280,00	0,00	1 238,91
Saamiset yhteensä	2 265 176,57	1 119 606,33	2 353 107,19	765 866,06

24. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Menoennakot				
Etukäteen maksetut vuokratulot				
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Menoennakot	69 781,35	2 175,75	69 409,21	1 680,00
Siirtosaamiset muilta	1 627 269,36	1 020 801,93	1 038 457,30	271 307,78
Muut tulojäämät	193 865,77	818 862,45	193 865,77	661 566,45
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	<i>1 890 916,48</i>	<i>1 841 840,13</i>	<i>1 301 732,28</i>	<i>934 554,23</i>
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>1 890 916,48</i>	<i>1 841 840,13</i>	<i>1 301 732,28</i>	<i>934 554,23</i>

4.5. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

25. OMAN PÄÄOMAN ERIEN MUUTOKSET

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Peruspääoma 1.1	15 499 040,60	15 499 040,60	15 499 040,60	15 499 040,60
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12	15 499 040,60	15 499 040,60	15 499 040,60	15 499 040,60
Muut omat rahastot 1.1	938 589,14	1 436 183,46		
Siirrot rahastoon				
Siirrot rahastosta		-497 594,32		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	938 589,14	938 589,14		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	4 683 338,70	6 142 869,32	3 293 737,72	5 713 399,61
Aikaisempiin tilikausiin liittyvät korjaukset				
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) muutos		-1 459 530,62	2 160 359,13	-2 419 661,89
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	6 917 642,92	4 683 338,70	5 454 096,85	3 293 737,72
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-3 883,83	2 234 304,22	-135 543,38	2 160 359,13
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	<i>23 351 388,81</i>	<i>23 355 272,66</i>	<i>20 817 594,07</i>	<i>20 953 137,45</i>

26. ERITTELY POISTOEROSTA

Ei ilmoitettavaa.

27. PITKÄAIKAISET VELAT

Pitkäaikaiset velat, jotka eräännyvät 1.1.2027 tai sen jälkeen		
	Kunta	
	2021	2020
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 100 000,00	8 900 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat valtiolta		
Vesilaitoksen sis.lainat kunnalta	200 000,00	2 000 000,00
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>8 300 000,00</i>	<i>10 900 000,00</i>

29. PAKOLLISET VARAUKSET

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut pakolliset varaukset				
Etelä-Savon Sairaanhoidopiirin ky:n potilasvastuu- vahinkovaraus	406 302,53	401 346,57		
Etelä-Savon Sairaanhoidopiirin ky:n palkkaharmoni- soinnin palkkavaraus	816 720,00			
<i>Muut pakolliset varaukset yhteensä</i>	<i>1 223 022,53</i>	<i>401 346,57</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

30. VIERAS PÄÄOMA

Vieras pääoma				
	2021		2020	
	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset
Velat tytäryhteisölle				
Saadut ennakot				
Ostovelat				464,13
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>464,13</i>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		1 153 390,70		755 971,96
Muut velat				
Siirtovelat		394 815,52		1 286 294,96
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>1 548 206,22</i>	<i>0,00</i>	<i>2 042 266,92</i>
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				3 030,25
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>3 030,25</i>
<i>Vieras pääoma yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>1 548 206,22</i>	<i>0,00</i>	<i>2 045 761,30</i>

31. SHEKKILIMIITTI

Luotollista shekkilimiittiä ei ole. Käytössä konsernilimiitti, jonka raja on 1 000 000 €

32. MUIDEN VELKOJEN ERITTELY

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Muut velat				
Liittymismaksut, pitkäaikainen	612 203,05	610 605,30	593 927,22	592 218,42
Muut velat, lyhytaikainen	645 975,92	571 251,21	217 653,12	172 970,85
Laskennalliset verovelat	279 939,33	279 939,33		
<i>Muut velat yhteensä</i>	<i>1 538 118,29</i>	<i>1 461 795,84</i>	<i>811 580,34</i>	<i>765 189,27</i>

33. SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Palkkojen ja henkilöstökulujen jaksotukset	1 074 388,08	1 081 049,02	810 708,81	844 623,75
Korkojaksotukset	25 072,00	30 407,89	23 951,08	30 407,89
Siirtovelat Essotelle			394 815,52	1 286 294,96
Muut menojäämät	3 170 281,72	3 472 047,85	457 833,84	181 149,47
<i>Siirtovelat yhteensä</i>	<i>4 269 741,80</i>	<i>4 583 504,76</i>	<i>1 687 309,25</i>	<i>2 342 476,07</i>

4.6 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitaseeseen sisältymättömien vastuusitoumusten ja vastuiden liitetiedoissa huomioidaan konsernisuhteiden aiheuttamat päällekkäisyydet. Jos vastuusitoumuksen kohteena oleva velka ei sisälly konsernitaseeseen on tällainen vastuusitoumus esitettävä liitetiedoissa.

34. VELAT, VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	192 430,90	258 830,90		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>192 430,90</i>	<i>258 830,90</i>		
Velat, joiden vakuudeksi annettu yritysikiinnitys				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset		99 600,00		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>99 600,00</i>		
Velat, joiden vakuudeksi annettu erityispanntaus				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset		230 806,40		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
<i>Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä</i>	<i>0,00</i>	<i>230 806,40</i>		

35. MUISTA SITOUMUKSISTA KUIN VELOISTA VAKUUDEKSI ANNETUT KIINNITYKSET

Ei ilmoitettavaa

38. LEASINGVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ

Vuokra- ja leasingvastuut				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Vuokravastuut				
Toimitilojen vuokravastuut	23 677,16	110 959,52		
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	12 191,04	13 894,62		
Maa-aluiden vuokravastuut	1 443,22			
Muut vuokravastuut	2 616 941,16	3 423 437,01	2 591 887,89	2 004 317,60
<i>Vuokravastuut yhteensä</i>	<i>2 654 252,58</i>	<i>3 548 291,15</i>	<i>2 591 887,89</i>	<i>2 004 317,60</i>
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	118 971,49	586 940,52	93 918,22	93 702,71
Leasingvastuut yhteensä	354 402,01	547 239,90	236 311,89	239 063,08
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	125 951,08	192 232,79	60 728,18	85 827,87
<i>Yhteensä</i>	<i>3 008 654,59</i>	<i>4 095 531,05</i>	<i>2 828 199,78</i>	<i>2 243 380,68</i>

39. VASTUUSITOUMUKSET

Vastuusitoumukset				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	5 999 641,21	7 308 571,21	5 999 641,21	7 308 571,21
Jäljellä oleva pääoma	3 528 021,78	3 885 475,44	3 528 021,78	3 885 475,44
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 217 380,00	2 607 380,07	2 217 380,00	2 607 380,07
Jäljellä oleva pääoma	996 477,74	1 077 571,41	996 477,74	1 077 571,41
Kunnan eläkevastuut				
Varhennetun vanhuuseläkkeen maksu				
Alkuperäinen pääoma	270 720,00	270 720,00	270 720,00	270 720,00
Jäljellä oleva pääoma	13 536,00	27 072,00	13 536,00	27 072,00

40. VASTUU KUNTIEN TAKAUSKESKUKSEN TAKAUSVASTUISTA

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2021	2020
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12	40 130 565	38 629 553
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskukset rahastosta 31.12	26 288	24 070

41. MUUT KUNTAA KOSKEVAT TALOUDELLISET VASTUUT

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
	Konserni		Kunta	
	2021	2020	2021	2020
Hanke-ennakkotulot seuraavalle vuodelle	119 842,00	180 868,74	119 842,00	180 868,74
Arvonlisäveron palautusvastuu	472 033,65	522 196,04		
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	431 925,22	431 925,22		
Taidekeskus Salmelan kanssa markkinointiyhteistyösopimus	32 000,00	32 000,00	32 000,00	32 000,00

4.7 YMPÄRISTÖASIOIDEN HARKINNANVARAINEN ESITTÄMINEN

Ei ilmoitettavaa

4.8 HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

42. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.

MÄNTYHARJUN KUNNAN HENKILÖSTÖ 31.12.2021				
	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
19416 KUNNANHALLITUS				
Kunnanjohtaja	1	1	1	1
Hallinto- ja talousjohtaja 1.1.2016	1	1	1	1
Markkinointipäällikkö				1
Pääkirjanpitäjä	1	0	0	0
Taloussuunnittelija		1	1	1
Kirjanpitäjä	2	2	1,5	1
Hallintosihteeri	1	1	1	1
Arkistosihteeri	1	1	0	0
Tiedonhallintasuunnittelija			1	1
Arkistosihteeri, oppisopimus		1	0	0
Palvelusihteeri	1	1	1	0
Palveluneuvoja	0,7	0	0	0
Palkkasihteeri	1,7	1	0,6	0
Palvelusihteeri	0,4	0,3	0,3	0
Henkilöstösuunnittelija	0,3	0,7	0,5	0,5
Palvelupäällikkö	0,15	0,15	0,15	0,1
It-suunnittelija	2	1	1	2
It-tukihenkilö, oppisopimus	1	1	1	0
Työsuojelupäällikkö	0,1	0,1	0,2	0,2
Työnetsijä	1	0	0	0
Työllisyyskoordinaattori		1	1	1
Projektipäällikkö	0,7	0	0	0
Yksilövalmentaja	1	1	1	1
Työvalmentaja	2	2	2	2
Kunnanhallitus yhteensä	19,05	17,25	15,25	13,8

19441 SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
LASTEN PÄIVÄHOITO				
Varhaiskasvatuksen johtaja		1	1	1
Päivähoidonjohtaja/Varhaiskasvatuksen johtaja	1	0	0	0
Varhaiskasvatuksen opettaja/sosionomi		9	8,5	7,9
Lastentarhanopettaja	8,75	0	0	0
Lastenhoitaja	15,25	13,5	13,9	16
Ryhmäavustaja	2,5	2,5	0,6	1,6
Perhepäivähoitajat	4	2,5	3	2,6
Yhteensä	31,5	28,5	27	29,1
KOULUT.HALL., PERUSOPETUS, LUKIO, KANS.OP.				
	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Sivistysjohtaja	0,8	1	1	1
Hyvinvointikoordinaattori	0,4	1	0,7	1
Palvelupäällikkö	0,85	0,85	0,9	0,9
Palvelusihteeri	0,6	0,7	0,85	1
Henkilöstösuunnittelija				0,3
Rehtori	3	2,8	2,8	2,8
Koulusihteeri	2	0	0	0
koulusihteeri, perusopetus		1	1	1
koulusihteeri, lukio		0,4	0,4	0,5
Kansalaisopiston sihteeri		0,6	0,6	0,5
Kansalaisopiston koulutussuunnittelija				1
Kansalaisopiston päätoimiset opett.				2,7
Kansalaisopiston sivutoim. opett.				4,6
Luokanopettaja	17,4	18	18	18
Esiluokanopettaja	2	2	2	3
Lehtori	18,5	17,5	17,5	19
Musiikinopettaja	1,72	1,7	1,7	0
Tekstiilityönopettaja	0,8	0,8	0,7	0
Erityisluokanopettaja	1	0	1	2
Erityislastentarhanopettaja	0,5	0	0	0
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja		0,5	0,5	0
Erityisopettaja	4	6	6	5
Kansalaisopisto tuntiopett. Ma	5	5	5	0
Tuntiopettaja vak./ma.	12	13	12	9,6
Koulunkäyntiohjaaja	13	13,5	15,4	13,4
koulunkäyntiohjaaja ma	6,5	8,15	5,8	4,8
Yhteensä	90,07	94,5	93,85	92,1
Nuorisotyöntekijä	2,4	2,8	3	2
nuorisiohjaaja				1
Yksilövalmentaja	1	1	1	1
Vapaa-aikasihteeri	1	1	1	1
Kulttuurisihteeri	1	1	1	0
Kulttuurituottaja				1
kuntataiteilija		0,5	0	0
Kenttämestari	1	0,5	0	0
liikuntapaikkamestari		0,5	0	0
Ammattimies	1	0	0	0
Liikuntapaikkahoitaja	1	2,5	0	0
Liikuntapaikkahoitaja ma	1	1	0	0

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
uimaopettaja ma	0,4	0,4	0,4	0,2
Kinon työntekijät ma	1	1	1	1
Museon kesätyöntekijät	0,4	0,4	0,4	0,4
Kirjastotoimenjohtaja	0,2	0,2	0,2	0,2
Kirjastonhoitaja	2	2	2	0
informaatikko				2
Kirjastovirkailija	3	3	2	2
Palveluneuvoja				1
Yhteensä	16,4	17,8	12	12,8
Sivistysltk yhteensä	137,97	140,8	132,85	134,0

19451 TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021
Tekninen johtaja	1	1	1	1
Maakäyttöinsinööri	1	0	0	0
Kiinteistökehityspäällikkö				0,3
Paikkatietokäsittelijä	1	1	1	0,4
Maankäyttökoordinaattori				0,6
Kiinteistöpäällikkö	1	1	0	0
Ruoka- ja puhtauspalvelupääll.			1	1
Tuotantopäällikkö	0,6	0,6	0	0
Palvelupäällikkö	1	1	1	1,3
Palvelusihteri	1	1	1	1
Toimistotyöntekijä			0,2	0,2
Kunnossapitopäällikkö	0,46	0,46	0	0
Kunnossapitotyönjohtaja	1	1	1	1
Ammattimies	7	7	7	6,8
Vesihuoltomestari	1	1	1	1
Vesi- ja viemärlaitoksen hoitaja	2,75	2,75	2,75	2,4
Oppisopimus ma (vhl)	1	0,5	0	0
Oppisopimus ma (tuotantoyksikkö)	0	0,42	0	0
Puutarhuri ma	0,67	0,79	1	0
Kesätyö ma	0,37	1,16	0	0
Koneenkuljettaja ma	0,75	0,5	0	0
Kenttämestari			0	0
Liikuntapaikkamestari			1	1
Liikuntapaikkahoitaja			2	1,8
Liikuntapaikkahoitaja ma			0	0,1
Ravitsemispäällikkö	1	1	0	0
Ruokapalveluvastaava	1	1	1	2
Kokki, dieetikokki	4	4	10	9
Keittäjä	6,5	6	0	0
Ravitsemistyöntekijä	1,63	1,63	1,8	1,7
Ruokapalvelutyöntekijä	1	1	1	0
Siivooja	0,87	0,87	0,65	0,3
Yhteensä	37,6	36,68	35,4	32,9
19455 RAKENNUSLAUTAKUNTA				
Rakennustarkastaja	1	1	1	1
Palvelusihteri	1	1	1	1
Toimistotyöntekijä			0,8	0,8
Yhteensä	2	2	2,8	2,8
YHTEENSÄ	196,62	196,73	186,3	183,5

43. HENKILÖSTÖKULUT

Erittely tuloslaskelmassa.

Henkilöstökulut		
	2021	2020
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	9 794 093,15	9 720 604,12
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>9 794 093,15</i>	<i>9 720 604,12</i>

44. LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOISTA PERITYT J A PUOLUEELLE TAI PUOLUEYHDISTYKSELLE TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2021	2020
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.	2 228,25	2 511,50
Kansallinen Kokoomus r.p.	2 945,30	2 572,47
Suomen Keskusta r.p.	3 828,65	3 131,65
Mäntyharjun Puolueisiin Sitoutumattomat r.y.	990,62	468,00
Perussuomalaiset ry	922,50	634,88
Vihreä liitto r.p	20,00	132,00
Vasemmistoliitto r.p		73,35
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>10 935,32</i>	<i>9 523,85</i>

45. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

Tilintarkastajan palkkiot		
	2021	2020
Mikkelin Tilintarkastus Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	6 100,00	5 500,00
Tilintarkastajan lausunnot		
Muut palkkiot		
Luottamustoimipalkkiot		
<i>Yhteensä</i>	<i>6 100,00</i>	<i>5 500,00</i>

46. KUNNAN JA SEN INTRESSITÄHOIHIN KUULUVIEN VÄLISET LIIKETOIMET

Ei ilmoitettavaa

5. MÄNTYHARJUN KUNNAN VESIHUOLTOLAITOS

VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE

	2021	2020
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	61 777,16	68 641,28
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 737,28	6 737,28
Rakennukset	1 483 417,77	1 560 027,42
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 463 928,81	1 580 499,58
Koneet ja kalusto	15 134,96	25 225,04
Keskenkäynteiset hankinnat	42 093,43	
Liittymismaksut palautettavat	89 629,43	89 629,43
Lyhytaikaiset saamiset	771 101,14	554 629,43
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>3 933 819,98</u>	<u>3 885 389,46</u>
VASTATTAVAA	2021	2020
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	760 662,72	760 662,72
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	415 790,24	376 643,23
Tilikauden yli-/alijäämä	54 172,17	39 147,01
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen laina kunnalle	2 000 000,00	2 000 000,00
Liittymismaksut ja muut velat	628 480,58	626 771,78
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot		166,93
Ostovelat	38 476,14	46 242,12
Muut velat	5 528,91	5 224,64
Siirtovelat	30 709,22	30 531,03
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>3 933 819,98</u>	<u>3 885 389,46</u>

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	2021	2020
Liikevaihto	939 000,79	878 360,39
Liiketoiminnan muut tuotot	336,38	6 080,92
Materiaalit ja palvelut	-297 999,75	-274 375,81
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-137 965,63	-125 637,57
Palvelujen ostot	-160 034,12	-148 738,24
Henkilöstökulut	-236 754,36	-243 490,44
Palkat ja palkkiot	-196 786,44	-203 144,30
Henkilösivukulut	-39 967,92	-40 346,14
Liiketoiminnan muut kulut	-116 291,99	-97 177,92
Suunnitelman mukaiset poistot	-218 905,65	-215 036,88
Liikelylijäämä (-alijäämä)	69 385,42	54 360,26
Rahoitustuotot ja -kulut	-15 213,25	-15 213,25
Tilikauden ylijäämä	54 172,17	39 147,01

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä	69 385,42	54 360,26
Poistot ja arvonalentumiset	218 905,65	215 036,88
Rahoitustuotot ja -kulut	-15 213,25	-15 213,25
Tulorahoituksen korjaukset		
Toiminnan rahavirta	273 077,82	254 183,89
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-50 864,46	-662 655,75
Rahoitusosuudet inv.menoihin		
Investointien rahavirta	-50 864,46	-662 655,75
Toiminnan ja investointien rahavirta	222 213,36	-408 471,86
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-227 892,20	496 936,02
Saamisten muutos	11 420,49	-858,53
Korottomien velkojen muutos kunnalta		11 646,54
Korottomien velkojen muutos	-5 741,65	-37 428,34
Rahoituksen rahavirta	-222 213,36	470 295,69

6. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN

KuntaL 113 § mukaan tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja

Mäntyharjussa 28.3.2022

MÄNTYHARJUN KUNNANHALLITUS

Markku J. Lamponen

Seppo Hujanen

Tapio Hämäläinen

Heta Jukola

Tiina Maczulskij

Toni Maczulskij

Matti Nykänen

Jaana Partio

Ulla Sohlman

Jukka Ollikainen
kunnanjohtaja

7. LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja
Päiväkirja
Pääkirja

SÄILYTYSTAPA

Sidottu kirja
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

APUKIRJAT

Myyntireskontra
Ostoreskontra
Käyttöomaisuus
Konsernikirjanpito

SÄILYTYSTAPA

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

TOSITELAJIT**Kirjanpito**

AIF
AKT
ALV
AS
KPA
Muistio
MuistioE
MuistSisLa
Palkka
Pankki

TAPAHTUMA

AIF tositekoversio
Aktivoinnit
ALV-maksuajo
Alkusaldo
Kirjanpitotapahtuman palautustapahtuma
Muistiotositteet Kuntaxissa
Muistiotositteet Excelistä
Muistiotositteet Sisäinen laskutus
Palkat Populus
Pankkitositteet

SÄILYTYSTAPA

Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi

Myyntireskontra

Ltappio
Man
PERINTÄ
Vii
10-93

Luottotappiokirjaus
Manuaaliset suoritukset
Perintä toimeksiantoliittymä
Viitesuoritukset
Laskulajit 10-93

Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

Ostoreskontra

OL
OM
ORK

Ostolaskut
Ostoreskontran maksut
Ostoreskontran kohdistustapahtumat
maksutosite

Sähköinen arkistointi
Sähköinen arkistointi
Sähköisessä järjestelmässä

Käyttöomaisuus

KOM
XAKOM

Käyttöomaisuus
Kom-konversio

Sähköisessä järjestelmässä
Sähköisessä järjestelmässä

Tilinpäätös

Liitetietositteet

Sähköinen arkistointi

Tositelajit ja numerot

2021

Nimi	Seuraava nro	Muoto
Aktivoinnit	80	AKT#####
Alv-maksuajo	39	ALV#####
Hyvitysten palautus	77	HYV#####
Käyttöomaisuustapahtumat	10 093	KOM#####
Kirjanpitolapahtuman palautustapahtuma	421	KPA#####
Ceepos kp-liittymä	287	000#####
Asiakkaan manuaaliset suoritukset	152	34#####
Maksukehotus	1 298	39#####
Luottotappiokirjaus	66	38#####
Muistiotositteet excelistä	1 158	17#####
Muistiotositteet	2	11#####
Laskulaji 11	4	11#####
Laskulaji 20	82	20#####
Laskulaji 22	472	22#####
Laskulaji 24	303	24#####
Laskulaji 40	567	40#####
Laskulaji 41	175	41#####
Laskulaji 42	5	42#####
Laskulaji 54	1 534	54#####
Laskulaji 55	187	55#####
Laskulaji 57	3 534	57#####
Laskulaji 72	2 329	72#####
Laskulaji 78	2	78#####
Ostoreskontramaksut	828	21#####
Palkkatositteet	73	13#####
Pankkitositteet	1 594	120#####
Perintätoimiston suoritukset	780	32#####
Asiakkaan viitemaksut	15 437	31#####
Vyörytykset	337	V1#####